

Iktatószám: 3904-7/2016.
(91093/2015.)
Ügyintéző: dr. Garay Ildikó és dr.
Tatár Péter
Tárgy: átfogó vizsgálat lezárása

H-JÉ-IV-B-50/2016. számú határozat

A Magyar Nemzeti Bank (székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 9.) (MNB) által az IZYS Egészség- és Önszegélyező Pénztárnál (korábbi név: IZYS Önszegélyező Pénztár) (székhely: 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 20.) (Pénztár) lefolytatott átfogó vizsgálat során – az MNB nevében eljáró Pénzügyi Stabilitási Tanács (PST) felhatalmazása alapján – az alábbi

h a t á r o z a t o t

hozom.

1. a) Felszólítom a Pénztárat, hogy a jelen határozat kézhezvételétől szüntesse meg a tagi rendelkezésen alapuló – a tagi egyéni számla terhére a közösségi szolgáltatási tartalék javára végrehajtott – átcsoportosítás alkalmazását a közösségi szolgáltatási tartalék terhére finanszírozott szolgáltatások esetében, ideértve a "közüzemi díjak" elnevezésű szolgáltatást is.

b) Felszólítom a Pénztárat, hogy a jelen határozat kézhezvételétől az egyéni számla és a közösségi szolgáltatási tartalék közötti átcsoportosítást a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban hajtsa végre.

A Pénztár a fenti a) és b) pontban foglaltak teljesítését jelen határozat kézhezvételét követő 15 (tizenöt) napon belül – dokumentumokkal alátámasztva – igazolja az MNB részére.

c) Felszólítom a Pénztárat, hogy

ca) módosítsa alapszabályát, valamint alapszabályának elválaszthatatlan részét képező szolgáltatási szabályzatát gyakorlatának megfelelően, ennek keretében alapszabályában a „Lakáscélú jelzáloghitel törlesztésének támogatása” szolgáltatást kizárólag egyéni szolgáltatásként igénybe vehető ellátásként tüntesse fel, továbbá helyezze hatályon kívül szolgáltatási szabályzatának a fenti ellátás közösségi szolgáltatásként történő kifizetését lehetővé tevő rendelkezéseit, vagy

cb) biztosítsa annak közösségi szolgáltatásként történő igénybevételére vonatkozó jogszabályi rendelkezések maradéktalan alkalmazását.

A Pénztár a fenti ca) pontban foglaltak teljesítését az alapszabály, valamint alapszabályának elválaszthatatlan részét képező szolgáltatási szabályzat módosítását elfogadó küldöttközgyűlés napját követő 30 napon belül – a küldöttközgyűlési dokumentumokkal alátámasztva – igazolja az MNB részére.

A Pénztár a fenti cb) pontban foglaltak teljesítését a soron következő küldöttközgyűlés napját követő 30 napon belül – a közösségi szolgáltatás nyújtásához szükséges feltételek fennállását alátámasztó dokumentumokkal – igazolja az MNB részére.

da) Felszólítom a Pénztárat, hogy vizsgálja felül támogatási szerződéseit, és kezdeményezze azon támogatási szerződéseinek módosítását, melyekben a támogató a támogatást egyidejűleg nyújtja valamely pénztári alap, illetve az alapszabályban megjelölt tagsági kör javára.

db) Felszólítom a Pénztárat, hogy adjon tájékoztatást a da) pont alapján érintett – egyidejűleg valamely pénztári alap, illetve az alapszabályban megjelölt tagsági kör javára nyújtott támogatást tartalmazó – támogatói szerződések köréről, valamint a módosítás kezdeményezésének eredményéről.

A Pénztár a fenti da) pontban foglaltak teljesítését jelen határozat kézhezvételét követő 30 (harminc) napon belül teljesítse, a db) pontban foglaltak teljesítését jelen határozat kézhezvételét követő 60 (hatvan) napon belül – dokumentumokkal alátámasztva – igazolja az MNB részére.

2. Felszólítom a Pénztárat, hogy a jövőben a befektetésekre, pénztári eszközökre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket tartsa be, ennek keretében biztosítsa, hogy a házipénztárban elhelyezett készpénz állománya a napi záraskor ne haladja meg a jogszabályban meghatározott mértéket.

3. a) Felszólítom a Pénztárat, hogy a jövőben a Pénztár likviditási tartaléka eszközeit erre vonatkozó küldöttközgyűlési döntés alapján használja fel a Pénztár működési tartalékban.

b) Felszólítom a Pénztárat, hogy mindenkor biztosítsa a Pénztár jogszabályszerű finanszírozásának feltételeit, ennek keretében a jövőben kizárólag hitelintézettől vegyen fel kölcsönt.

c) Felszólítom a Pénztárat, hogy adjon tájékoztatást az MNB részére az igazgatótanács elnökétől felvett kölcsönökről, az alábbiak szerint

- a Pénztárnak meddig kell a kölcsönöket visszafizetnie,
- eddig az egyes kölcsönökből mennyit fizetett vissza a Pénztár.

A Pénztár a fenti c) pontban foglaltak teljesítését jelen határozat kézhezvételét követő 15 (tizenöt) napon belül – dokumentumokkal alátámasztva – igazolja az MNB részére.

d) Felszólítom a Pénztárat, hogy a jövőben nyilvántartásait a számviteli jogszabályoknak megfelelően vezesse, ennek keretében biztosítsa

- a gazdasági műveletek, események adatainak – azok teljesítésével egy időben, késedelem nélküli – rögzítését a könyvekben, továbbá
- a tulajdonában lévő eszközökről és azok forrásairól, valamint a gazdasági műveletekről olyan könyvviteli nyilvántartást vezessen, amely az eszközökben (aktívákban) és a forrásokban (passzívákban) bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, zárt rendszerben, áttekinthetően mutatja.

4. a) Felszólítom a Pénztárat, hogy mindenkor feleljen meg az önszegélyező pénztárak működésére vonatkozó jogszabályban meghatározott személyi feltételeknek, ennek keretében biztosítsa a jogszabályi előírásoknak megfelelő vagyongazdálkodási tevékenységet irányító személy megbízását, illetve alkalmazását.

b) Felszólítom a Pénztárat, hogy nyújtsa be a vagyongazdálkodási tevékenységet irányító személy szakirányú felsőfokú végzettségét alátámasztó dokumentum hiteles másolatát.

A Pénztár a fenti b) pontban foglaltak teljesítését jelen határozat kézhezvételét követő 15 (tizenöt) napon belül – dokumentumokkal alátámasztva – igazolja az MNB részére.

c) Felszólítom a Pénztárat, hogy nyújtsa be vagyongazdálkodási és vagyoneértékelési szabályzatát.

A Pénztár a fenti c) pontban foglaltak teljesítését jelen határozat kézhezvételét követő 30 (harminc) napon belül – dokumentumokkal alátámasztva – igazolja az MNB részére.

5. a) Felszólítom a Pénztárat, hogy mindenkor feleljen meg a jogszabályban előírt összeférhetetlenségi szabályoknak.

b) Felszólítom a Pénztárat, hogy nyújtsa be a mérlegképes könyvelői végzettséggel rendelkező személy alkalmazását igazoló, jogszabályban előírt dokumentumokat, illetve teljesítse az MNB rendeleteiben foglaltak szerint bejelentési kötelezettségét.

A Pénztár a fenti b) pontban foglaltak teljesítését jelen határozat kézhezvételét követő 15 (tizenöt) napon belül – dokumentumokkal alátámasztva – igazolja az MNB részére.

6. a) Felszólítom a Pénztárat, hogy mindenkor fordítson kiemelt figyelmet a Pénztár igazgatótanácsa háromhavonkénti ülésrendjének betartására.

b) Felszólítom a Pénztárat, hogy a jövőben az ellenőrző bizottság beszámolójában minden esetben rögzítse az előző beszámoló óta elvégzett konkrét ellenőrzéseket és azok megállapításait, valamint az ellenőrző bizottság a jogszabályi előírásoknak megfelelően ellenőrizze a kiszervezett tevékenységeket.

7. Felszólítom a Pénztárat, hogy nyilvántartásait a jövőben a számviteli jogszabályokban előírt rendelkezésekkel összhangban vezesse, ennek keretében

a) a gazdasági műveleteket idősoros és számlasoros elszámolásban jegyezze fel, továbbá

b) negyedéves és az éves könyvviteli zárlat során biztosítsa, hogy a beszámoló alátámasztására készített főkönyvi kivonat tartalmazza a könyvviteli számlák tárgynegyedévi nyitó egyenlegét, valamint a számlák tárgynegyedév végi záró egyenlegét.

8. Felszólítom a Pénztárat, hogy a jövőben számviteli nyilvántartásait, analitikáját a jogszabályi előírásoknak megfelelően vezesse, ennek keretében a számviteli nyilvántartásában képezze meg a közösségi szolgáltatások tartalékát, és azt a jogszabályban foglaltaknak megfelelően mutassa ki.

9. Felszólítom a Pénztárat, hogy a 2015. december 31-i fordulónapra teremtsen meg az egyezőséget a fedezeti alap tartaléka és az egyéni számlák valamint a közösségi szolgáltatások tartalékai között, és az egyezőséget igazolja.

A Pénztár a fenti pontban foglaltak teljesítését jelen határozat kézhezvételét követő 90 (kilencven) napon belül – az analitika és a főkönyvi kivonat megküldésével – igazolja az MNB részére.

10. Felszólítom a Pénztárat, hogy a jogszabály által előírt esetekben a küldöttközgyűlés csak könyvvizsgálói vélemény ismeretében hozzon döntést.

11. Felszólítom a Pénztárat, hogy a jövőben a pénzügyi műveletek bevételeit a jogszabályi előírásoknak megfelelően tartsa nyilván.

12. a) Felszólítom a Pénztárat, hogy a 2014. évi értékpapír nyilvántartásait a letétkezelői eszközértékelésekkel egyeztesse, a nyilvántartások között meglévő eltéréseket rendezze.

A Pénztár a fenti a) pontban foglaltak teljesítését jelen határozat kézhezvételét követő 90 (kilencven) napon belül – dokumentumokkal alátámasztva – igazolja az MNB részére.

b) Felszólítom a Pénztárat, hogy a jövőben az értékpapírokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően tartsa nyilván.

13. Felszólítom a Pénztárat, hogy a 2013. évi valamint a 2015. I. negyedévi értékpapír nyilvántartásait a letétkezelői eszközértékelésekkel egyeztesse, a nyilvántartások között meglévő eltéréseket rendezze.

A Pénztár a fenti pontban foglaltak teljesítését jelen határozat kézhezvételét követő 90 (kilencven) napon belül – dokumentumokkal alátámasztva – igazolja az MNB részére.

14. Felszólítom a Pénztárat, hogy a jövőben csak megfelelő teljesítés igazolással alátámasztott szolgáltatói számlákat egyenlítsen ki.

15. a) Felszólítom a Pénztárat, hogy vizsgálja felül 2014. IV. és 2015. I. negyedéves adatszolgáltatásait, és tegye meg az azok javításához szükséges intézkedéseket.

A Pénztár a fenti a) pontban foglaltak teljesítését jelen határozat kézhezvételét követő 90 (kilencven) napon belül – dokumentumokkal alátámasztva – igazolja az MNB részére.

b) Felszólítom a Pénztárat, hogy a jövőben adatszolgáltatásait a jogszabályi előírásoknak megfelelően teljesítse.

16. Felszólítom a Pénztárat, hogy Alapképzési szabályzatát a jogszabálynak és az Alapszabálynak megfelelően módosítsa, és a módosított Alapképzési szabályzatot az MNB-nek nyújtsa be.

A Pénztár a fenti pontban foglaltak teljesítését jelen határozat kézhezvételét követő 90 (kilencven) napon belül – dokumentumokkal alátámasztva – igazolja az MNB részére.

17. Felszólítom a Pénztárat, hogy a jövőben a tagok részére nyújtott szolgáltatások esetében tartsa be a jogszabályi előírásokat és az Elszámolási és Szolgáltatási szabályzatában foglaltakat.
18. Felszólítom a Pénztárat, hogy az átlépő tagi elszámolások során a jövőben a jogszabályok szerint járjon el.
19. Felszólítom a Pénztárat, hogy készítse el a tagszervezési tevékenységére, annak ellenőrzésére, valamint a tagszervezők oktatására vonatkozó szabályzatát.

A Pénztár a fenti pontban foglaltak teljesítését jelen határozat kézhezvételét követő 90 (kilencven) napon belül – dokumentumokkal alátámasztva – igazolja az MNB részére.

20. Felszólítom a Pénztárat, hogy a küldöttközgyűlésekről felvett jegyzőkönyveket, valamint az azokhoz csatolt mellékleteket minden esetben a jogszabályban előírt határidőben küldje meg az MNB-nek.
21. Felszólítom a Pénztárat, hogy a jövőben a kizárólagosan küldöttközgyűlési hatáskörbe tartozó kérdések esetén
- a küldöttközgyűlésen csak a meghívóban feltüntetett napirendi pontokban hozzon döntést, vagy
 - a meghívóban nem szereplő napirendek esetében – akkor, ha valamennyi tag képviselte biztosított, és a jelenlévő küldöttek egyhangúan hozzájárulnak a napirendi kérdés megtárgyalásához.
22. Felhívom a Pénztárat, hogy a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló hatályos törvény alapján vizsgálja felül és módosítsa belső szabályzatát, és azt az MNB-nek nyújtsa be.

A Pénztár a fenti pontban foglaltak teljesítését jelen határozat kézhezvételét követő 90 (kilencven) napon belül – dokumentumokkal alátámasztva – igazolja az MNB részére.

23. Felhívom a Pénztárat, hogy a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása területén fennálló kötelezettségei körében a jövőben a tagok átvilágítási kötelezettségének minden esetben tegyen eleget, továbbá kizárólag teljes körűen átvilágított tagnak, kedvezményezettnek, örökösnek teljesítsen kifizetést, valamint az átvilágítások megtörténtét hitelt érdemlően, dokumentumokkal alátámasztva igazolja.

24. Felszólítom a Pénztárat, hogy a jogszabályi előírásoknak megfelelően módosítsa a panaszkezelési szabályzatát, és azt az MNB-nek nyújtsa be.

A Pénztár a fenti pontban foglaltak teljesítését jelen határozat kézhezvételét követő 90 (kilencven) napon belül – dokumentumokkal alátámasztva – igazolja az MNB részére.

25. Felszólítom a Pénztárat, hogy panaszügyi nyilvántartását feleltesse meg a jogszabályi előírásoknak, és a jövőben a Pénztárra vonatkozóan önálló nyilvántartást vezessen.
26. Felszólítom a Pénztárat, hogy a jogszabályi előírásnak megfelelően módosítsa alapszabályának a számlaértesítő részletes tartalmára vonatkozó rendelkezéseit, ennek keretében egészítse azt ki azzal, hogy a számlaértesítőnek tartalmaznia kell a közösségi szolgáltatásokra átvett összegeket, továbbá a tag által közösségi szolgáltatásként igénybe vett összegeket.
27. Felszólítom a Pénztárat, hogy az 1 c) és 26. pontban foglaltak végrehajtására alkalmas, az alapszabály, valamint alapszabályának elválaszthatatlan részét képező szolgáltatási szabályzat módosítását tartalmazó

napirenddel jelen határozat közlését követő 15 (tizenöt) napon belül hívjon össze 2016. május 30-ig megtartandó rendkívüli – szükség szerint megismételt – küldöttközgyűlést.

28. Kötelezem a Pénztárat 3.000.000,- Ft, azaz Hárommillió forint felügyeleti bírság megfizetésére.

A kiszabott felügyeleti bírságot a határozat jogerőre emelkedésétől számított 30 (harminc) napon belül kell az MNB hatósági bírság és költségtérítés fizetése bankszámlájára (19017004-01678000-30900002) – „felügyeleti bírság” megjelöléssel, valamint a határozat számának feltüntetésével – befizetni. A bírság önkéntes befizetésének elmaradása esetén azokat az MNB megkeresésére az állami adóhatóság adók módjára hajtja be. A bírság befizetésére meghatározott határidő elmulasztása esetén, a be nem fizetett bírságösszeg után késedelmi pótlék felszámolására kerül sor, amelynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A késedelmesen megfizetett késedelmi pótlék után nem számítható fel késedelmi pótlék. A késedelmi pótléket az MNB hivatkozott számú számlájára kell befizetni, a határozat számának feltüntetésével, „késedelmi pótlék” megjelöléssel. Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, a fizetési kötelezettség adók módjára haladéktalanul végrehajtásra kerül.

29. Felszólítom a Pénztárat, hogy az igazgatótanács elnöke e határozatot az igazgatótanács és az ellenőrző bizottság ülésén a közléstől számított 15 (tizenöt) napon belül, a pénztártagokkal a következő küldöttközgyűlésen ismertesse.

Az MNB felhívja a Pénztár figyelmét, hogy amennyiben jelen határozati felszólításoknak, illetve felhívásnak nem, vagy nem teljes körűen, illetve késedelmesen tesz eleget, az MNB-nek jogszabályban biztosított intézkedések alkalmazására van lehetősége, ideértve további bírság kiszabását is.

Az MNB eljárása során eljárási költség nem merült fel.

A határozat ellen közigazgatási eljárás keretében fellebbezésnek nincs helye. Az ügyfél, illetve a kifejezetten rá vonatkozó rendelkezés tekintetében az eljárás egyéb résztvevője a határozat felülvizsgálatát a közléstől számított 30 (harminc) napon belül jogszabálysértésre hivatkozással a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól keresettel kérheti. A keresetlevelet – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve – az MNB-nél kell 3 (három) példányban benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya, a felperes azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztését kérheti. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben vagy az alperes közigazgatási szerv kereseti ellenkérelmének kézhezvételétől számított 8 (nyolc) napon belül írásban kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

Indokolás

I. A VIZSGÁLAT CÉLJA ÉS LEFOLYTATÁSA

Az MNB a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvénynek (MNB tv.) – a Vizsgálat helyszíni szakasza megindításának időpontjában hatályos – 62. §-a, 64. § (1) bekezdés a) pontja, 64. § (3) bekezdés d) pontja és 64. § (5) bekezdése alapján hivatalból indított felügyeleti ellenőrzési eljárás keretében – korlátozott terjedelmű és mélységű, nem teljes körű – átfogó vizsgálatot (Vizsgálat) folytatott le a Pénztárnál. A Vizsgálat részeként az MNB az MNB tv. 64. § (5) bekezdésére figyelemmel 2015. július 6. és 2015. július 9. napja között helyszíni ellenőrzést tartott a Pénztár székhelyén. A Vizsgálat alá vont időszak (Vizsgált Időszak) 2010. június 1-jétől a vizsgálat lezárásának időpontjáig terjedt.

Az MNB a Vizsgálat megállapításait a 2015. december 4-én kelt vizsgálati jelentésben (Jelentés) foglalta össze, és azt nyilatkozattételre megküldte a Pénztár részére, húsz napos határidő tűzésével. A Pénztár a Jelentést 2015. december 11-én vette kézhez.

A Pénztár az MNB-hez 2016. január 6. napján érkezett beadványában tájékoztatta az MNB-t a Jelentésben foglalt megállapításokkal kapcsolatos észrevételeiről (Észrevételek). Az Észrevételeket az MNB áttekintette, kiértékelte és a jelen határozat meghozatala során figyelembe vette. A Pénztár a jelen határozat kiadmányozási határidejének

lejártát megelőzően három munkanappal, 2016. március 31-én több dokumentumot nyújtott be az MNB-hez. Az említett dokumentumok megalapozott kiértékelésére – figyelemmel a határidő rövidségére – már nem volt lehetőség, azokat az MNB jelen határozat meghozatala során nem tudta figyelembe venni.

A Vizsgálattal gyakorlatilag egy időben az MNB az IZYS FITT Egészségpénztárnál (székhely: 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 20.) (Izys Fitt) is átfogó vizsgálatot tartott. A MNB tv. 67. § (7) bekezdése valamint a 70. § (1) bekezdése alapján az MNB valamely eljárásában jogszerűen megszerzett iratot, adatot, dokumentumot vagy egyéb bizonyítási eszközt más eljárásaiban is felhasználhatja, illetve az MNB a vizsgálatot lezáró döntését a vizsgálati jelentésben foglalt megállapítások, valamint a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok, hivatalosan ismert és köztudomású tények alapján hozza meg. A fentiekre tekintettel az MNB a jelen határozat meghozatala során figyelembe vette az Izys Fitt vizsgálatával kapcsolatban az MNB által megismert dokumentumokat, tényeket, nyilatkozatokat.

II. A VIZSGÁLAT MEGÁLLAPÍTÁSAI, A MEGÁLLAPÍTÁSOK MINŐSÍTÉSE, AZ ÉSZREVÉTELEK ÉRTÉKELÉSE

1. A közösségi szolgáltatás nyújtásának vizsgálata

1.1 A közösségi szolgáltatások igénybevételének vizsgálata

1.1.1 A közösségi szolgáltatások igénybevételének vizsgálata

A Pénztár alapszabálya (**Alapszabály**) és szolgáltatási szabályzata (**Szolgáltatási Szabályzat**) alapján a Pénztár egyaránt nyújt (i) egyéni szolgáltatásokat a tagi egyéni számla terhére, illetve (ii) közösségi szolgáltatásokat a „szolidáris alap” – más néven a közösségi szolgáltatási tartalék – terhére. A szolgáltatások igénybevételének feltételeit a Szolgáltatási Szabályzat tartalmazza.

A tagok 2015. december 31-ig három szolgáltatást („Devizahitel törlesztés” támogatása, „Közüzemi díjak” támogatása, valamint „Tűz- és elemi károk esetén nyújtott segély”) kizárólag közösségi szolgáltatásként – a Szolgáltatási Szabályzatban foglaltak szerint „szolidáris számláról” – vehettek igénybe¹. Emellett az Alapszabályban felsorolt egyéb szolgáltatások mind egyéni számla, mind a „szolidáris alap” terhére finanszírozhatóak, azzal, hogy 2015. december 31-ig a tagok az életmódjavító szolgáltatásokat kizárólag az egyéni számla terhére vehették igénybe.

A Szolgáltatási Szabályzatban a kizárólag közösségi („szolidáris” alapon) igénybe vehető szolgáltatás típusok mellett az ott felsorolt szolgáltatás fajták - egy kivételével² - igénybe vehetők egyéni számla terhére vagy közösségi számla terhére is. A Pénztár legfontosabb érintett szolgáltatásait a Jelentés 7. sz. táblázata tartalmazza. 15 olyan szolgáltatás típus van a Pénztárnál, mely egyéni és közösségi számla terhére is nyújtható.

Az egyéni és közösségi számla terhére is nyújtható szolgáltatások esetében a Szolgáltatási Szabályzat egyik szolgáltatás típusnál sem rendelkezik arról, hogy mely feltételekkel vehető igénybe egy szolgáltatás az egyéni számla vagy a közösségi szolgáltatási tartalék terhére. A Szolgáltatási Szabályzat nem tesz különbséget az egyéni, illetve közösségi szolgáltatások igénybevételének feltételei között, sem az igényjogosultság feltételei, sem az igényelhető összeg tekintetében.

A Pénztár közösségi szolgáltatásai nyújtásával, annak forrásával kapcsolatos gyakorlata és szabályozása ellenőrzése alapján a Vizsgálat a következőket állapította meg.

A Pénztár gyakorlata

a) A Pénztár igazgatótanácsának elnöke (**IT-elnök**) a Vizsgálat során nyilatkozatában előadta, hogy a közösségi szolgáltatások nyújtását az ún. „szolidáris alap”-ból finanszírozzák, amely egy olyan „gyűjtőkalap”, ahová a tagok és munkáltatók befizetései 0,1%-a kerül, innen bármely pénztártag igényelhet közösségi szolgáltatást igény és jogosultság szerint.

¹ A Pénztár 2016. január 1-jei hatállyal – a jelen határozat bevezető részében jelzett névváltozásával (IZYS Egészség- és Önszegélyező Pénztár - korábbi név: IZYS Önszegélyező Pénztár) egyidejűleg – módosította a Pénztár által kizárólag a közösségi szolgáltatási tartalékból finanszírozott szolgáltatások körét. Ennek eredményeképp 2016. január 1-jétől a Pénztár már csak két szolgáltatást, a közüzemi díjak támogatását, valamint a tűz- és elemi károk esetén nyújtott segélyt finanszírozza a közösségi szolgáltatási tartalék terhére, vagyis szolidáris alapon. A 2015. december 31-ig „Devizahitel törlesztés” támogatása néven nyújtott szolgáltatást a Pénztár átnevezte, a szolgáltatás új neve: „Lakáscélú jelzáloghittel törlesztésének támogatása”, e szolgáltatás 2016. január 1-jétől – a Szolgáltatási Szabályzat alapján – egyéni szolgáltatásként is igénybe vehető.

² Az életmódjavító önszegélyező pénztári szolgáltatásokat az Alapszabály 37. pontja alapján 2015. december 31-ig kizárólag az egyéni számla terhére lehetett igénybe venni, 2016. január 1-jétől ezen szolgáltatásokat a Pénztár már nem csak az egyéni számla terhére szolgáltatja, figyelemmel az Alapszabály 37. pontjának 6. alpontjára.

b) A fentiekén túl a Pénztár több munkáltatóval is kötött támogatási szerződést, melyekben a támogató elsődlegesen a fedezeti alap szolidáris alapja részére kérte utalni a támogatást. Ilyen szerződés volt például a Pénztárnak az AHIMSA Kozmetikai Kft.-vel (Támogató) 2014. július 1-jén megkötött szolidáris támogatási szerződése, melyben a felek rögzítik, hogy a Támogató kötelezettséget vállal a rendszeres vagy eseti támogatás nyújtására, azzal a kikötéssel, hogy a szolidáris alapon belül elkülönítetten kezelt összegből csak a támogató munkavállalói igényelhessenek szolgáltatást (Támogatási Szerződés). A Támogató nem jelölte meg, hogy munkavállalói mely szolgáltatást vegyék igénybe a nyújtott támogatásból. A Támogatási Szerződésben a felek a támogatás pénztári alapok közötti felosztásáról a következőképpen rendelkeztek: fedezeti alap egyéni számla: 0%, fedezeti alap szolidáris számla: 92,5%, működési alap: 7,4%, likviditási alap: 0,1%. A Támogatási Szerződés nem tartalmazza a szerződés megszűnése után a fennmaradó összeg felhasználására vonatkozó megállapodást.

A Vizsgálat során az IT-elnök az alábbiak szerint nyilatkozott a munkáltatók által a szolidáris számla javára nyújtott támogatásról: „A szolidáris alapon belül kezelünk cégek dolgozói számára elkülönülten közösségi alapot, amennyiben ezt igénylik és a befizetések jelentős hányadát ezen alapba kérik. Ezekből az elkülönült "kalapokból" csak az adott cég alkalmazottai igényelhetnek szolgáltatást, a többi tag nem. A dolgozók csak addig vehetnek igénybe a közösségi alaphoz szolgáltatást, amíg a munkáltató által fizetett keret engedi. A kölcsönösség elve alapján ezen dolgozók a többi tag számára rendelkezésre álló nagy szolidáris alaphoz nem igényelhetnek szolgáltatást, ugyanúgy ahogy a többi tag sem igényelhet a munkáltató által dolgozói számára rendelkezésre adott keretből.”

Az IT-elnök nyilatkozata alapján a Pénztár nem nyújt és nem is kíván nyújtani célzott szolgáltatást.

c) A közösségi szolgáltatási tartalékból a pénztártagok részére történő kifizetések dokumentációja vizsgálatkor a Vizsgálat azt állapította meg, hogy a szolgáltatási igénylőlap mellé egy kitöltött ún. „átvezetési megbízás” elnevezésű űrlapot is csatoltak a pénztártagok, amelyben kérik, hogy az – igénylőlapon megjelölt összeget – jellemzően havi rendszerességgel az egyéni számláról a szolidáris (közösségi) alap javára vezesse át a Pénztár. Az MNB a Vizsgálat során szerzett tudomást a tagok által adott „átvezetési megbízás”-okról (Átvezetési Megbízás). Az Átvezetési Megbízások alapján a közösségi szolgáltatások tartalékába havonta átvezetett összegeket a Jelentés 5. számú melléklete tartalmazza részletesen, ennek keretében például a Pénztár a 10123144 tagi azonosítójú tag esetén 2013. május 6-tól kezdődően 2013. október 3-ig havonta 14.700,- Ft-ot vezetett át az egyéni számláról a közösségi szolgáltatási tartalékba. A Pénztár nyilvántartásában – az egyéni számlákon – is megjelenik a fenti átcsoportosítás (átvezetés).

A közösségi szolgáltatási tartalék fedezete – a fentiek alapján – (a) a tagdíjak 0,1%-ából, (b) a Támogató által a támogatási szerződésben foglaltak szerint az ott megjelölt munkavállalói kör tekintetében a fedezeti tartalék szolidaritási számlája javára nyújtott támogatásokból, valamint (c) a tagi Átvezetési Megbízások alapján a fedezeti tartalékban nyilvántartott egyéni számlákról a fedezeti tartalék szolgáltatási számlái javára történő átvezetésekből tevődik össze.

A Pénztár szabályozása

A Pénztár által nyújtott közösségi szolgáltatásokról, a szolgáltatások forrásairól az Alapszabály a következő rendelkezéseket tartalmazza:

a) A Pénztár 2011. február 1. napjától a tagdíjbefizetések alapok közötti felosztásáról az alábbiak szerint rendelkezik: Fedezeti alap egyéni számlája javára 94,1 %; Fedezeti alap közösségi számlája javára 0,1%; Működési alap 5,7%; Likviditási alap 0,1% (Alapszabály IX. fejezet, 94. pontja). Az Alapszabály 28. pontja alapján az egységes tagdíj a Pénztárnál 3.000,- Ft havonta.

Az I. fejezet Általános rész 11. „Fogalmak” c. pontja tartalmazza a közösségi számla definícióját, amely szerint az „a fedezeti alapon belül elkülönítetten kezelt számla, mely a szolidáris szolgáltatások nyújtásának fedezetére szolgál, a Pénztár jelen Alapszabályában rögzített szolgáltatási rendjéhez igazoldóan.”

A IV. fejezet 42/A. pont rendelkezik a közösségi szolgáltatás finanszírozására létrehozott alapról, a következők szerint: „A Pénztár a fedezeti alapon belül egyéni és közösségi számlákat különít el.”

b) Az Alapszabály VIII. fejezete rendelkezik a támogatás nyújtásáról, illetve azon tagi csoportokról, akik támogatásban részesíthetők. Az Alapszabály a támogatás nyújtásával kapcsolatosan – egyebek mellett – az alábbiakat rögzíti: A támogató jogosult meghatározni, hogy az adományt a Pénztár milyen célra és módon használhatja fel, de az adomány csak a pénztártagság egészének vagy a 89. pontban foglaltak szerint meghatározott tagsági körnek nyújtható. Az Alapszabály célzott támogatás nyújtásáról nem rendelkezik.

c) Az Átvezetési Megbízásokról a Pénztár szabályzatai nem rendelkeznek.

(Term.9, Számv.5, Jelentés II.1 (38) pont, Jelentés III. 3.2 (62) pont)

1.2 A Megállapítás minősítése

1.2.1 Vonatkozó jogszabályhelyek

Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (Öpt.) 3. § (3) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik a kölcsönösség elvéről:

(3) Kölcsönösség: a pénztártagok közösen teremtik meg a szolgáltatások fedezetét. A pénztárak szolgáltatásaira jogosultakat az igénybevétel szempontjából azonos jogok illetik meg. Minden pénztártag egyben tulajdonosa is a pénztárnak.

Az Öpt.-nek – a Vizsgált Időszak alatt hatályos – 17. § (2) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik a támogatás nyújtásáról:

(2) A támogató jogosult meghatározni, hogy az adományt a pénztár milyen célra és milyen módon használhatja fel, de a támogatás csak a pénztártagság egészének, az 50. § (1) bekezdésében meghatározott szolgáltatási tartalék javára vagy az alapszabályban meghatározott tagsági körnek nyújtható.

Az Öpt. 12/A. §-ának legfontosabb rendelkezései a célzott szolgáltatásról:

12/A. § (1) A pénztár a pénztár munkáltatói tagjával vagy támogatóval kötött támogatói szerződés alapján, a munkáltatói tag pénztártag alkalmazottai, illetve a támogató a támogatásról szóló szerződésben meghatározott tagsági kör részére a (2)-(6) bekezdésekben foglaltak szerint nyújt szolgáltatást (a továbbiakban: célzott szolgáltatás).

(2) Célzott szolgáltatásként a pénztár alapszabályában (szolgáltatási szabályzatában) szereplő szolgáltatások nyújthatók. Ezek közül a munkáltató, illetve a támogató választja ki az általa célzott szolgáltatásként finanszírozni kívánt szolgáltatást.

(3) A célzott szolgáltatást a munkáltatói tag minden, a pénztárban tag munkavállalója, a támogatásról szóló szerződésben meghatározott tagsági kör, valamint az alapszabály szerint azok hozzátartozói részére biztosítani kell.

(4) A pénztár és a munkáltatói tag, illetve a támogató által megkötött szerződésben meg kell határozni a célzott szolgáltatások

a) körét;

b) nyújtására a munkáltató vagy támogató által a pénztár részére fizetendő összeget, ezen belül a közvetlenül a célzott szolgáltatásra, valamint a pénztár működésére felhasználható részt, valamint rendelkezni kell a szerződés megszűnése után fennmaradó összeg felhasználásáról;

c) nyújtásának módját, rendjét, határidejét;

d) eredményes nyújtásához szükséges együttműködés kereteit;

e) nyújtása elszámolásának rendjét;

f) eredményessége értékelésének módját, rendjét.

(5) A pénztár részére a közvetlenül a célzott szolgáltatás nyújtására a munkáltatói tag vagy támogató által fizetett összeget a fedezeti alapon belül erre a célra munkáltatói tagonként, támogatóként és célzott szolgáltatási szerződésenként elkülönítetten létrehozott tartalékba (célzott szolgáltatások tartalékai) kell helyezni, és a szerződésben meghatározott célokra lehet fordítani. Az ezen tartalékban a szerződés teljesítését követően található maradványt a pénztártagok egyéni számlái között felosztani nem lehet.

Az Öpt.-nek – a Vizsgált Időszak alatt hatályos – 36. § (1)-(4) bekezdései a következők szerint rendelkeznek:

36. § (1) A pénztár bevételeiből köteles fedezeti, működési és likviditási alapot létrehozni, és azokat a törvény előírásai szerint felhasználni. A fedezeti alapon belül elkülönítetten kell kezelni az egyéni és a szolgáltatási számlákat. A pénztárak e törvénnyel és a pénztárak számviteli rendjét szabályozó jogszabállyal összhangban a pénztártípusok szolgáltatási rendjéhez igazodóan további alapokat is képezhetnek.

(2) A fedezeti alap a szolgáltatások finanszírozására, a működési alap, a működési költségek fedezésére, a likviditási alap az időlegesen fel nem használt pénzeszközök gyűjtésére és - a másik két alap általános tartalékként - a pénztár fizetőképességének biztosítására szolgál.

(3) A pénztár bevételeit a következők szerint kell az (1) bekezdés szerinti gazdálkodási tartalékokba elhelyezni:

a) a tagok által fizetett tagdíjat, a munkáltatói tag (munkáltatói tagok) által fizetett hozzájárulást, a vagyontartalékából származó összeget és a tagok egyéb befizetéseit az alapszabályban meghatározottak szerint - a pénztár működési szükségleteinek megfelelően - fedezeti, működési és likviditási tartalékba, kell helyezni.

(4) A kiadások a következők szerint teljesíthetők:

a) a szolgáltatási kiadásokat a fedezeti alapból;
(...)

Az Öpt. rendelkezései:

50. § (1) Az önszegélyező pénztár egyéni szolgáltatásokat és közösségi szolgáltatásokat nyújthat. A pénztár az egyéni szolgáltatásokat a tag egyéni számlájának megterhelésével, az egyes közösségi szolgáltatásokat pedig a fedezeti tartalékon belül létrehozott szolgáltatási tartalék terhére teljesíti. A pénztár egy vagy több szolgáltatási tartalékot hozhat létre, melyeket a pénztártagok egyéni számlái terhére kell képezni.

(2) A tagi befizetés, munkáltatói hozzájárulás, támogatás, adomány - az egészségügyi célú önszegélyező feladatok ellátását képező szolgáltatások, valamint az 50/B. § (2) bekezdésében meghatározott szolgáltatások kivételével - a befizetést követő 180 napon belül nem használható fel egyéni szolgáltatás finanszírozására.

(5) Amennyiben a pénztár közösségi szolgáltatást nyújt, akkor az alapszabálynak rendelkeznie kell az egyes közösségi szolgáltatásra jogosultak köréről, az egyes szolgáltatási tartalékok létrehozásáról, azok mértékéről, fedezetéről, felhasználásának módjáról, az e tartalékok közötti átcsoportosítás lehetőségéről és módjáról, valamint a közösségi szolgáltatási kör változása esetén a tartalékban található pénzeszközök egyéni számlákra történő átcsoportosításáról.

50/A. § Az önszegélyező pénztár kiegészítő önszegélyező pénztári szolgáltatásokat, valamint életmódjavító önszegélyező pénztári szolgáltatásokat nyújthat a pénztártagok, illetve rendelkezésük alapján a közeli hozzátartozók részére.

Az 50/B. § sorolja fel a kiegészítő önszegélyező szolgáltatásokat, míg az 50/C. § határozza meg az életmódjavító önszegélyező pénztári szolgáltatásokat.

- Az Öpt. 2015. december 31-ig hatályos rendelkezései:

50/B. § (1) Az önszegélyező pénztár kiegészítő önszegélyező szolgáltatásként a következő szolgáltatásokat nyújthatja:
(...)

j) lakáscélú devizaalapú jelzáloghitel törlesztésének támogatása: amelyet a pénztár közvetlenül a folyósító hitelintézet részére fizethet meg, amennyiben a törlesztő részlet mértéke a hitelszerződés aláírásának időpontját követő árfolyamváltozás következtében húsz százalékot meghaladó mértékben nőtt és a támogatást a pénztártag igényelte. A lakáscélú devizahitel törlesztésére fordítható támogatás havi összege, legfeljebb a tárgyév első napján érvényes havi minimálbér 15 százalékának megfelelő összeg lehet;

50/D. § (1) Az önszegélyező pénztár szolgáltatásait - a (2) bekezdésben foglaltak kivételével - kizárólag az 50. § (1) bekezdésében meghatározott közösségi szolgáltatásként nyújthatja.

(2) Az önszegélyező pénztár az 50/B-50/C. §-ban meghatározott szolgáltatások közül a következőket az 50. § (1) bekezdésében meghatározott egyéni szolgáltatásként is nyújthatja:
(...)

k) az 50/B. § (1) bekezdés l) pontjában meghatározott szolgáltatás támogatása az intézményi elhelyezés tartamára, az igazolt napi vagy havi díj, de legfeljebb a nyugdíjminimum napi vagy havi összegének mértékéig.

- Az Öpt. 2016. január 1-jétől hatályos rendelkezései:

50/B. § (1) Az önszegélyező pénztár kiegészítő önszegélyező szolgáltatásként a következő szolgáltatásokat nyújthatja:
(...)

j) lakáscélú jelzáloghitel törlesztésének támogatása: amelyet a pénztár közvetlenül a folyósító hitelintézet részére fizethet meg, amennyiben a támogatást a pénztártag igényelte. A lakáscélú jelzáloghitel törlesztésére fordítható támogatás havi összege legfeljebb a tárgyév első napján érvényes havi minimálbér 15 százalékának megfelelő összeg lehet;

50/D. § (1) Az önszegélyező pénztár szolgáltatásait - a (2) bekezdésben foglaltak kivételével - kizárólag az 50. § (1) bekezdésében meghatározott közösségi szolgáltatásként nyújthatja.

(2) Az önszegélyező pénztár az 50/B-50/C. §-ban meghatározott szolgáltatások közül a következőket az 50. § (1) bekezdésében meghatározott egyéni szolgáltatásként is nyújthatja:

(...)

l) az 50/B. § (1) bekezdésének i) és j) pontjában meghatározott szolgáltatás.

1.2.2 A Megállapítás minősítése

a) Az Átvezetési Megbízások alkalmazása

Az Öpt. 50/A. § értelmében az önszegélyező pénztárak kiegészítő önszegélyező pénztári szolgáltatásokat, valamint életmódjavító önszegélyező pénztári szolgáltatásokat (a kiegészítő önszegélyező pénztári szolgáltatások és az életmódjavító önszegélyező pénztári szolgáltatások együttesen: **Önszegélyező Pénztári Szolgáltatások**) nyújthatnak a pénztártagok, illetve rendelkezésük alapján a közeli hozzátartozók részére. Az Önszegélyező Pénztári Szolgáltatások felsorolását az Öpt. 50/B-50/D. §-ai tartalmazzák.

Az Öpt. 50. § (1) bekezdése alapján az önszegélyező pénztárak az Önszegélyező Pénztári Szolgáltatásokat (i) egyéni szolgáltatásként, illetve (ii) közösségi szolgáltatásként nyújthatják (**Szolgáltatás Finanszírozási Forrás**), az alábbi korlátozással: Figyelemmel az Öpt. 50/D. § (1) bekezdésére, az önszegélyező pénztárak az Önszegélyező Pénztári Szolgáltatásokat főszabályként közösségi szolgáltatásokat nyújthatják, egyéni szolgáltatásként kizárólag az 50/D. § (2) bekezdésben meghatározott szolgáltatások finanszírozhatóak.

2015. december 31-ig az önszegélyező pénztárak – így a Pénztár is – csak közösségi szolgáltatásként nyújthatták a lakáscélú jelzáloghitel törlesztésének támogatása ellátást, az egyéni szolgáltatásként finanszírozható szolgáltatásokat felsoroló Öpt. 50/D. § (2) bekezdése ugyanis nem tartalmazta a lakáscélú jelzáloghitel törlesztésének támogatása ellátást. 2016. január 1-jétől ezen szolgáltatás már egyéni szolgáltatásként is finanszírozható, figyelemmel az Öpt. 50/D. § (2) bekezdésének l) ponttal történt kiegészítésére.

Az Öpt. fent hivatkozott 50. § (2) bekezdése alapján – az említett két Szolgáltatás Finanszírozási Forrás (egyéni vagy közösségi) közül – az egyéni számla terhére szolgáltatások nem vehetők igénybe a szolgáltatás forrásául szolgáló befizetést követő 180 napon belül (**180 Napos Korlát**). Az előbbiekből következően a közösségi szolgáltatási tartalék terhére finanszírozott szolgáltatások az e tartalékok javára történt befizetést követően időbeli korlát nélkül felhasználhatóak, nincs szükség a 180 napos időtartam kivárására.

A Pénztár az Öpt. 50/B. § (1) bekezdés j) pontjával egyezően – az Alapszabályban foglaltak értelmében – kizárólag közösségi szolgáltatásként nyújtotta a devizahitel törlesztés támogatása elnevezésű szolgáltatást. A Pénztár azonban azzal, hogy az említett devizahitel törlesztés támogatása szolgáltatást oly módon nyújtotta közösségi szolgáltatásként, hogy a tagok által adott felhatalmazás alapján az egyéni számlára befizetett – és a 180 Napos Korlát hatálya alá eső – összegeket vezetett át a közösségi tartalékba, megkerülte (elkerülte) az Öpt. 50. § (2) bekezdésében foglalt szabályt.

A Pénztár a fenti eljárásával megsértette az Öpt. 50. § (5) bekezdését is. Az Öpt. 50. § (5) bekezdése értelmében amennyiben a pénztár közösségi szolgáltatást nyújt, akkor az alapszabálynak rendelkeznie kell az egyes közösségi szolgáltatásra jogosultak köréről, az egyes szolgáltatási tartalékok létrehozásáról, azok mértékéről, fedezetéről, felhasználásának módjáról, az e tartalékok közötti átcsoportosítás lehetőségéről és módjáról, valamint a közösségi szolgáltatási kör változása esetén a tartalékban található pénzeszközök egyéni számlákra történő átcsoportosításáról.

A fentiek alapján a közösségi szolgáltatást nyújtó önszegélyező pénztáraknak – így a Pénztárnak is – meg kell képezni az egyes közösségi szolgáltatások tartalékait, és szabályozni kell – e tartalékok, vagyis a közösségi szolgáltatások tartalékai – közötti átcsoportosítás lehetőségét. A fentiekben túl a pénztári szabályozásnak tartalmaznia kell rendelkezéseket a közösségi szolgáltatási kör változása esetén a tartalékban található pénzeszközök egyéni számlákra történő átcsoportosításáról. Az Öpt. hivatkozott szakasza tehát (a) az egyes közösségi szolgáltatások közötti átcsoportosítást, illetve (b) – kizárólag a közösségi szolgáltatási kör változása esetén – a tartalékban található pénzeszközök egyéni számlákra történő átcsoportosítását teszi lehetővé. Az Öpt. az egyéni számláról a közösségi szolgáltatási tartalékok javára történő átcsoportosítás lehetőségét nem biztosítja.

Az Átvezetési Megbízások alkalmazása teszi lehetővé, hogy a Pénztár a Szolgáltatási Szabályzatban ne alkalmazzon különbségtételt az egyéni és közösségi szolgáltatások igénybevételének feltételei és a szolgáltatás összehasonlíthatósága tekintetében. Azon tagok esetében, akik nem részesülnek munkáltatójuktól – a kizárólag az adott munkáltatóhoz tartozó munkavállalók által felhasználható – közösségi szolgáltatási tartalék javára támogatásból, a közösségi szolgáltatások finanszírozására szolgáló közösségi szolgáltatási tartalék forrása – az Alapszabály alapján – a tagdíjbefizetésekből levonható 0,1%. A szolgáltatási tartalék ebből eredő bevétele a 3.000,- Ft-os egységes tagdíj fizetése esetén havonta 3,- Ft, ami nyilvánvalóan nem alapozhat meg nagyobb összegű – például tízezer forintot

meghaladó – kifizetést. Megfelelő összegű kifizetésekre csak akkor nyílik lehetőség, ha a Pénztár végrehajtja az Átvezetési Megbízásokat.

b) A Támogatási Szerződés alkalmazása

A Támogatási Szerződés alapján tehát a Támogató a közösségi szolgáltatási tartalék és a munkavállalói javára nyújt támogatást. Az Öpt. 17. § (2) bekezdése azonban a támogatás nyújtásával kapcsolatosan azt tartalmazza, hogy a támogató jogosult meghatározni, hogy az adományt a pénztár milyen célra és milyen módon használhatja fel, de a támogatás csak a pénztártagság egészének, az 50. § (1) bekezdésében meghatározott szolgáltatási tartalék javára vagy az alapszabályban meghatározott tagsági körnek nyújtható. Az Öpt. fenti szakasza alapján tehát a támogatónak választania kell, hogy a támogatást (i) vagy a pénztártagság egészének, ezáltal az 50. § (1) bekezdésében meghatározott szolgáltatási tartalék javára vagy (ii) az alapszabályban meghatározott tagsági körnek nyújtja.

A Támogatási Szerződésben azonban a Támogató egyidejűleg jelölte meg (i) a közösségi szolgáltatási tartalékot, illetve (ii) munkavállalóit. A Pénztár a fentiek szerinti Támogatás fogadásával megsértette az Öpt. 17. § (2) bekezdését. A fenti okból a Pénztár indokolatlanul hivatkozik a kölcsönösség elvére, a jogsértés ugyanis abban áll, hogy a Pénztár az Öpt. 17. § (2) bekezdésével ellentétes támogatást fogadott be.

A Pénztár a Támogatás nyújtása érdekében a támogatásban részesülő érintett munkavállalók számára külön tartalékot képez, amint azt az Öpt. 12/A. § (5) bekezdése a célzott szolgáltatások esetében előírja. A Támogatási Szerződés ugyanakkor nem minősíthető célzott támogatás nyújtásának, mert a Támogató – az Öpt. 12/A. § (2) bekezdésétől eltérően – nem jelölte meg azt a szolgáltatást, melyre a támogatás fordítható, továbbá maga a Pénztár nyilatkozta, hogy nem nyújt célzott támogatást. A Támogatási Szerződés tehát nem felel meg a célzott támogatásnak sem.

1.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

1.3.1 A közösségi szolgáltatások igénybevételének vizsgálata során tett megállapításokkal kapcsolatos Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

a) Az Átvezetési Megbízások alkalmazása

Az Észrevételekben a Pénztár az alábbiak szerint nyilatkozott:

"A dolgozók csak addig vehetnek igénybe a közösségi alapból szolgáltatást, amíg a munkáltató által fizetett keret engedi" - Ez pontosan így van minden tagra, nemcsak a munkáltatói tagokra. Addig vehetnek igénybe szolgáltatást a rájuk vonatkozó szolidáris alapból, amíg az alap ki nem merül. Vagyis a magánszemélyekre ugyanígy igaz." Az Észrevételekben a Pénztár arra is hivatkozott, hogy az „Alapszabály azért rendelkezik így, mert ha nem rendelkezne így, akkor aktuárius alkalmazását írná elő a törvény”.

A Pénztár hivatkozott továbbá arra, hogy az Alapszabály alapján a közösségi tartalékra eső 0,1%-t nem osztják tovább, az a közösségi alapba kerül, és addig lehet igényelni belőle a különböző szolgáltatásokat, amíg az adott közösségi alapban van tartalék.

A Pénztár arról is tájékoztatta az MNB-t az Észrevételekben, hogy a devizahitel szolgáltatás már a Vizsgálat előtt megszüntetésre került. Az új szabályozás szerint a forint alapú hitelek is elszámolhatóvá váltak és már az egyéni számláról is lehet finanszírozni, így a törlesztő részleteket 2016. január elsejétől „indítjuk újra az egyéni számla megterhelésével”.

A Pénztár hivatkozott továbbá arra, hogy a „devizahiteles tagok kitöltötték egy átvezetési megbízást, amiben minden hónapban felhatalmazást adnak a pénztárnak, hogy az egyéni számlájukról a szolidáris alap javára vezessünk át összeget, ahogy arról az Öpt. 50. § (1) bekezdésében is leírja a törvény. Ezt ők önként vállalták, hogy a szolidáris alap kimerülését megakadályozzák.” A Pénztár nyilatkozata értelmében az átcsoportosítás mindig az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztárak beszámolóképzési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 252/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet (Eszr.) 29. § (7) bekezdése szerint történt. (A Pénztár e körben a 4312. és 4322. számú főkönyvi kartonokra hivatkozott.)

„A Pénztártagok mindig a szolidáris alap megterhelésével kapták a szolgáltatásokat, azok könyvelése a tagi analitikán kívül történt, így a tag számlatörténetében nem is jelennek meg ezek a szolgáltatások.”

b) A Támogatási Szerződés alkalmazása

Az Észrevételekben a Pénztár az alábbiak szerint nyilatkozott:

A Támogatási Szerződés nem felel meg a célzott szolgáltatás feltételeinek, mert nem célzott szolgáltatás. „Ennek megfelelően az Alapszabály sem tartalmazza” a célzott szolgáltatásra vonatkozó rendelkezéseket, „mert nem nyújtunk” ilyen szolgáltatást.

„Korábban kértünk állásfoglalást az MNB-től (egykori PSZÁF) amely a szolidáris vagy közösségi alapon belül elkülönülten kezelhető csoportokra vonatkozott. Az akkori állásfoglalásban egyáltalán nem találták aggályosnak a különböző csoportokra vonatkozóan elkülönült közösségi alapot. (A HETÖP-pel kapcsolatos egyesülési gondolat során fogalmazódott meg a kérdés, ezért kértünk állásfoglalást, mert ők is elkülönült szolidáris alapot vezetnek)

A szolidáris alap ugyanúgy működik, ahogy a HETÖP (helyi települési önkormányzatok önszegélyező pénztáránál az elmúlt tizenvalahány évben). Szolidáris alapot vezet a legnagyobb önszegélyező pénztár is, a VASAS szakszervezeti pénztára, szintén hasonló szisztéma alapján.”

A Pénztár az Észrevételekben arra is hivatkozott, hogy az Öpt. 50. § (5) bekezdésében foglaltak: "az alapszabálynak rendelkeznie kell az egyes közösségi szolgáltatásra jogosultak köréről, az egyes szolgáltatási tartalékok létrehozásáról" is azt támasztják alá, hogy a Pénztár több közösségi számlát vezethet egyidejűleg.

1.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

a) Az Átvezetési Megbízások alkalmazása

- A Pénztár az Észrevételekben – egyebek mellett – arra hivatkozott, hogy a tagok – a támogatásban részesülő tagok ugyanúgy, mint a csupán egyéni befizetést teljesítő tagok – addig vehetnek igénybe szolgáltatást a rájuk vonatkozó szolidáris alpból, amíg az alap ki nem merül. A Pénztár arra is hivatkozott, hogy az Alapszabály alapján a közösségi tartalékra eső 0,1%-t nem osztják tovább, az a közösségi alapba kerül, és addig lehet igényelni belőle a különböző szolgáltatásokat, amíg az adott közösségi alapon van tartalék. A Pénztár az Észrevételekben foglaltak szerint arra is hivatkozott, hogy a tagok az Átvezetési Megbízások adását önként vállalták.

Az MNB a fentieket az alábbiak szerint értékelte:

Az MNB nem vitatja, hogy valamennyi tag csak addig vehetett igénybe szolgáltatást, amíg a rájuk vonatkozó szolidáris alap ki nem merül. Maga a Pénztár hivatkozott azonban arra az Észrevételekben, hogy az Átvezetési Megbízások adását a tagok „önként vállalták, hogy a szolidáris alap kimerülését megakadályozzák”.

Az Észrevételekben foglaltak alapján az Átvezetési Megbízások hiányában a közösségi szolgáltatási tartalék kimerült volna. Amint azonban azt jelen határozat 1.2 pontja tartalmazza, az Átvezetési Megbízások teljesítése – még akkor is, ha ezt a tagok „önként vállalták” – jogsértő, mert alkalmas arra, hogy az érintett tagok az Öpt. 50. § (2) bekezdésében foglalt 180 Napos Korlátot megkerüljék. Az erre vonatkozó tagi akaratot a Pénztárnak vissza kellett volna utasítania, a Pénztár azonban e helyett a Vizsgálat helyszíni szakasza során átadott nyomtatvány alapján egy külön űrlapot rendszeresített erre a célra, melyet az érintett tagok a Szolgáltatás igénylőlappal egyidejűleg töltöttek ki.

Az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztárak egyes gazdálkodási szabályairól szóló 268/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet (Ebr.) 24. § (1) bekezdése értelmében a közösségi szolgáltatást nyújtó önszegélyező pénztárakban a tagdíjak közösségi szolgáltatások tartalékaiba fizetendő részére, valamint a közösségi szolgáltatások tartalékainak a biztonságos szolgáltatásnyújtáshoz szükséges minimális nagyságára vonatkozó kalkulációt a pénztár biztosításmatematikusa készíti vagy ellenjegyzi. Az Ebr. 24. § (6) bekezdése alapján nem kell biztosításmatematikust megbízni és nem kell az (1)-(5) bekezdésben foglaltakat alkalmazni azon önszegélyező pénztárnak, amelynél

- a) a közösségi szolgáltatások tartalékaiba történő összes éves befizetés egy tagra vetített átlagos értéke nem haladja meg a mindenkori legkisebb havi minimálbér összegének 10 százalékát, és
- b) a pénztár alapszabálya tartalmaz olyan rendelkezést, melynek alapján a pénztárnak fel kell függeszteni azon közösségi szolgáltatások folyósítását, amelyek esetében a szolgáltatáshoz tartozó tartalék szintje annak éves szinten tervezett bevételének 2 százaléka alá süllyed.

A Pénztárnál az Ebr. 24. § (6) bekezdés szerinti feltételek fennállnak, hiszen az Alapszabály 94. pontja alapján a „fedezeti alap közösségi számlája javára” a tagdíjbefizetések 0,1%-kerül átvezetésre, amely az egységes tagdíj (3.000,-Ft) fizetése esetén havonta 3,-Ft juttatását jelenti a fedezeti alap közösségi számlája javára, amint azt jelen határozat 1.2.2. pontja tartalmazza. Amennyiben egy tag az egységes tagdíj (3.000,-Ft) tízszeresét, – vagyis 30.000,-Ft-ot fizet havonta –, úgy a Pénztár által alkalmazott 0,1%-os tartalékolási szabály alapján a tag 30,-Ft-ot fizet be havonta a közösségi tartalékba. A Pénztár azonban a tagdíjbefizetések 0,1%-ának a közösségi tartalékban

történő jóváírása mellett az Átvezetési Megbízások alapján a mindenkori legkisebb havi minimálbér összegének 10 százalékát meghaladó összeget vezetett át a közösségi szolgáltatási tartalékba.

A jelen határozat 1.1.1. pontjában bemutatottak, illetve a Jelentés 5. számú táblázata alapján a Pénztár egy-egy alkalommal a 10123144 tagi azonosítójú tag esetén – 2013-ban havonta – a 14.700,- Ft-ot, illetve a 10123340. tagi azonosítójú tag esetében 2015-ben havonta 15.700,- Ft-ot vezetett át a tagi egyéni számláról a közösségi számla tartaléka javára. A Vizsgálat során a Pénztár által benyújtott dokumentumok alapján a Pénztár a „Devizahitel törlesztés” szolgáltatás mellett a „Közüzemi díjak” szolgáltatás esetében alkalmazta az Átvezetési Megbízásokat.

Az Átvezetési Megbízások alkalmazásával a Pénztár nem tett maradéktalanul eleget továbbá az Öpt. 50/D. § (1) bekezdésében foglaltaknak sem, mely szerint a (2) bekezdés kivételével az Önszegélyező Pénztári Szolgáltatások csak közösségi szolgáltatásként nyújthatók. A Pénztár gyakorlata azt eredményezte, hogy a kizárólag közösségi szolgáltatásként finanszírozható ellátásokat – a tagi akaraton alapuló Átvezetési Megbízások alkalmazására tekintettel – egyéni szolgáltatásként nyújtotta.

A Pénztár az Észrevételekben arra is hivatkozott, hogy az Átvezetési Megbízások teljesítése során az Öpt. 50. § (1) bekezdésével összhangban járt el. Az Átvezetési Megbízások teljesítése – a jelen határozat 1.2 pontjában bemutatottak szerint – azonban nincs összhangban az Öpt. 50. § (1) bekezdésével. Az Öpt. említett szakasza azt tartalmazza, hogy az önszegélyező pénztár egyéni szolgáltatásokat és közösségi szolgáltatásokat nyújthat. A pénztár az egyéni szolgáltatásokat a tag egyéni számlájának megterhelésével, az egyes közösségi szolgáltatásokat pedig a fedezeti tartalékon belül létrehozott szolgáltatási tartalék terhére teljesíti. A pénztár egy vagy több szolgáltatási tartalékot hozhat létre, melyeket a pénztártagok egyéni számlái terhére kell képezni.

Az Öpt. 50. § (1) bekezdése az 50. § (5) bekezdésével együtt értelmezendő. Az Öpt. 50. § (1) bekezdése értelmében a pénztár az egyes közösségi szolgáltatásokat a fedezeti tartalékon belül létrehozott szolgáltatási tartalék terhére teljesíti. A pénztár a szolgáltatási tartalékot az egyéni számla terhére képezi meg. Az Öpt. 50. § (5) bekezdése alapján a közösségi szolgáltatást nyújtó önszegélyező pénztár alapszabályának rendelkeznie kell az egyes közösségi szolgáltatásra jogosultak köréről, az egyes szolgáltatási tartalékok létrehozásáról, azok mértékéről, fedezetéről, az e tartalékok közötti átcsoportosítás lehetőségéről és módjáról. Az Öpt. 50. § (5) bekezdéséből következően azonban a Pénztár csak az Alapszabály keretei között biztosíthatja az egyéni számla és a közösségi szolgáltatási tartalék javára történő jóváírást. Az egyéni számla és a közösségi tartalék között átcsoportosításra (átvezetésre) tagi kezdeményezésre sincs mód. Az Öpt. 50. § (5) bekezdése alapján a közösségi tartalékból lehet az egyéni számlára átcsoportosítani, ezt is azonban a Pénztár kizárólag a közösségi szolgáltatási kör változása esetén – az Alapszabályban foglaltak szerint – teheti meg.

A közösségi szolgáltatások nyújtásával kapcsolatosan rögzítendő, hogy a közösségi szolgáltatások nyújtása nagyfokú hasonlóságot mutat a biztosítási tevékenység végzéséhez.

Leegyszerűsítve a veszélyközösség tagjai a biztosítók esetén a rendelkezésére álló kárstatistikák alapján, a biztosításmatematikai által kalkulált valószínűség szerint veszik igénybe a biztosítási szolgáltatást, illetve a biztosítóknak – garanciális elemként – ehhez igazodóan kell megképezniük az egyes tartalékokat.

A közösségi szolgáltatásra jogosultak az önszegélyező pénztáraknál – egy biztosításhoz hasonlóan – veszélyközösséget alkotnak, azonban az ő esetükben a jogalkotó (i) garanciális elemként elsődlegesen biztosításmatematikai megbízását írja elő, illetve (ii) az Ebr. 24. § (6) bekezdésében meghatározott esetekben lehetővé teszi közösségi szolgáltatási tevékenység nyújtását biztosításmatematikai megbízásának hiányában is. A Bit. 237. § (1) bekezdés a) és b) pontjai alapján a jogalkotó a biztosító alapítását, illetve azt követően a tevékenység megkezdését is az MNB engedélyéhez köti (kétlépcsős engedélyezési eljárás). Ez okból is kiemelten fontos, hogy a közösségi szolgáltatást nyújtó önszegélyező pénztárak kizárólag az Öpt. és az Ebr.-ben foglalt keretek között végezzék szolgáltatásnyújtási tevékenységüket.

A fentiekén túl, amennyiben az MNB elfogadná a Pénztár érvelését, úgy ez kiüresítené a 180 Napos Korlát alkalmazását. Nyilvánvalóan a tagi érdekekkel összhangban áll az átvezetés az egyéni számláról a közösségi szolgáltatási tartalék javára, ugyanis annak eredményeképp a befizetést követő 180 napon belül is, gyakorlatilag a befizetést követően azonnal felhasználható a befizetett tagdíj a szolgáltatás kifizetésére. A tagi kezdeményezésre történő Átvezetési Megbízások teljesítése a jogszabályi rendelkezések megkerülésére vezet.

A fentiek alapján az MNB a Pénztár észrevételét nem fogadja el, a megállapítást az 1.1.1 pontban foglalt tartalommal fenntartja.

- A Pénztár arról is tájékoztatta az MNB-t az Észrevételekben, hogy a devizahitel szolgáltatás már a Vizsgálat előtt megszüntetésre került. Az új szabályozás szerint a forint alapú hitelek is elszámolhatóvá váltak és már az egyéni

számláról is lehet finanszírozni, így a törlesztő részleteket 2016. január elsejétől „indítjuk újra az egyéni számla megterhelésével”.

Az MNB áttekintette a 2016. január 1-jén hatályba lépett Alapszabályt és a Szolgáltatási Szabályzatot, mely alapján az alábbiakat állapította meg.

Az Alapszabály 37. pontjának 6. alpontja tartalmazza a – Megtakarítás vagy egyéb kockázati jellegű szociális biztonságot megteremtő önszegélyező szolgáltatások cím alatt – a „Lakáscélú jelzáloghitel törlesztő részlet” nevű szolgáltatást. Ezen alcím alatt szerepelteti a Pénztár – egyebek mellett – az alábbi ellátásokat: „Szülés” és „Gyermeknevelés”.

A Pénztár – az Alapszabály ugyanezen pontjából – törölte a kizárólag szolidáris alapból nyújtott szolgáltatások közül a „Devizahitel törlesztés” nevű ellátást.

A Szolgáltatási Szabályzat III.1 pontja tartalmazza a „Lakáscélú jelzáloghitel törlesztőrészlet” nevű szolgáltatás igénybevételének feltételeit. A fenti szolgáltatásra vonatkozóan a „Várakozási idő” elnevezésű alpont az alábbiakat tartalmazza: „Az egyéni számlára befizetett összeg a befizetést követő 180. naptól használható fel, szolidáris alapból nincs várakozási idő.”

A Szolgáltatási Szabályzat III.2 pontja rendelkezik a „Szülés” nevű szolgáltatásról, míg a III.2.3. pont a „Gyermeknevelési szolgáltatás” szabályairól. Mindkét fenti szolgáltatás kapcsán a Szolgáltatási Szabályzat ugyancsak akként rendelkezik, hogy „Az egyéni számlára befizetett összeg a befizetést követő 180. naptól használható fel, szolidáris alapból nincs várakozási idő.” A Szolgáltatási Szabályzat tehát nem azt tartalmazza, hogy az érintett ellátások – így a „Lakáscélú jelzáloghitel törlesztőrészlet” nevű szolgáltatás is – csak az egyéni számla terhére vehetők igénybe, hanem azt, hogy közösségi szolgáltatásként történő igénybevétel esetén nincs várakozási idő.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az Alapszabály nem tartalmazza a kizárólag szolidáris alapból nyújtott szolgáltatások között a „Devizahitel törlesztés” nevű ellátást, a Pénztár áthelyezte azt a „Megtakarítás vagy egyéb kockázati jellegű szociális biztonságot megteremtő önszegélyező szolgáltatások,” cím alatti szolgáltatások közé. Utóbbi szolgáltatások azonban a Szolgáltatási Szabályzat várakozási időre vonatkozó pontjai alapján – csakúgy mint a „Lakáscélú jelzáloghitel törlesztőrészlet” – a szolidaritási alapból is finanszírozhatóak.

A fentiek alapján az MNB a Pénztár észrevételét nem fogadja el, a megállapítást az 1.1 pontban foglalt tartalommal fenntartja.

b) A Támogatási Szerződés alkalmazása

Az Észrevételekben a Pénztár megerősítette, hogy a Támogatási Szerződésben foglalt támogatást nem kívánta célzott szolgáltatásként nyújtani. A fentiekből is következően a Támogatási Szerződés jogszerűsége az Öpt. 17. §-a, azon belül is annak (2) bekezdése keretei között vizsgálendő, vagyis a Pénztár csak olyan támogatást fogadhat, melyben a támogató vagy azt az alapot jelöli meg, melynek javára a támogatást nyújtani kívánja, vagy a támogatandó tagi kört. A Pénztár az Észrevételekben sem vitatta, hogy a Támogatási Szerződés alapján befogad olyan támogatást, melyet a Támogató egyidejűleg meghatározott alap (közösségi tartalék), illetve külön megjelölt tagi kör javára juttat.

A Pénztár ugyanakkor hivatkozott egy korábbi felügyeleti állásfoglalásra, „amely a szolidáris vagy közösségi alapon belül elkülönülten kezelhető csoportokra vonatkozott.” Az MNB áttekintette a Pénztár részére kibocsátott állásfoglalásokat, ez alapján nyilvántartásaiban két állásfoglalás volt fellelhető: (1) egyes tagi jóváírások 180 napon belüli felhasználhatóságával kapcsolatos állásfoglalás (52688-2/2014.), illetve (2) egyéni befizetés, valamint munkáltatói hozzájárulás esetén az eltérő tagdíjfelosztási arány alkalmazhatósága tárgyában kibocsátott állásfoglalás (26530-2/2011.). A fenti állásfoglalások egyike sem tartalmaz a közösségi szolgáltatási tartalékra vonatkozó felügyeleti álláspontot.

Az MNB azonban rögzíti, hogy az állásfoglalások mindenkor a rendelkezésre bocsátott tényállás alapján kerülnek kibocsátásra, az nem minősül jogi iránymutatásnak. Az MNB kiemeli, hogy a Pénztárnál a megállapításban a támogatás nyújtásának fent leírt módját minősítette jogsértőnek.

Az MNB jelen határozat keretei között – figyelemmel az üzleti titokra vonatkozó rendelkezésekre – nem elemezheti az Észrevételekben hivatkozott két pénztár működését, az azonban rögzítendő, hogy mind a VASAS Önszegélyező Pénztár, mind a HETÖP Önszegélyező Pénztár a Pénztárétól eltérő működési elv mentén folytatja tevékenységét, mindkét pénztár ugyanis tisztán közösségi szolgáltatásokat nyújt, az egyéni számla terhére az érintett pénztárak egyáltalán nem nyújtanak szolgáltatást.

A Pénztár az Észrevételekben arra is hivatkozott, hogy az Öpt. 50. § (5) bekezdése alapján jogosult több közösségi számla vezetésére. Az Öpt. hivatkozott szakaszában foglaltak azonban nem cáfolják a jelen határozat e pontjában is kifejtett, az Öpt. 17. § (2) bekezdésében foglalt – a Támogató rendelkezési jogának – korlátozását tartalmazó előírásának megsértését (vagy meghatározott pénztári alap vagy az Alapszabályban megjelölt tagi kör javára lehet támogatást nyújtani).

1.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

Fentiek alapján a jelen határozat rendelkező részének 1 a) pontjában az MNB felszólította a Pénztárat arra, hogy a jelen határozat kézhezvételétől szüntesse meg a tagi rendelkezésen alapuló – a tagi egyéni számla terhére a közösségi szolgáltatási tartalék javára végrehajtott – átcsoportosítás alkalmazását a közösségi szolgáltatási tartalék terhére finanszírozott szolgáltatások esetében, ideértve a "közüzemi díjak" elnevezésű szolgáltatást is.

Az MNB arra is felszólította a Pénztárat a jelen határozat rendelkező részének 1 b) pontjában, hogy a jelen határozat kézhezvételétől az egyéni számla és a közösségi szolgáltatási tartalék közötti átcsoportosítást a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban hajtsa végre.

A fentiek alapján a Pénztár köteles a határozat kézhezvételétől megszüntetni a tagi rendelkezésen alapuló Átvezetési Megbízások végrehajtását, valamint az egyéni számla és a közösségi szolgáltatási tartalék közötti átcsoportosítást a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban köteles végrehajtani.

A Pénztár tehát az Öpt. 50. § (1) és (5) bekezdésével összhangban – a hatályos Alapszabály alapján – a tagdíjbefizetések 0,1%-át csoportosíthatja át a közösségi szolgáltatási tartalék javára. A Pénztár növelheti ezt az arányt az Alapszabály módosítását követően, azonban figyelembe kell vennie a biztosításmatematikai megbízására vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket is.

Az MNB a jelen határozat 1 c) pontjában felszólította a Pénztárat arra, hogy
ca) módosítsa alapszabályát, valamint alapszabályának elválaszthatatlan részét képező szolgáltatási szabályzatát gyakorlatának megfelelően, ennek keretében: alapszabályában a „Lakáscélú jelzáloghitel törlesztésének támogatása” szolgáltatást kizárólag egyéni szolgáltatásként igénybe vehető ellátásként tüntesse fel, továbbá helyezze hatályon kívül szolgáltatási szabályzatának a fenti ellátás közösségi szolgáltatásként történő kifizetését lehetővé tevő rendelkezéseit; vagy
cb) biztosítsa annak közösségi szolgáltatásként történő igénybevételére vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazását.

A ca) pontban foglalt esetben a Pénztár által módosítandó, és az MNB részére benyújtandó dokumentumok alapján egyértelműen megállapíthatónak kell lennie, hogy a „Lakáscélú jelzáloghitel törlesztésének támogatása” szolgáltatást a tagok kizárólag egyéni szolgáltatásként vehetik igénybe. Amennyiben a Pénztár a cb) pontban foglaltak alapján közösségi szolgáltatásként (is) kívánja folyósítani a „Lakáscélú jelzáloghitel törlesztésének támogatása” szolgáltatást, úgy a Pénztárnak módosítania kell a szolgáltatás igénybevételének feltételeit, továbbá ezzel összefüggésben – a jogszabályban foglaltakra figyelemmel – döntenie kell az aktuárius megbízásának kérdéséről.

Az MNB a jelen határozat 1 d) pontjában felszólította a Pénztárat arra, hogy vizsgálja felül támogatási szerződéseit, és kezdeményezze azon támogatási szerződéseinek módosítását, melyekben a támogató a támogatást egyidejűleg nyújtja valamely pénztári alap, illetve az alapszabályban megjelölt tagsági kör javára. Az MNB arra is felszólította a Pénztárat, hogy adjon tájékoztatást az érintett szerződések köréről, valamint a módosítás kezdeményezésének eredményéről.

Az MNB ennek tükrében mérlegeli, hogy szükség van-e további intézkedésre a Pénztárral szemben.

2. A házipénztárban elhelyezett készpénzállomány vizsgálata

2.1 Megállapítás (tényállás)

A Vizsgálat megállapította, hogy a Pénztár házipénztárának záró állománya 2014. december 31-én 2.642.042,- Ft volt. (Portf. össz. piaci kock.1) (Jelentés III.1.1 (52) pont)

2.2 A Megállapítás minősítése

A Pénztár azzal, hogy a fenti időpontban a házipénztár záró állománya napi zárásakor meghaladta az 500.000,-Ft-ot, a Pénztár megsértette az Ebr. 6. § (2) bekezdését. Az Ebr. hivatkozott szakasza értelmében a pénztár házipénztárában, annak napi zárásakor legfeljebb 500.000,- Ft készpénz tartható.

2.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár az Észrevételekben azt nyilatkozta, hogy december 31-én tovább tart nyitva mint a bankok, így a készpénzben befizető tagok befizetéseit már nem tudták napon belül befizetni a folyószámlára. Azonban 2015-ben, január első banki munkanapján befizetésre került az összeg, amelyről az MNB is tájékoztatást kapott.

2.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár a jogsértés tényét nem vitatta. A Pénztárnak úgy kell megállapítania a házipénztár nyitva tartási idejét, hogy a jogszabályi limiten felüli összeget még be tudja fizetni a bankba. Az MNB a megállapítást a 2.1 pontban foglalt tartalommal fenntartja.

2.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

Fentiek alapján a jelen határozat rendelkező részének 2. pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy a jövőben a befektetésekre, pénztári eszközökre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket tartsa be, ennek keretében biztosítsa, hogy a házipénztárban elhelyezett készpénz állománya a napi zárásakor ne haladja meg a jogszabályban meghatározott mértéket.

3. A Pénztár likviditása, valamint az ezzel kapcsolatos kockázatok

3.1 Megállapítás (tényállás)

a) A 2013-as és 2014-es években a Pénztár I-III. negyedéves működési veszteségeire az előző években felhalmozott működési alap és likviditási alap tartaléka fedezetet nyújtott. A működési alap veszteségének kompenzálását a IV. negyedév pozitív működési eredménye biztosította mind 2013-ban, mind 2014-ben.

A Vizsgálat megállapításai szerint a Pénztárnál a működési alap bevétele 2015. I. negyedév végén 5.469.000,- Ft volt, ugyanakkor ugyanezen időszakban a működési kiadása 13.737.000,- Ft összegben alakult, így működési eredménye -8.268.000,- Ft (azaz mínusz nyolcmillió-kettőszázhatvanhatszöt forint) volt, melyet javított a negyedév végén a nem fizetők hozamából való levonás (126.000,- Ft). Az eredmény ennek figyelembevételével – (mínusz) 8.142.000,- Ft volt. A 2015. I. negyedév negatív működési eredményének finanszírozására – a likviditási alap 78.000,- Ft-os bevétele mellett – a 2015. I. negyedéves jelentés adatai szerint a működési alap nyitóállománya (plusz) 5.674.000,- Ft és a likviditási alap nyitóállománya (plusz) 1.209.000,- Ft állt csak rendelkezésre. A Pénztár 2015. I. negyedév végén meglévő működési és likviditási alap tartalékai a negatív működési eredményre nem adtak elegendő fedezetet, a Pénztárnál 2015. március 31-én – (mínusz) 1.181.000,- Ft-os forráshiány mutatkozott.

A Vizsgálat megállapította, hogy a Pénztár 2015. I. negyedévében a működési alap (vagy működési tartalék) költségei kifizetése érdekében – a küldöttközgyűlés erre vonatkozó felhatalmazása hiányában – a Pénztár likviditási alapjában (vagy likviditási tartalékában) nyilvántartott pénzeszközöket használta fel. (Működ.likv.1) (Jelentés III.2.1 (54) pont)

b) A főkönyvi kivonatokat, valamint a 2015. március 31-én kelt AP0308798 sorszámú bevételi pénztárbizonylat alapján az IT-elnök a működőképesség biztosítása érdekében 600.000,- Ft összegű kölcsönt adott a Pénztár számára. A Vizsgálat során a Pénztár kölcsönszerződést nem mutatott be. A kölcsön összege ugyanakkor nem fedezte a hiányt, amely ezzel együtt is -581.000,- Ft maradt.

A 2015. április 22-i bankszámlakivonat alapján az IT-elnök – szintén szerződéses megállapodás nélkül – további 2.000.000,- Ft "visszatérítendő támogatást" nyújtott a működési alap javára. 2015. év IV. negyedévére vonatkozó adatszolgáltatás alapján a Pénztár éves működését – ismételten a IV. negyedéves befizetéseknek köszönhetően – pozitív eredménnyel zárta. (Működ.likv.1) (Jelentés III.2.1 (54) pont)

c) A Vizsgálat megállapította, hogy a 3311 „házipénztár” elnevezésű főkönyvi számla 2015. március 31-én kimutatott egyenlege – (mínusz) 124.153,- Ft volt. Amennyiben egy pénztártag szeretne szolgáltatásra pénzt felvenni előzetes bejelentés nélkül, és az IT-elnök nincs az irodában, a pénzári dolgozók „meghitelezik” a házipénztárt. Utólag az IT-elnök vesz fel a számláról pénzt és rendezik a Pénztár egyenlegét. (Számv.3, Jelentés (60) pont)

3.2 A Megállapítás minősítése

a) Az Öpt. 36. § (1) bekezdése szerint a pénztár bevételeiből köteles fedezeti, működési és likviditási alapot létrehozni, és azokat a törvény előírásai szerint felhasználni. A fedezeti alapon belül elkülönítetten kell kezelni az egyéni és a szolgáltatási számlákat. A (2) bekezdés rögzíti, hogy a fedezeti alap a szolgáltatások finanszírozására, a működési alap, a működési költségek fedezésére, a likviditási alap az időlegesen fel nem használt pénzeszközök gyűjtésére és – a másik két alap általános tartalékként – a pénztár fizetőképességének biztosítására szolgál. Az Öpt. 36. § (4) bekezdése alapján a kiadások a következők szerint teljesíthetők: a szolgáltatási kiadásokat valamint a tagoknak visszatérített összeget a fedezeti alapból, a működési kiadásokat, ideértve a tárgyi eszközök beszerzését, létesítését, felújítását a működési alapból kell fedezni.

Az (5) bekezdés továbbá előírja, hogy a közgyűlés dönt arról, hogy milyen módon kell a likviditási és a működési alapnak az előírt szintet meghaladó részét felhasználni.

A Pénztár azzal, hogy a Pénztár 2015. I. negyedévében a likviditási alapon nyilvántartott pénzeszközöket – a küldöttközgyűlés erre vonatkozó felhatalmazása hiányában – a működési alapon használta fel, megsértette az Öpt. 36. § (5) bekezdését.

b) Az Ebr. 20. § (1)-(2) bekezdése alapján a pénztár a működési és a likviditási alap fedezete mellett legfeljebb 12 havi lejáratú hitelintézeti hitelt vagy kölcsönt vehet fel, azaz működésének biztosítására magánszemélytől hitelt/kölcsönt nem használhat fel, csak hitelintézeti forrást vonhat be ilyen célra. Magánszemélytől a Pénztár – az Öpt. 17. § (1)-(3) bekezdései alapján – működési célra nyújtott támogatást kaphat, amelyet azonban ellenszolgáltatás kikötése nélkül kell teljesítenie, így „visszatérítendő támogatás” nyújtására sincs lehetőség.

A Pénztár azzal, hogy az IT-elnöktől két alkalommal is vett fel kölcsönt, megsértette az Ebr. 20. § (1) bekezdését.

c) A Pénztár a fentiekkel megsértette az Eszr. 41. § (1) bekezdését, mely szerint a pénztár a pénzeszközöket érintő gazdasági műveletek, események adatait a hitelintézet értesítése alapján, annak megérkezésekor, illetve a készpénzforgalomról készített bizonylat alapján, annak teljesítésével egy időben késedelem nélkül köteles a könyvekben rögzíteni.

A Pénztár ugyancsak megsértette a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) 159. §-ában foglaltakat. Az Sztv. hivatkozott szakasza értelmében a kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó a kezelésében, a használatában, illetve a tulajdonában lévő eszközökről és azok forrásairól, továbbá a gazdasági műveletekről olyan könyvviteli nyilvántartást köteles vezetni, amely az eszközökben (aktívákban) és a forrásokban (passzívákban) bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, zárt rendszerben, áttekinthetően mutatja.

Fentiek alapján a Pénztár számviteli nyilvántartása a valóságot kell, hogy tükrözze a házipénztár esetében is. Számvitelileg értelmezhetetlen a negatív házipénztári egyenleg, mivel a házipénztárban csak készpénz helyezhető el, így az ott elhelyezett tétel csak nullás vagy pozitív értékű szám lehet.

A Pénztár továbbá azzal, hogy dolgozók nyújtanak kölcsönt a Pénztár számára, megsértette az Ebr. 20. § (1) bekezdését.

3.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

a) A Pénztár az Észrevételekben hangsúlyozta, hogy „a likviditási alapjából átsorolás nem történt”, a likviditási alapon „kizárólag halmozódik a pénztári megtakarítás”, így a Pénztár több havi, akár egy évi tartalékkal is rendelkezik a működése biztosítása céljából.

b) A Pénztár az Észrevételekben előadta, hogy a megállapításban szereplő kölcsönt visszafizette 2015. december 31-ig és a működési alapon több millió forintos tartalék maradt. A Pénztár elismerte ugyanakkor, hogy a működési alap könyvelése nem volt naprakész abban az időben, melyet az új alkalmazott betanulásával indokolt, illetve ennek tulajdonította azt is, hogy a működési alap kiadásai megnövekedtek. Az IT-elnök – felismerve a hibát –

saját megtakarításait „feltörve 2,6 millió forinttal támogatta meg a működést, ami egy átmeneti hiba miatt következett be”. A Pénztár hangsúlyozta, hogy azóta a működési alap bevétele 3 millió forint felé emelkedett (kivéve decemberben, amikor is több mint 10 millió forint volt),” ami elegendő a kiadások fedezetére, illetve a hitel visszafizetésére és a jövő év eleji várhatóan nagyobb költségek megfizetésére”.

c) Kizárólag az IT-elnök jogosult pénzt felvenni a bankszámláról. A Pénztár a megállapításban szereplő összeget sem ismerte el, állítása szerint a nyilvántartásában nem található a 124.153,- Ft mínusz.

3.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

a) A Pénztár arra hivatkozott, hogy a likviditási alapjából átsorolás nem történt, a likviditási alapban halmozódik a pénztári megtakarítás.

Az MNB által feltárt tényállás azt mutatja, hogy a működési tartalékban a 3.1 pontban bemutatottak szerint forráshiány állt fenn. A Pénztár egy pénzforgalmi számlán helyezte el a működési, a likviditási és a fedezeti alap pénzeszközeit. Erre figyelemmel az egyik alapban jelentkező forráshiányt a Pénztár szükségszerűen csak a másik alap terhére tudta finanszírozni, még akkor is, ha ez könyvelésében nem jelenik meg. Ebből következően a működési tartalékban felmerült forráshiányt – még akkor is, ha az IT Elnök által nyújtott kölcsönt figyelembe vesszük – a Pénztár csak a másik alap ugyanazon számlán elhelyezett pénzeszközei terhére tudta csökkenteni. Az egyazon pénzforgalmi számlán elhelyezett pénzeszközök ugyanis a könyvelésben el vannak különítve, azonban a pénzforgalmi számlán nyilvánvalóan nem. Így a likviditási tartalék pénzeszközei annak ellenére felhasználásra kerültek a forráshiány csökkentésére, hogy ez a könyvelésben megjelent volna, illetve a küldöttközgyűlés erre vonatkozó felhatalmazást adott volna.

Az MNB a megállapítást a 3.1 a) pontban foglalt tartalommal fenntartja.

b) A Pénztár az Észrevételekben megerősítette a kölcsönfelvételt, csupán arra hivatkozott, hogy azóta a működési alap bevétele stabilan 3 millió forint felé emelkedett, ami elegendő a kiadások fedezetére, illetve a kölcsön visszafizetésére.

Az MNB a 2015. IV. negyedéves jelentés alapján megállapította, hogy a működési és likviditási tartalék értéke valóban meghaladta a 10 millió forintot, azonban a Pénztár egyes negyedéves jelentései alapján az is megállapítható, hogy azok a III. negyedév végére rendszerint jelentős mértékben lepadnak. A fenti okból az MNB kiemelt figyelmet fog fordítani az érintett tartalékok mutatóinak évközi alakulására.

Az Észrevételekben foglaltak ugyanakkor ellentmondásosak, mert a Pénztár egyrészt azt nyilatkozta, hogy a megállapításban szereplő kölcsönt visszafizette, másrészt az Észrevételek azt is tartalmazzák, hogy a Pénztár működési tartaléka „elegendő (...) a hitel visszafizetésére”.

c) A pénztári dolgozók részéről a Pénztárnak adott hitel azt támasztja alá, hogy a házipénztárban nem volt annyi pénz, ami a kifizetésre elég lett volna. A házipénztárnak elviekben csak abban az esetben adható kölcsön, ha erről kölcsönszerződést ír a pénztárt kezelő és az összeget kölcsön adó fél, amelyben rögzítik a kölcsönadott összeget, az esetleges kamatot és a visszafizetés időpontját. A házipénztárt kezelő személynek a felvett kölcsönről 2 példányban bevételi pénztárbizonylatot kell kiállítania, és így bekerülhet a pénztárba az összeg. Amennyiben a bizonylatolás nem készül el, és a bevétel nem kerül be a pénztárba, a pénztár negatív egyenleget fog mutatni. Ez alátámasztja, hogy valamilyen ténylegesen megtörtént gazdasági esemény nem teljes körűen került be a könyvelésbe. A példa csak elvben mutatja be a házipénztárba kerülő összegek jogszabályi előírásnak megfelelő bizonylatolását, mert az Ebr. 20. § (1)-(2) bekezdése alapján a pénztár működésének biztosítására magánszemélytől hitelt/kölcsönt nem használhat fel, csak hitelintézeti forrást vonhat be ilyen célra.

A Vizsgálat során átadott 2015. I. negyedéves főkönyvi kivonatban a 3311 házipénztár főkönyvi számla 124.153 Ft-os követel egyenlege szerint a házipénztár egyenlege negatív volt 2015. március 31-én.

Az MNB a megállapítást a 3.1 c) pontban foglalt tartalommal a Vizsgált Időszakra fenntartja.

3.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

Fentiek alapján a jelen határozat rendelkező részének 3 a) pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy a jövőben a Pénztár likviditási tartaléka eszközeit erre vonatkozó küldöttközgyűlési döntés alapján használja fel a Pénztár működési tartalékban.

Az MNB arra is felszólította a Pénztárat a jelen határozat rendelkező részének 3 b) pontjában, hogy mindenkor biztosítsa a Pénztár jogszabályszerű finanszírozásának feltételeit, ennek keretében a jövőben kizárólag hitelintézetektől vegyen fel kölcsönt.

Az Észrevételekben foglalt – a Pénztár által az IT-elnöktől felvett kölcsönökkel kapcsolatos – ellentmondásos pénztári nyilatkozatra tekintettel az MNB – a jelen határozat rendelkező részének 3 c) pontjában – felszólította a Pénztárat továbbá arra, hogy adjon tájékoztatást az érintett kölcsönökről az ott meghatározottak szerint.

Az MNB arra is felszólította a Pénztárat a jelen határozat rendelkező részének 3 d) pontjában, hogy a jövőben nyilvántartásait a számviteli jogszabályoknak megfelelően vezesse, ennek keretében biztosítsa

- a gazdasági műveletek, események adatainak – azok teljesítésével egy időben, késedelem nélküli – rögzítését a könyvekben, továbbá
- a tulajdonában lévő eszközökről és azok forrásairól, valamint a gazdasági műveletekről olyan könyvviteli nyilvántartást vezessen, amely az eszközökben (aktívákban) és a forrásokban (passzívákban) bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, zárt rendszerben, áttekinthetően mutatja.

4. A Pénztár vagyongazdálkodási tevékenységének vizsgálata

4.1 Megállapítás (tényállás)

a) A Vizsgálat megállapította, hogy a Pénztár a Vizsgált Időszakban önálló vagyongazdálkodási tevékenységet – más néven saját vagyongazdálkodást – végzett. A Pénztár 2012. december 31-i auditált mérlegbeszámolójában a fedezeti alap állománya 104.636.000,- Ft, míg a likviditási alap állománya 556.000,- Ft volt. Ezzel egyezően 2013. évi nyilvántartásának nyitóadatai a fedezeti és likviditási alapban együttesen meghaladták a 100 millió forintot.

A Pénztár 2013. december 31-i auditált mérlegbeszámolója alapján a fedezeti alap állománya 168.010.000,- Ft volt, míg a likviditási alap állománya elérte a 767.000,- Ft-ot, vagyis már a fedezeti tartalék állománya – mintegy 60 millió forinttal – meghaladta a 100 millió forintot. A Pénztár nyilvántartásának 2014. évi nyitóadataiban a két érintett alap állománya a fentiekkel egyezően meghaladta a 100 millió forintot.

Annak ellenére, hogy már a 2013. évi nyitóadatok alapján a Pénztár fedezeti és likviditási alapjának együttes állománya meghaladta a 100 millió forintot, a Pénztár csak 2014. december 31-én tartott küldöttközgyűlésén – a 7/2014/12/31-1 napirend pont alatt – döntött vagyongazdálkodási (az Ebr. szóhasználata szerinti vagyongazdálkodási tevékenység irányító) megbízásáról. Ennek megfelelően a 1/2014/12/31. napirendi pont során hozott határozattal módosította az Alapszabály 91. pontját, amelyben rögzítette „a vagyongazdálkodási” – az Ebr. szóhasználata szerinti vagyongazdálkodási tevékenység irányító – alkalmazásának tényét.

A küldöttközgyűlési döntés megtárgyalásakor az IT-elnök előadta, hogy a vagyongazdálkodási feladatok ellátására javasolt Kölkedi István „a Buda-Cash brókere, több mint 5 éves befektetési tapasztalattal és értékpapír kereskedői vizsgával rendelkezik, így a pénztártagok vagyona megbízható és tapasztalt szakember kezébe kerül”. A meghozott küldöttközgyűlési határozatok alapján 2015. január 1-jével a Pénztár megbízási szerződést kötött Kölkedi Istvánnal a vagyongazdálkodási teendők – a vagyongazdálkodási tevékenység irányítója feladatai – ellátására.

Az MNB a vagyongazdálkodási tevékenység irányítója megbízásáról az MNB-hez 2015. február 5-én érkezett küldöttközgyűlési dokumentumokból értesült. Az említett dokumentumok áttekintését követően az MNB felhívta a Pénztárat, hogy az MNB előtti egyes engedélyezési, jóváhagyási és nyilvántartásba vételi eljárásokban, valamint bejelentéseknél alkalmazandó formanyomtatványokról szóló 40/2014. (X.29.) MNB rendeletben foglaltaknak megfelelően küldje meg a vagyongazdálkodási tevékenység irányítójának személyére vonatkozó bejelentését. A Pénztár 2015. március 24-én az előírt formanyomtatványokon megtette a bejelentést.

Az MNB a Vizsgálat keretében ellenőrizte a vagyongazdálkodási tevékenység irányítójára vonatkozóan előírt feltételeket a Pénztárnál e tisztséget betöltő Kölkedi Istvánnál. A Pénztár a Vizsgálat során igazolta, hogy az említett tisztségviselő rendelkezik tőzsdei szakvizsgával (igazolás kelte: 2005. május 17.), valamint tízéves szakmai gyakorlattal. A Pénztár ugyancsak a Vizsgálat során átadta a vagyongazdálkodási tevékenység irányítója hatósági erkölcsi bizonyítványát (kelte: 2015. június 8.), a Pénztár azonban nem igazolta, hogy az érintett személy rendelkezik a tisztség ellátásához előírt iskolai végzettséggel (szakirányú felsőfokú végzettséggel).

b) A Vizsgálat során a Pénztár csatolta „vagyongazdálkodási szabályzat” file-névvel az „Izys Önsegélyező Pénztár Befektetési politikája és eljárásrendje” című dokumentumot (**Befektetési Politika**). A Befektetési Politika

„Bevezetés, alapelvek” című része deklarálja, hogy a dokumentum a Pénztár „igazgatótanácsa által megcélzott befektetési politikát és az annak megvalósításához kialakított eljárásrendet tartalmazza”. Az MNB a Befektetési Politika vizsgálata alapján megállapította, hogy az a vagyonértékelésre vonatkozó szabályokat nem tartalmazza.

(Bef.pol.2-4.)(Irány.funk.3.)(Jelentés III.1.1 (50)-(51) pont, Jelentés I.3.1 (13) pont)

4.2 A Megállapítás minősítése

a) Az Öpt. 38. § (1) bekezdése alapján a pénztár befektetési üzletmenetét saját maga végezheti vagy kihelyezheti a vagyonkezelési feladat ellátását. Az Ebr. 14. § (3) bekezdése szerint ha a pénztár tárgyévi nyitómérlegében a fedezeti és likviditási alap együttes állománya meghaladja a 100 millió forintot, úgy a pénztár a vagyonkezelését csak abban az esetben végezheti vagyonkezelő megbízás nélkül önállóan, ha

- a) (...);
- b) rendelkezik vagyonkezelési és vagyonértékelési szabályzattal;
- c) a vagyonkezelési tevékenység irányítására olyan külön jogszabályban előírt értékpapír-forgalmazói vizsgálattal rendelkező - egymilliárd forintnál nagyobb saját kezelésű befektetett eszközök esetében, vele munkaviszonyban álló - személyt alkalmaz, aki szakirányú felsőfokú végzettséggel (egyetemen vagy főiskolán szerzett jogi, államigazgatási, közgazdasági vagy pénzügyi diploma, oklevél, illetőleg könyvvizsgálói végzettség) és legalább 2 év szakmai gyakorlattal rendelkezik.

A Pénztár azzal, hogy 2013. január 1-jétől 2014. december 31-ig nem bízott meg vagyonkezelési tevékenységet irányító személyt, megsértette az Ebr. 14. §-ának – a saját vagyonkezelési tevékenység folytatásának feltételeit tartalmazó – (3) bekezdését, különösen annak c) pontját.

A Pénztár azzal, hogy nem igazolta az MNB részére, hogy a vagyonkezelési tevékenység irányításával 2015. január 1-jével megbízott személy rendelkezik szakirányú felsőfokú végzettséggel, megsértette az Öpt. 20/A. § (2) bekezdését. Az Öpt. 20/A. § (2) bekezdése értelmében a pénztár megalakulásakor és a vezető tisztségviselők, az ügyvezető (helyettes ügyvezető), illetve a kötelező alkalmazottak, megbízottak változása esetén - ideértve azok újrávalását vagy újbóli kinevezését is - a pénztár csatolja

- a) a 20. § (2) bekezdésében meghatározott kizáró ok hiányát igazoló hatósági bizonyítvány eredeti példányát,
- b) az érintett személy nyilatkozatát arról, hogy vele szemben jogszabályban meghatározott összeférhetlenségi ok nem áll fenn,
- c) a jogszabály által előírt végzettségét vagy gyakorlatát igazoló dokumentumok hiteles másolatát (...).

b) A Pénztár azzal, hogy 2013. január 1. napjától úgy végez önálló vagyonkezelési tevékenységet, hogy nem rendelkezik vagyonkezelési és vagyonértékelési szabályzattal, megsértette az Ebr. 14. § - fent hivatkozott - (3) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezéseket.

4.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

a) A Pénztár az Észrevételekben előadta, hogy a helyszíni vizsgálat során átadásra került Kölkedi István tőzsdei szakvizsgájának és diplomájának másolata, valamint a korábbi munkáltatójánál a beosztását és a munkaéveinek számát alátámasztó dokumentumok. A Pénztár az Észrevételekben hivatkozott arra is, hogy ha további iskolai végzettséget kell igazolniuk a vagyonkezelési tevékenység irányító esetében, akkor azt az MNB jelezze, „mert további iskolái nincsenek”.

A Pénztár a nyilatkozata értelmében „igyekezett minél később vagyonkezelőt kijelölni, mert a kamatok versenyében akkor versenyképes egy kis pénztár, ha alacsonyabban tudja tartani költségeit, a nála nagyságrendekkel nagyobb egészségpénztárakkal”, vagyis „a tagok érdeke volt, hogy a vagyonkezelő alkalmazását igyekeztük minél későbbre kitolni”. A Pénztár meglátása szerint a tagok „addig is mentesültek a vagyonkezelő díjától”.

b) A Pénztár végezetül jelezte, hogy a Pénztár igazgatótanácsa és az ellenőrző bizottsága a soron következő ülésén meg fogja tárgyalni és el fogja fogadni a vagyonkezelési és vagyonértékelési szabályzatot.

4.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

a) A Pénztár az Észrevételekben megerősítette, illetve tudatos döntésével magyarázta a vagyonekezelési tevékenység irányítója megbízásának elmulasztását. A Pénztár azon megjegyzése, hogy a vagyonekezelés irányítójának késedelmes kinevezése a tagok érdekeit szolgálta, nem fogadható el, tekintettel arra, hogy az önálló vagyonekezelés feltételeire vonatkozó jogszabályi előírások pontosan a befektetési kockázatok csökkentését szolgálják. A Pénztárra vonatkozó kógens – vagyis alkalmazásuk tekintetében mérlegelést meg nem engedő – jogszabályi rendelkezések tudatos figyelmen kívül hagyása a tagi érdekeket nem szolgálhatja, sőt súlyos kockázatot hordoz magában.

Az Észrevételekben foglaltak szerint a Pénztár benyújtotta a vagyonekezelési tevékenységét irányító személy diplomáját. Az MNB áttekintette a Vizsgálat keretében benyújtott iratokat, azonban nyilvántartásában nem volt fellelhető az érintett személy szakirányú felsőfokú végzettségét alátámasztó oklevél másolati példánya.

A pénztáraknak a működésük személyi feltételeinek fennállását – így a vagyonekezelési tevékenység irányítására megbízott személy esetében is – az Öpt. 20/A. § már idézett (2) bekezdésében meghatározott módon kell igazolni.

Az MNB a megállapításait a 4.1 a) pontban foglalt tartalommal fenntartja.

b) A Pénztár a jogsértést nem vitatta, elismerte a vagyonekezelési és vagyoneértékelési szabályzat hiányát. Az Észrevételek keretében a Pénztár a jogsértés jövőbeli kiküszöbölése érdekében megteendő lépéseit ismertette.

Az MNB a megállapításait a 4.1 b) pontban foglalt tartalommal fenntartja.

4.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

Fentiek alapján a jelen határozat rendelkező részének 4 a) pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy mindenkor feleljen meg az önsegélyező pénztárak működésére vonatkozó jogszabályban meghatározott személyi feltételeknek, ennek keretében biztosítsa a jogszabályi előírásoknak megfelelő vagyonekezelési tevékenységet irányító személy megbízását, illetve alkalmazását.

Az MNB arra is felszólította a Pénztárat a jelen határozat rendelkező részének 4 b) pontjában, hogy nyújtsa be a vagyonekezelési tevékenységet irányító személy szakirányú felsőfokú végzettségét alátámasztó dokumentum hiteles másolatát.

Az MNB felszólította továbbá a Pénztárat a jelen határozat rendelkező részének 4 c) pontjában, hogy nyújtsa be vagyonekezelési és vagyoneértékelési szabályzatát.

5. A Pénztár gazdálkodásának nyilvántartásával kapcsolatos feladatok ellátása

5.1 Az IZYS Financial Bt. (új név: BS Vagyonkezelő Bt.) által a Pénztár részére végzett nyilvántartási tevékenység

5.1.1 Megállapítás (tényállás)

A Vizsgálat megállapította, hogy a Pénztár az adminisztrációs tevékenység végzésére – vagyis nyilvántartásának vezetésére – 2015. január 31-ig az IZYS Financial Betéti Társasággal (IZYS Financial Bt.) – mint kiszervezett tevékenységet végzővel – állt szerződéses jogviszonyban (Szerződés). A Pénztár nyilatkozata alapján a Szerződést 2014. december 31-i fordulónappal mondta fel, azonban a felmondási időre tekintettel a Szerződés 2015. január 31-vel szűnt meg.

Az IZYS Financial Bt. beltagja – tulajdonosa – 2015. január 6. napjától Belányi-Sztraka Szabolcs, a Pénztár IT-elnöke. A fenti időponttól – 2015. január 6. napjától – az IZYS Financial Bt. neve BS Vagyonkezelő Betéti Társaságra (BS Vagyonkezelő Bt.) változott. (Irány.funk.6., Irány.funk.8.)(Jelentés I.3.1 (16) és (18) pont)

5.1.2 A Megállapítás minősítése

A Pénztár azzal, hogy 2015. január 6. napjától 2015. január 31-ig a nyilvántartásának kiszervezésére vonatkozó szerződéses kapcsolatban állt az IT-elnök részleges tulajdonában álló IZYS Financial Bt.-vel, megsértette az Öpt. 40/D. § (10) bekezdésében foglaltakat. Az Öpt. hivatkozott szakasza értelmében a pénztár vezető tisztségviselője vagy annak közeli hozzátartozója a kiszervezett tevékenységet folytató társaságban tulajdoni részesedéssel vagy szavazati joggal nem rendelkezhet, illetve a kiszervezett tevékenység végzésével nem bízható meg.

5.1.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár az Észrevételekben előadta, hogy a BS Vagyonkezelő Betéti Társaság egyetlen forint kifizetést sem kapott és számlát sem állított ki a Pénztár részére, mert nem lett volna jogalapja. A Pénztár arra hivatkozott továbbá, hogy a Vizsgálat helyszíni szakasza során arról nyilatkoztak, hogy nem állnak szerződésben a BS Vagyonkezelő Bt.-vel (a korábbi IZYS Financial Bt.). A BS Vagyonkezelő Bt. teljesen más profilú tevékenységet végez, ezért álláspontja szerint a Pénztár a hivatkozott Öpt. 40/D. § (10) bekezdésében foglalt összeférhetlenségi szabályt nem sértette meg.

A Pénztár arra is hivatkozott, hogy már a Vizsgálat helyszíni szakaszát megelőzően nyilatkozott az MNB részére a megküldött szerződések listájában, hogy az IZYS Financial Bt. 2005. december 22. óta pénztárszolgáltatásra és tanácsadás tárgyában kötött szerződéssel rendelkezik, mely 2015 elején szűnt meg.

5.1.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

Az MNB a tényállás minősítése, illetve az Észrevételek kiértékelése során az alábbiakból indult ki:

(i) Azt a Pénztár sem vitatta, hogy az IZYS Financial Bt.-vel (új név: BS Vagyonkezelő Bt.) a pénztári nyilvántartási tevékenység vezetésére kötött szerződés 2015. január 31-vel szűnt meg. Ezt maga a Pénztár nyilatkozta – az általa az Észrevételekben hivatkozott – „az MNB részére a megküldött szerződések listájában”.

(ii) Azt a Pénztár sem cáfolta, hogy Pénztár a IT-elnöke egyidejűleg tulajdonosa volt a BS Vagyonkezelő Bt.-nek (a korábbi IZYS Financial Bt.).

Az a körülmény, hogy a BS Vagyonkezelő Bt. „teljesen más profilú tevékenységet végez”, a Pénztár terhére értékelendő körülmény, ugyanis egy olyan társasággal állt szerződéses jogviszonyban a Pénztár nyilvántartásának vezetésére, amelynek ez a tevékenység nem tartozott a profiljába. Az MNB akkor tudta volna az Észrevételekben foglaltakat az Öpt. 64. § (1) bekezdése a) pontja alapján a Pénztár javára figyelembe venni, ha a Pénztár egyidejűleg igazolta volna mérlegképes könyvelői végzettséggel rendelkező személy alkalmazását.

A Pénztár – az Észrevételekben foglaltakkal egyezően – nyilatkozott („Nyilatkozat BS Vagyonkezelő Bt.-vel kapcsolatáról”) arról, hogy „a fent említett céggel nem állunk kapcsolatban, nincs semmilyen fennálló szerződésünk”. Az említett nyilatkozatot azonban az IT-elnök 2015. július 17-i dátummal tette, így azt az MNB nem tudta figyelembe venni, mivel az 5.1.2 pontban foglalt összeférhetlenség 2015. január 31-ig állt fenn, vagyis a nyilatkozat olyan időpontra vonatkozik, melyet a megállapítás nem érint.

Az Öpt. 64. § (1) bekezdése a) pontja értelmében a pénztártevékenység folytatásának tárgyi és személyi feltétele valamennyi pénztártípusnál legalább mérlegképes könyvelői képesítéssel rendelkező alkalmazott, ha a pénztár nem helyezi ki gazdálkodásának nyilvántartását.

Ilyen végzettségű személy bejelentése, illetve ezt alátámasztó dokumentumok csatolása hiányában az MNB az Észrevételekben foglaltakat nem tudja elfogadni.

Az MNB azonban az intézkedés alkalmazása körében értékeli, hogy az IT-elnöki tisztség és a beltági (tulajdonosi) pozíció csak rövid ideig – 2015. január 6-tól 2015. január 31-ig – állt fenn egyidejűleg.

Az MNB a megállapításait az 5.1.1 pontban foglalt tartalommal fenntartja.

5.1.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

Fentiek alapján a jelen határozat rendelkező részének 5 a) pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy mindenkor feleljen meg a jogszabályban előírt összeférhetlenségi szabályoknak.

5.2 Mérlegképes könyvelő alkalmazása

5.2.1 Megállapítás (tényállás)

Amint azt a jelen határozat 5.1.1 pontja tartalmazza, a Vizsgálat megállapította, hogy a Pénztár az adminisztrációs tevékenység végzésére 2015. január 31-ig az IZYS Financial Bt.-vel (új név: BS Vagyonkezelő Bt.) – mint kiszervezett tevékenységet végzővel – állt szerződéses jogviszonyban. A Szerződés 2015. január 31-vel szűnt meg.

2015. február 1-jétől a Pénztár nem szervezte ki más társasághoz nyilvántartásának vezetését, és nem alkalmazott legalább mérlegképes könyvelői képesítéssel rendelkező személyt sem. A Pénztár a Vizsgálat helyszíni szakasza során észlelte a hiányosságokat, ezért – az Észrevételekben foglalt nyilatkozata alapján – 2015. július 6-i kezdőnappal mérlegképes könyvelői végzettséggel rendelkező személyt alkalmaz. (Irány.funk.8.) (Jelentés I.3.1 (18) pont)

5.2.2 A Megállapítás minősítése

A Pénztár azzal, hogy 2015. február 1-jétől 2015. július 5-ig nem szervezte ki gazdálkodásának nyilvántartását, továbbá nem alkalmazott legalább mérlegképes könyvelői képesítéssel rendelkező személyt, megsértette az Öpt. már hivatkozott 64. § (1) bekezdés a) pontját.

Az Öpt. e pontja tartalmazza a pénztártevékenység folytatásának személyi feltételei között a legalább mérlegképes könyvelői képesítéssel rendelkező személy alkalmazását, ha a pénztár nem helyezi ki gazdálkodásának nyilvántartását.

5.2.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár az Észrevételekben előadta, hogy az MNB részére több nyilatkozatot adott a mérlegképes könyvelői végzettséggel rendelkező személy alkalmazására. Mind a Pénztár, mind az IZYS FITT „az MNB ellenőrzést követően alkalmazni kezdett mérlegképes könyvelőt”. A Pénztár nyilatkozatában foglaltak szerint: „Így amint az MNB jelezte ezt a törvénytől azonnal intézkedtünk a hiba javításáról.”

5.2.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár a jogsértést nem vitatta, csupán az annak kiküszöbölése érdekében tett lépéseként arról tájékoztatta az MNB-t, hogy 2015. július 6-i kezdőnappal egy mérlegképes könyvelői végzettséggel rendelkező személyt alkalmaz.

Az MNB tv. 59. § (4) bekezdése értelmében a 39. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott jogszabály – vagyis az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárakra vonatkozó jogszabály – hatálya alá tartozó engedélyezési, jóváhagyási és nyilvántartásba vételi, törlési eljárásokban, valamint a bejelentéseknél a kérelmet, illetve bejelentést az e célra rendszeresített formanyomtatványon vagy elektronikus úrlapon kell benyújtani.

A pénztári tisztségviselőkre, ideértve a könyvelő – mint kötelező alkalmazott – személyében bekövetkezett változást a Pénztár az MNB Magyar Nemzeti Bank előtti egyes engedélyezési, jóváhagyási és nyilvántartásba vételi eljárásokról szóló 40/2014. (X.29.) MNB rendelet (MNB Rendelet) 8. számú mellékletében foglalt formanyomtatványon köteles bejelenteni.

A fentiekén túl a pénzügyi közvetítőrendszer felügyelete alá tartozó személyek és szervezetek törzsadat-bejelentési kötelezettségéről szóló 39/2013. (XII 29.) MNB rendelet (KTA Rendelet) 3. § (1) bekezdése alapján a bejelentésre kötelezett az e rendeletben foglalt bejelentési vagy adatszolgáltatási kötelezettségét (a továbbiakban együtt: bejelentési kötelezettség) az 1. és 2. melléklet szerinti törzsadatok elektronikus úrlapokon, a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) „Elektronikus Rendszer Hitelesített Adatok Fogadásához” megnevezésű rendszerén (a továbbiakban: ERA rendszer) keresztül történő bejelentésével teljesíti az MNB részére. Az ERA rendszer használatára vonatkozó szabályokat az MNB Rendelet tartalmazza.

A KTA Rendelet 1. számú mellékletének I. Összefoglaló táblájának 2. sora azt tartalmazza, hogy a vezető állású személyek, vezető tisztségviselők és kötelező alkalmazottak bejelentését, ideértve a személyükben bekövetkezett változást a változást követő 15 munkanapon belül kell bejelenteni.

Az Öpt. már idézett 20/A. § (2) bekezdése sorolja fel a pénztári tisztségviselők, kötelező alkalmazottak esetében csatolandó dokumentumok körét.

Az MNB nyilvántartása szerint a mérlegképes könyvelő alkalmazására vonatkozó bejelentés – e célra rendszeresített formanyomtatványon vagy elektronikus úrlapon, illetve törzsadatok elektronikus úrlapon vagy a fentiekől eltérő egyéb módon – az MNB-hez nem érkezett.

A Pénztár a 2015. július 6-tól alkalmazott könyvelő esetében a KTA Rendelet 1. számú melléklete Összefoglaló táblájának 2. sorában foglalt, a változást követő 15 munkanapon belüli bejelentési kötelezettségét nem teljesítette.

Az Öpt. hivatkozott szakasza a mérlegképes könyvelő alkalmazását – amennyiben a Pénztár nem szervezi ki gazdálkodásának nyilvántartását – a pénztártevékenység folytatásának személyi feltételei között sorolja fel. Ebből következően, amennyiben a Pénztár most terjesztené elő tevékenységi engedély iránti kérelmét, úgy a mérlegképes könyvelő alkalmazása igazolásának hiányára tekintettel, nem kaphatna tevékenységi engedélyt a pénztári tevékenység folytatására. E körülményt az MNB az intézkedés alkalmazása körében fogja értékelni.

Az MNB a megállapítását az 5.2.1 pontban foglalt tartalommal fenntartja.

5.2.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

Fentiek alapján a jelen határozat rendelkező részének 5 b) pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy nyújtsa be a mérlegképes könyvelői végzettséggel rendelkező személy alkalmazását igazoló, jogszabályban előírt dokumentumokat, illetve teljesítse az MNB rendeleteiben foglaltak szerint bejelentési kötelezettségét.

5.3. Nyilvántartási tevékenység végzése az Izys Fitt részére

5.3.1 Megállapítás (tényállás)

Az Izys Fitt az ellenőrzési eljárása során akként nyilatkozott, hogy számára a nyilvántartási feladatokat 2015. január 1-jétől a Pénztár alkalmazottai látják el.

Az MNB a Pénztárnál végzett Vizsgálat helyszíni szakasza során azt állapította meg, hogy a Pénztár által ellátott nyilvántartási tevékenység kiterjed az Izys Fitt teljes körű adminisztrációjának végzésére, számviteli nyilvántartásainak vezetésére, az MNB-be küldendő adatszolgáltatások elkészítésére, összeállítására és beküldésére. A nyilvántartások vezetését a Pénztár által is használt nyilvántartó program segítségével a Pénztár alkalmazottai végzik.

Az Izys Fitt számára végzett feladatokkal összefüggésben az IT-elnök nyilatkozatában előadta, hogy a Pénztár az Izys Fitt-tel a fenti szolgáltatások nyújtására szerződést nem kötött, részére szívességi alapon végeznek tevékenységet.

A Pénztár 2015. július 5-ig nem alkalmazott legalább mérlegképes könyvelői végzettséggel rendelkező személyt, 2015. július 6-tól nem igazolta, hogy az Öpt.-ben foglalt személyi feltételek a saját nyilvántartás vezetésére fennállnak. (Irány.funk.7) (Jelentés I.3.1 (17) pont)

5.3.2 A Megállapítás minősítése

Az Öpt. vonatkozó szakaszainak rendelkezései:

2. § (4) E törvény alkalmazásában

e) *kihelyezés*: a pénztár feladatkörébe tartozó tevékenységének e tevékenység ellátásával üzletszerűen foglalkozó szervezet (szolgáltató) által, szerződés alapján történő megvalósítása;

f) *kiszervezés*: tevékenység olyan kihelyezése, melynek során adatkezelés vagy adatfeldolgozás is megvalósul;

40/D. § (2) A kiszervezett tevékenységet végzőnek - a kockázattal arányos mértékben - rendelkeznie kell mindazon személyi, tárgyi és biztonsági feltételekkel, melyeket jogszabály a kiszervezett tevékenységet illetően a pénztárra vonatkozóan előír.

A Pénztár által végzett szolgáltatás az Öpt. 40/D. § (1) bekezdés alapján az Izys Fitt Egészségpénztár kiszervezett tevékenységének minősül, mivel a tevékenységhez kapcsolódva adatkezelés valósul meg a Pénztárnál.

Azzal, hogy a Pénztár úgy végzi az Izys Fitt nyilvántartásainak vezetését, hogy saját nyilvántartásainak vezetésére vonatkozó személyi feltételeknek 2015. július 5-ig nem felelt meg, míg 2015. július 6-tól nem igazolta, hogy az Öpt.-ben foglalt személyi feltételek fennállnak, nem teljesíti maradéktalanul az Öpt. 2. § (4) bekezdés f) pontja alapján alkalmazandó e) pontját, illetve az Öpt. 40/D. § (2) bekezdését. Az Öpt. idézett 2. § (4) bekezdés e) pontja alapján a pénztár e tevékenység ellátásával üzletszerűen foglalkozó szervezethez szervezheti ki valamely tevékenységét, míg a 40/D. § (2) bekezdése értelmében a kiszervezett tevékenységet végzőnek rendelkeznie kell mindazon személyi, tárgyi és biztonsági feltételekkel, melyeket jogszabály a kiszervezett tevékenységet illetően a pénztárra vonatkozóan előír.

5.3.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár az Észrevételekben előadta, hogy a Pénztár és az Izys Fitt viszonyát rendezték, 2016. január elsejétől „minden önszegélyező pénztári alkalmazott rész munkaidőben az egészségpénztár alkalmazottja lesz”, így a továbbiakban megfelelnek a jogszabályi rendelkezéseknek.

Mindkét Pénztár az MNB ellenőrzést követően gondoskodott mérlegképes könyvelő alkalmazásáról. A Pénztárban az új alkalmazott jogviszonya 2015. július 6. napján kezdődött. A Pénztár – amint az MNB jelezte ezt a törvénysértést – azonnal intézkedett a hiba javításáról.

5.3.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár a jogsértést nem vitatta, mindössze hivatkozott – az álláspontja szerint – a jogszabálysértő állapot kiküszöbölésére irányuló intézkedéseire.

A Pénztárnál foglalkoztatott munkavállalók Izys Fitt-nél történő egyidejű alkalmazása azonban csak abban az esetben orvosolja a jogsértést, amennyiben a Pénztár – a jogszabályban előírt feltételek megküldésével – igazolja, hogy rendelkezik mérlegképes könyvelői végzettséggel rendelkező alkalmazottal. Ennek hiányában a Pénztár továbbra sem felel meg az Öpt. 2. § (4) bekezdés e) pontjában, illetve 40/D. § (2) bekezdésében foglaltaknak. Az MNB tájékoztatja a Pénztárat, hogy a Pénztárnál foglalkoztatott munkavállalók Izys Fitt-nél történő egyidejű alkalmazását az MNB a soron következő ellenőrzése keretében fogja megvizsgálni.

Az MNB a megállapítását az 5.3.1 pontban foglalt tartalommal fenntartja.

5.3.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

Fentiek alapján a jelen határozat rendelkező részének 5 b) pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy nyújtsa be a mérlegképes könyvelői végzettséggel rendelkező személy alkalmazását igazoló, jogszabályban előírt dokumentumokat, illetve teljesítse az MNB rendeleteiben foglaltak szerint bejelentési kötelezettségét.

Az MNB egyúttal tájékoztatja a Pénztárat, hogy amennyiben a jelen határozat 5 b) pontja szerinti feltételek teljesítését nem igazolja, úgy az MNB intézkedni fog a Pénztárral szemben az Izys Fitt részére végzett tevékenység megszüntetése iránt.

6. A Pénztár belső irányításának valamint belső kontrollrendszereinek vizsgálata

6.1 Az Igazgatótanács ülései gyakoriságának vizsgálata

6.1.1 Megállapítás (tényállás)

Az MNB rendelkezésére bocsátott jegyzőkönyvek alapján megvizsgálta a Pénztár két, egymást követő igazgatótanácsi ülése között eltelt időtartamot, mely alapján három esetben az alábbiakat állapította meg:

- 2011. július 19-i és 2011. december 31-i ülés között több mint 5 hónap,
- 2012. január 14-i és 2012. május 31-i ülés között több mint 4 hónap,
- 2013. január 14-i és 2013. május 14-i ülés között 4 hónap

telt el. (Irány.funk.1) (Jelentés I.3.1 (11) pont)

6.1.2 A Megállapítás minősítése

A fentiek alapján a 2011-2013. években a Pénztár nem tett maradéktalanul eleget az Öpt. 24. § (1) bekezdésében foglaltaknak, miszerint az igazgatótanács legalább háromhavonként ülést tart.

6.1.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár az Észrevételekben előadta, hogy Igazgatótanácsa 2011-ben ötször, a további években pedig négyszer ülésezett, vagyis éves szinten vizsgálva a háromhavonkénti ülésezés megtörtént. Jelezte továbbá, hogy ennél sokkal több megbeszélés történt, amiről nem készült jegyzőkönyv, mert azok telefonon vagy személyesen történtek. A Pénztár hangsúlyozta továbbá, hogy az MNB ellenőrzést megelőzően már átütemezte az időpontokat, ezért is nem tapasztalt hasonló eseteket az MNB a 2014. és 2015. években.

6.1.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár az Észrevételekben a Vizsgálat időszakra vonatkozó jogsértés tényét nem vitatta, ugyanakkor álláspontja, mely szerint éves szinten megvalósult az Igazgatótanács üléseinek gyakoriságára vonatkozó jogszabályi elvárás, nem fogadható el. A hivatkozott jogszabály egyértelműen az igazgatótanács két ülése közötti időt maximalizálja, amelynek célja, hogy a Pénztár ügyvezető szerveként működő Igazgatótanácsnak lehetősége legyen a Pénztár életében alapvető, szükséges intézkedések megtárgyalására és meghozatalára, illetve az esetleges, megfelelő időben történő beavatkozásra. Az MNB a megállapítását az 6.1.1 pontban foglalt tartalommal fenntartja.

6.1.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 6 a) pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy mindenkor fordítson kiemelt figyelmet a Pénztár igazgatótanácsa háromhavonkénti ülésrendjének betartására.

6.2 Az ellenőrző bizottság tevékenységének vizsgálata

6.2.1 Megállapítás (tényállás)

A Vizsgálat a Pénztár ellenőrző bizottsága (**Ellenőrző Bizottság**) üléseiről készült jegyzőkönyvek, továbbá a küldöttközgyűlésekre készített, az Ellenőrző Bizottság tevékenységéről szóló beszámolók tartalma alapján megállapította, hogy azok a 2013-2015. években szinte szóról szóra azonosak. Az elvégzett vizsgálatokról és azok megállapításairól tételes beszámolót nem tartalmaznak, mindig ugyanannak a három területnek a vonatkozásában szerepelnek megállapítások, de azok is csak az általánosság szintjén maradnak.

A Pénztár a Vizsgált Időszakban – 2015. január 31-ig – nyilvántartásának vezetését a jelen határozat 5.1.1. pontjában említett IZYS Financial Bt.-hez szervezte ki. A Vizsgálat megállapította, hogy az Ellenőrző Bizottság 2013-ban nem vizsgálta a kiszervezett tevékenységet.

A Felügyelet a Pénztárnál lefolytatott korábbi átfogó vizsgálatot lezáró, 2010. május 31-én kelt JÉ-IV-28/2010. számú határozatának 3. pontjában már kötelezte a Pénztárat, hogy „a jövőben az ellenőrző bizottság maradéktalanul tegyen eleget a jogszabályban előírt ellenőrzési kötelezettségeinek”.

(Compl.1) (Belső ell.2) (Jelentés I. 4.2 (25) és (22) pontok)

6.2.2 A Megállapítás minősítése

Az Öpt. 27. § (2)-(4) bekezdése részletezi az ellenőrző bizottság legfontosabb kontroll-feladatait a pénztár működésének felülvizsgálatával kapcsolatban. Az Öpt. 27. § (6) bekezdése előírja, hogy az ellenőrző bizottság (küldött)közgyűlés számára kötelezően elkészítendő beszámolójának tartalmaznia kell legalább az előző beszámoló óta lefolytatott ellenőrzéseket, továbbá azok megállapításait.

A Pénztár azzal, hogy a küldöttközgyűlés számára készült, az előző beszámoló óta lefolytatott ellenőrzésekről szóló beszámolója az elvégzett vizsgálatokról és azok megállapításairól tételes beszámolót nem tartalmaz, megsértette az Öpt. 27. § (6) bekezdését.

A Pénztár azzal, hogy az Ellenőrző Bizottság 2013-ban nem vizsgálta a Pénztár kiszervezett tevékenységét, megsértette az Öpt. 40/D. § (5) bekezdésében foglaltakat. Az Öpt. hivatkozott szakasza értelmében a pénztár

ellenőrző bizottsága köteles a kiszervezett tevékenység szerződésben foglaltaknak megfelelő végzését legalább évente megvizsgálni.

Fentiek alapján megállapítható, hogy a Pénztár nem teljesítette maradéktalanul a JÉ-IV-28/2010. számú határozat 3. pontjában foglalt kötelezést.

6.2.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár az Észrevételekben előadta, hogy a Vizsgálat által feltárt hiányosságot a Pénztár is észlelte, ennek megfelelően a 2014-es és 2015-ös évben is már megfelelő volt az Ellenőrző Bizottság működése e tekintetben.

6.2.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár az Észrevételekben elismerte a megállapításban foglaltakat. Az MNB a Vizsgálat Időszakra vonatkozó megállapítását a 6.2.1 pontban foglalt tartalommal fenntartja.

6.2.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 6 b) pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy az ellenőrző bizottság minden esetben rögzítse az előző beszámoló óta elvégzett konkrét ellenőrzéseket és azok megállapításait, valamint az ellenőrző bizottság a jogszabályi előírásoknak megfelelően ellenőrizze a kiszervezett tevékenységeket.

7. A Pénztár számviteli gyakorlata

7.1 A főkönyvi kivonat és a főkönyvi számlakarton közötti eltérés

7.1.1 Megállapítás (tényállás)

A Vizsgálat megállapította, hogy a Pénztárnál a 2014. évi főkönyvi kivonat 3311 (házipénztári tételeket tartalmazó) főkönyvi számlájának egyenlege eltér a 3311 főkönyvi számla karton egyenlegétől. A 3311 főkönyvi karton egyenlege 2.544.542 Ft, a 3311 főkönyvi számla főkönyvi kivonatban szereplő egyenlege 2.642.042 Ft, az eltérés 97.500 Ft. (Számv.1, Jelentés (60) pont)

7.1.2 A Megállapítás minősítése

A Pénztár megsértette az Eszr. 37. § (2) bekezdésében foglaltakat, miszerint a kettős könyvviteli nyilvántartásokban a gazdasági műveleteket idősoros és számlasoros elszámolásban kell feljegyezni, valamint az Sztv. 159. §-ában foglalt zárt nyilvántartási rendszerre vonatkozó követelményt.

Az Sztv. 159. §-a szerint a kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó a kezelésében, a használatában, illetve a tulajdonában lévő eszközökről és azok forrásairól, továbbá a gazdasági műveletekről olyan könyvviteli nyilvántartást köteles vezetni, amely az eszközökben (aktívákban) és a forrásokban (passzívákban) bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, zárt rendszerben, áttekinthetően mutatja.

A gazdasági műveletek zárt rendszerben történő rögzítéséhez és feldolgozásához szükséges a gazdasági események hiánytalan rögzítése, illetve a könyvvitelben az adatokat pénzürtékben folyamatosan, okmányokkal alátámasztva kell rögzíteni. A folyamatosság úgy érvényesül, hogy a kettős könyvvitelben a gazdasági műveleteket megszakítás nélkül, időrendben rögzítik és összesítik, továbbá a gyakorlatban a gazdasági műveletek kétféle – az idősoros és a számlasoros – elszámolását kell megvalósítani. Az idősoros elszámolásnál a gazdasági eseményeket megtörténtük időrendjében kell feljegyezni, függetlenül attól, hogy melyik eszközben vagy forrásban következik be a változás. Ezen elszámolásnak a jelentősége abban van, hogy biztosítja a folyamatosságot, az ellenőrizhetőséget és egyeztetési lehetőséget a könyvvitelben. A számlasoros elszámolás lényege, hogy a gazdasági művelet rögzítése az érintett számlákon a bizonylatok, a naplók alapján történik. Ezzel a könyveléssel alakul ki az egyes számlákon az eszközök és források állománya, a számlák egyenlege.

Azzal, hogy az auditált 2014. évi főkönyvi kivonat adott számlasorán megjelenő egyenlege illetve a főkönyvi sorok összesített adatait alátámasztó tételes adatokat tartalmazó számlakarton egyenlege eltér, azt támasztja alá, hogy a

Pénztár gyakorlatában a gazdasági események időrendi sorrendben történő, hiánytalan rögzítése nem valósult meg az idősoros és a számlasoros nyilvántartásban, amely gyakorlat sérti a fent hivatkozott jogszabályi előírásokat.

7.1.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A két dokumentum számai között „könyvelői szempontból” nincs eltérés, mivel a lekérdezés más paraméter alapján kerül kiállításra, az egyik időszakot vizsgál, a másik dátumot. A két futtatási mód közötti különbséget minden esetben tételesen meg lehet magyarázni. Ha az előző vagy követő időszak együtt kerül átvizsgálásra, akkor megszűnik a különbség az idősakra futtatott főkönyvi kivonat és a dátumokra futtatott kardon között. A Pénztár példája szerint ha egy december 30-i utalás visszajön január 3-án, akkor a tétel időszaka 2014. december, de a dátum 2015 január 3., így az érték a főkönyvben decemberre, a kardonban januárra szerepel. A szoftverfejlesztőtől igényelni lehet, hogy kizárólag azonos szempont szerint lehessen futtatni a két lekérdezést, vagy idősakra vagy dátumra.

A Pénztár a főkönyv és a kardon egyezőségére figyel, a vizsgált Időszakban egy 97.500 Ft értékű tételnél fordult elő, hogy az időszak eltért a dátumtól, de éves szintén 101.727 forgalmi könyvelési tételből egy hiba tolerálható.

7.1.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár az Eszr. 6. § (1) bekezdése alapján pénzforgalmi szemléletű nyilvántartást vezet, így a példaként hozott bankszámlás ügyletet is pénzforgalmi szemléletben kell könyvelni, vagyis mind a főkönyvi kardonokon, mind a főkönyvi kivonatokon ugyanazon elv szerint kell könyvelni, akár idősakra, akár időpontra vonatkozóan. A Vizsgálat a megállapításban szereplő eltérést a házipénztárnál azonosította. Az Észrevételhez a Pénztár az egyik tag egyéni számla forgalmának képernyő kivonatát is csatolta a 2014–2015. évekre. Ez azonban csak azt mutatja, hogy 2014. december 30-ával a tag egyéni számláját megterhelték 97.500 Ft-tal. A dokumentumok alapján nem értelmezhető, hogy a házipénztári eltérés milyen kapcsolatban áll az adott tag egyéni számlájával.

A beküldött 2013. és 2014. évi 3311 főkönyvi számlakarton és a 2013., valamint 2014. évi főkönyvi kivonatok esetében az eltérés 2014. év végén továbbra is fennáll. Az Észrevételt az MNB nem fogadja el, mert a helyszíni vizsgálat időpontjában a 2014. év audittal lezárt év volt, a mérlegkészítés során az eltérést már rendezni kellett volna.

7.1.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 7 a) pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy nyilvántartásait a jövőben a számviteli jogszabályokban előírt rendelkezésekkel összhangban vezesse, ennek keretében a gazdasági műveleteket idősoros és számlasoros elszámolásban jegyezze fel.

Az MNB e pontban azért nem szólította fel a Pénztárat arra, hogy teljesítse maradéktalanul a zárt nyilvántartási rendszerre vonatkozóan az Sztv.-ben előírt követelményt, mert arra a jelen határozat 3 d) pontjában már felszólította a Pénztárat.

7.2. A főkönyvi kivonat nyitó adatainak hiánya

7.2.1 Megállapítás (tényállás)

A Vizsgálat során átadott, a 2013. és 2014. évi éves beszámolók alátámasztására szolgáló „Főkönyvi kivonat” a tárgyévi nyitó adatokat nem tartalmazza, csak a tárgyévi forgalmi tételeket tartozik-követel bontásban, valamint az adott számla tárgyévi tartozik-követel egyenlegét mutatja ki.

A 2014. IV. és 2015. I. negyedévi jelentések alátámasztására átadott főkönyvi kivonatok szintén csak az adott időszak tartozik-követel forgalmát és az időszaki tartozik-követel egyenlegeket mutatják ki a nyitó adatok és a tárgynegyedév végi záró adatok nélkül. (Számv.2, (Jelentés (60) pont)

7.2.2 A Megállapítás minősítése

A beszámolók és a negyedéves adatszolgáltatások alátámasztására szolgáló főkönyvi kivonatok nem felelnek meg az Eszr. 40. § (2) bekezdésében foglaltaknak. E jogszabályhely alapján a negyedéves és az éves könyvviteli zárlat

keretében a beszámoló alátámasztására a pénztár köteles a tárgyidőszakban megnyitott és vezetett könyvviteli számlákból – év végén leltárral is alátámasztott – főkönyvi kivonatot készíteni, amelynek tartalmaznia kell a könyvviteli számlák tárgynegyedévi nyitó egyenlegét, a tárgynegyedévi tartozik és követel forgalmát, valamint a számlák tárgynegyedév végi záró egyenlegét.

7.2.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A főkönyvi kivonat nem tartalmazza külön oszlopban a nyitó adatot, azonban a forgalmi tételek között tartalmazza, ami egy kartonból egyszerűen megállapítható. Ugyanezt a könyvelési rendszert használták az 5 évvel ezelőtti vizsgálat során, de eddig nem merült fel, hogy ez ne felelne meg a jogszabályban foglaltaknak. A Pénztár jelezte, hogy a szoftverfejlesztőnek jelzi a problémát és módosítani fogja a kivonatot.

7.2.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

Az idézett jogszabályi rendelkezések alapján a nyitó adatokat nemcsak egy főkönyvi kartonon kell kimutatni, hanem a főkönyvi kivonaton külön oszlopokban is. A Pénztár szerint a forgalmi tételek minden esetben tartalmazták a nyitó adatokat is, azonban ezen adat nem látható a főkönyvi kimutatáson, így a főkönyvi kivonata nem felel meg a jogszabályi előírásoknak. Az MNB a megállapítást fenntartja.

7.2.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 7 b) pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy nyilvántartásait a jövőben a számviteli jogszabályokban előírt rendelkezésekkel összhangban vezesse, ennek keretében a negyedéves és az éves könyvviteli zárlat során biztosítsa, hogy a beszámoló alátámasztására készített főkönyvi kivonat tartalmazza a könyvviteli számlák tárgynegyedévi nyitó egyenlegét, valamint a számlák tárgynegyedév végi záró egyenlegét.

8. Az egyéni számláról a szolidáris alapba történő átvezetés

8.1 Megállapítás (tényállás)

A Pénztár számviteli nyilvántartásaiban az 512622 „közüzemi díjak szolidáris” elnevezésű és az 512612 „devizahitel törlesztés szolidáris” elnevezésű főkönyvi számlákon tartja nyilván a kizárólag szolidáris jellegűnek tekintett szolgáltatásait. Közüzemi díjak támogatására 2013-ban 252.771,- Ft-ot, 2014-ben 182.585,- Ft-ot, 2015 I. negyedévében 29.061,- Ft-ot számolt el. Devizahitel törlesztés jogcímen 2013-ban 4.890.025,- Ft-ot, 2014-ben 7.255.532,- Ft-ot, 2015. I. negyedévében 1.239.680,- Ft-ot számolt el. A Pénztárnál tűz- és elemi károk esetén nyújtott segély jogcímű szolidáris szolgáltatás kifizetése a vizsgált időszakban nem történt.

A Szolgáltatási Szabályzat alapján a Pénztár egyéni és szolidáris szolgáltatásként (szolidáris szolgáltatás a közösségi szolgáltatásnak felel meg) is finanszírozhat szolgáltatásokat. Ennek alapján a Pénztár 2014-ben az 512312 iskoláztatási támogatás szolidáris elnevezésű számlán elszámolt 261.485,- Ft-ot, 2015 I. negyedévben a 512212 gyógyszer és gyógyhatású készítmények szolidáris, a 512222 gyógyászati segédeszköz szolidáris, a 512312 iskoláztatási támogatás szolidáris, a 512412 szülési segély szolidáris elnevezésű főkönyvi számlákon összesen 1.395.241,- Ft-ot. 2013-ban ilyen jogcímen az egyéb szolgáltatások között szolidáris szolgáltatás nem került elszámolásra. Az ezeken a számlákon kimutatott, igénybevett szolgáltatások feltételeit a Pénztár sem az Alapszabályában, sem a Szolgáltatási szabályzatában nem szabályozta.

Az IT-elnök által adott tájékoztatás szerint e szolgáltatásokat olyan tagok vehették igénybe, akiknek a munkáltatójuk ún. szolidáris támogatási szerződést kötött a Pénztárral. E szolgáltatások az egyéni számlán kerülnek könyvelésre.

Az Alapszabály IX. 94. pontja alapján a tagdíjbefizetésekből 0,1%-ot írnak jóvá a fedezeti alap közösségi számlája javára. A Pénztár ezt a bevételek között egyéni (főkönyvi számla szám: 92112), munkáltatói (főkönyvi számla szám: 92112) és támogatói (főkönyvi számla szám: 93112) főkönyvi számla bontásban mutatja ki. A Pénztár ilyen jellegű bevételei 2013-ban a három főkönyvi számlán összesen 210.251,- Ft-ot, 2014-ben 417.438,- Ft-ot, 2015. I. negyedévében 401.977,- Ft-ot tettek ki.

Ezen felül bevételként került elszámolásra a 93122 főkönyvi számlán – melynek elnevezése fedezeti alapot képező eseti támogatás/szolidáris – 2014-ben négy munkáltatói befizetés az ún. szolidáris támogatás alapján 1.496.978,-

Ft összegben. 2015-ben két nevesített munkáltató szolidáris támogatása 1.063.750,- Ft volt. 2013-ban ilyen jogcímű bevétel nem volt kimutatva a főkönyvi kivonatban. (Jelentés 8. sz. táblázat.)

A Pénztár ezen felül kimutatott egy összeget a „972 szolidárisba sorolás egyéniről” elnevezésű főkönyvi számlán. Kiadásként ugyanezt az összeget az „516 átsorolás egyéniről szolidárisba” elnevezésű főkönyvi számlán is nyilvántartja.

A könyvelt tételek alapján megállapítható, hogy a Pénztár 2013-2014. években a szolidáris szolgáltatások bevételeként kisebb összegeket írt jóvá, mint amit ezen a jogcímen szolgáltatásra kifizetett. Ebben a két évben tehát a szolidáris kiadások fedezetét az ún. szolidáris bevételek nem fedették.

A Pénztár Számviteli politikája nem tartalmaz szabályokat a közösségi szolgáltatások nyilvántartására. A hatályos 2015. évi Számlarend alapján a szolidáris jellegű bevételek és kiadások a 4322 szolgáltatási számlák likvid tartaléka elnevezésű főkönyvi számlára kerülnek átvezetésre, és külön szolidáris alap kimutatás nincs.

A Pénztárnál 2014. december 31-én a főkönyvi kivonat szerint a szolidárisnak tekintett alap 4322 szolgáltatási számlák likvid tartaléka elnevezésű főkönyvi számlájának egyenlege: 2.702.399,- Ft- volt. Ehhez egyéni számla analitikát a Pénztár nem mutatott be (6. sz. táblázat) (Számv.6, Jelentés (62) pont).

8.2 A Megállapítás minősítése

Az Eszr. 23. § (7) bekezdése alapján, ha az önszegélyező pénztár az Öpt. 50. §-ának (1) bekezdése alapján közösségi szolgáltatásokat nyújt, akkor a fedezeti alap tartalékán belül a pénztártagok egyéni számlái terhére közösségi szolgáltatási tartaléko(ka)t kell képeznie. A közösségi szolgáltatási tartalék(ok)at megillető összeggel a közösségi szolgáltatási tartalék(ok)at kell növelni az egyéni számlák likvid tartaléka terhére. Az Eszr. 1. sz. melléklete tartalmazza a mérleg előírt tagolását. Ennek értelmében az E) Tartalékok I. Fedezeti alap tartaléka 5. pontjában kell kimutatni a Közösségi szolgáltatások tartalékát. Mivel ilyen tartalék a Pénztárnál nincs, az eljárása sérti a fenti szabályokat.

Az Öpt. és az Eszr.-ben megfogalmazott szabályok alapján közösségi szolgáltatásnak az számít, amikor a tagoktól a pénztár alapszabályában meghatározott egységesen levont tagdíjrész mind a főkönyvi nyilvántartásban, mind az egyéni számlán külön bevételi, illetve ezen közösségi szolgáltatás igénybevétele külön kiadási jogcímen megjelenik. Tehát mind az egyéni számlákon, mind a főkönyvi könyvelésben a bevételi és kiadási tételeknek egyértelműen elkülöníthetőnek kell lennie a pénztár többi bevételeitől és kiadásaitól.

Abban az esetben, ha a pénztárnál többféle közösségi szolgáltatás nyújtására van lehetőség, a közösségi szolgáltatások bevételei és kiadásai jogcímenként elkülönítve kell, hogy nyilvántartásra kerüljenek mind a főkönyvi könyvelésben, mind az egyéni számlákon, valamint a képződő közösségi szolgáltatások alapja is elkülönítetten kell, hogy megjelenjen a főkönyvi könyvelésben.

A Pénztár főkönyvi nyilvántartási rendszere ezeknek a követelményeknek nem tesz eleget.

8.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

Tévedés, hogy az említett tételeket szolgáltatásként könyvelik. A devizahitel vagy a lakásrezezi szolgáltatások kifizetése a tagi nyilvántartásban nincs is könyvelve, azokat kizárólag a főkönyvben a közösségi alap megterhelésével nyújtják.

A szolidáris bevételeknek nem kell azonos időszakban fedeznie a kiadásokat. Ezeket a szolgáltatásokat közösségi alapon nyújtják, így a kifizetés – ha az alap tartalékai lehetővé teszik – magasabb lehet, mint amennyi bevétel befolyik. A Pénztár nem érti, ez miért gond, mert 2007 óta vezet közösségi számlát, amin pont azért tartalékolnak, hogy ha egy tag szorult helyzetbe kerül, akkor legyen miből segíteni. Feltételezhetően ez más, közösségi alapot vezető pénztáraknál sincs másként.

8.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

Az MNB fenntartja azt a megállapítást, hogy a tag egyéni számláját megterhelik a közösségi szolgáltatás fedezetének az összegével, azzal a jogcímmel, hogy átvezetés egyéniről szolidárisra. Ezt a Pénztárnak a jelen határozat 1. pontjában hivatkozott Számv. 5. ponthoz tett észrevétele is megerősíti.

A megállapítás arra vonatkozott, hogy az egyes közösségi szolgáltatások fedezetének forrása egyértelműen nem állapítható meg. Az Alapszabály szerinti 0,1% még az előző években képzett tartalék figyelembevételével sem elegendő a kifizetésekre. Az MNB fenntartja azt a megállapítását, hogy a könyvviteli nyilvántartás nem támasztja alá a jogszabályoknak megfelelő közösségi finanszírozást.

Az Észrevételekben foglaltak alátámasztják, hogy a Pénztár kizárólag a jelen határozat 1. pontjában jogsértőnek minősített Átvezetési Megbízások útján tudja a közösségi szolgáltatási tartalék finanszírozását biztosítani.

8.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 8. pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy számviteli nyilvántartásait, analitikáját a jogszabályi előírásoknak megfelelően vezesse, ennek keretében a számviteli nyilvántartásában képezze meg a közösségi szolgáltatások tartalékát, és azt a jogszabályban foglaltaknak megfelelően mutassa ki.

9. A főkönyvi könyvelés és az analitikus nyilvántartás eltérése

9.1 Megállapítás (tényállás)

A Pénztár a 2014. évi főkönyvi kivonata alapján a fedezeti alap tartalékához tartozó állományokat négy főkönyvi számlán tartja nyilván: 4311 „egyéni számlák befektetett tartaléka”, 4312 „egyéni számlák likvid tartaléka”, 4315 „egyéni számlák lekötött betét állománya”, 4322 „szolgáltatási számlák likvid tartaléka” elnevezésű számlák.

A vizsgált 2014. december 31-i időpontban az egyéni számlák, valamint a közösségi szolgáltatás tartaléka és a fedezeti alap tartaléka közötti egyezőség nem állt fenn, a főkönyvi kivonatban kimutatott fedezeti alap tartaléka és a tagi analitika közötti eltérés 20.279.652 Ft volt.

Az eltérés részbeni oka, hogy a Pénztárnál az analitikus kimutatás nem tartalmazta a 4315 „egyéni számlák lekötött betét állománya” elnevezésű számla 19.328.502 Ft-os egyenlegét, valamint a 4322 „szolgáltatási számlák likvid tartaléka” elnevezésű számla 2.702.399 Ft-os egyenlegét. A két főkönyvi számla együttes egyenlege: 22.030.901 Ft. (Jelentés 6. táblázat) (Számv.7, Jelentés (63) pont)

9.2 A Megállapítás minősítése

Az Öpt. 2. § (1) bekezdés d) pontja szerint az egyéni számla az az alapnyilvántartás, amelyen a pénztár gazdálkodása és üzemvitele alapul, és amelyet a pénztár – számviteli rendjével összhangban – a pénztártagok részére vezet. A pénztár gazdálkodása során az egyéni számla tartalmazza a pénztártagok rendszeresen befizetett tagdíjának, egyéb befizetéseinek és a munkáltatói tag hozzájárulásának azt a részét, amelyet a pénztár a tagjai számára a szolgáltatások fedezeteként jóváír, illetve a tagnak a pénztárral szembeni követeléseként – az alapszabályban rögzítettek szerint – elismer, továbbá a támogató rendelkezése szerint az általa nyújtott adományból a tag számára jóváírandó összeget. A pénztár továbbá szolgáltatásait az egyéni számlák megterhelésével, az alapszabályában rögzített tevékenységi rendhez igazodó szolgáltatási számlákról teljesíti.

Előzőek alapján a tagok, illetve a tagok részére teljesített befizetések fedezeti alapon belül elkülönített részét, illetve az abból a tagok részére teljesített valamennyi kifizetést, és a közösségi tartalékokba teljesített átvezetéseket, a tagok egyéni számláján fel kell tüntetni. Az így készült tagi analitika és a közösségi szolgáltatási tartalékok analitikája, valamint a könyvviteli rendszerben nyilvántartott fedezeti alap és az ezen belül elkülönített szolgáltatási számlák összhangját pedig folyamatosan meg kell teremteni.

Az Sztv. 161. § (3) bekezdése szerint az analitikus nyilvántartásoknak szoros kapcsolatban kell lenniük a főkönyvi könyveléssel, és a kettő között az értékadatok számszerű egyeztetésének lehetőségét biztosítani kell. Az Sztv. 165. § (4) bekezdése szintén rögzíti, hogy a főkönyvi könyvelés, az analitikus nyilvántartások és a bizonylatok adatai közötti egyeztetés és ellenőrzés lehetőségét logikailag zárt rendszerrel biztosítani kell.

Előzőek alapján az egyéni számlák analitikája és a fedezeti alap közötti eltérés sérti az Sztv. illetve az Öpt. hivatkozott előírásait.

9.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár szerint a megállapítás téves, mert a szolidáris alap a tag forgalmánál megnézve teljes mértékben elkülönül, ahogy a működési és a likviditási alap bevételek is. A devizahiteles tagok kitöltötték egy átvezetési megbízást, amiben minden hónapban átvezetést kértek az egyéni számlájukról a közösségi számlára, majd az igényelt összeg a közösségi számláról került átutalásra a hitelintézetnek. A Pénztár a szolgáltatást az egyéni számláról is nyújtotta volna, azonban a törvény kizárólag a közösségi számláról tette lehetővé ennek utalását, ezért alkalmazzák ezt a bonyolult megoldást.

9.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

Az eltérés a 4322 főkönyvi számla egyenlegét figyelmen kívül hagyva is fennáll. A Pénztárnak ki kell tudnia mutatnia a 4315 főkönyvi számla mellett a 4322 főkönyvi számlán lévő egyenleg tagi szintű megbontását is. A tagi listát a közösségi szolgáltatások esetében is analitikusan kell vezetni és kimutatni. Analitikus nyilvántartás hiányában nem ellenőrizhető, hogy a közösségi szolgáltatások tartalékait szabályszerűen képezték-e meg, valamint az sem, hogy az azokból teljesített kifizetések szabályszerűek voltak-e. Az MNB a megállapítást a fentiek miatt fenntartja.

9.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 9. pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy a 2015. december 31-i időpontra teremtse meg az egyezőséget a fedezeti alap tartaléka és az egyéni számlák valamint a közösségi szolgáltatások tartalékai között, és az egyezőséget az analitika és a főkönyvi kivonat megküldésével igazolja.

10. A pénztári beszámolók valamint pénzügyi tervek könyvvizsgáló általi véleményezése

10.1 Megállapítás (tényállás)

A 2013. január 31-én megtartott küldöttközgyűlés jegyzőkönyve szerint a levezető elnök felkérte a Pénztár könyvvizsgálóját beszámolója ismertetésére, azonban a könyvvizsgáló jelezte, hogy nem tudja ellátni könyvvizsgálói teendőit, mivel időközben megszüntette kamarai tagságát és visszavonult. A bejelentés kapcsán a küldöttközgyűlés felkérte az Igazgatótanács elnökét, hogy intézkedjen az új könyvvizsgáló kinevezése ügyében. Ennek ellenére a következő napirendi pontban a küldöttközgyűlés elfogadta a Pénztár 2012. évi pénztári beszámolóját, majd a Pénztár 2013-as évre vonatkozó pénzügyi tervét.

A Pénztár 2013. május 7-i küldöttközgyűlése választotta meg az új könyvvizsgálót, és a 2012. évi beszámolót már az új könyvvizsgáló auditálta. A küldöttközgyűlés a 2012. évi beszámolóról szóló könyvvizsgálói jelentést 2013. május 31-án fogadta el. A Pénztár nem döntött ismételen a 2012. évi pénztári beszámoló elfogadásáról, illetve a 2013. januári küldöttközgyűlésén a 2013. évre elfogadott pénzügyi tervét sem a régi, sem az új könyvvizsgáló nem véleményezte. (Tulajd.szerk.4, Jelentés (4) pont)

10.2 A Megállapítás minősítése

A 2013. január 31-i küldöttközgyűlési döntéssel a Pénztár megsértette az Öpt. 64/A. § (6) bekezdésében foglaltakat, miszerint a könyvvizsgáló a 23. § (1) bekezdésének d)-e) pontjaiban megjelölt (azaz az igazgatótanács éves beszámolójáról szóló, a mérleg megállapításáról, az eredmény felhasználásáról vagy az egyes alapokban mutatkozó hiány rendezéséről szóló döntésről szóló, a pénztár éves és hosszú távú pénzügyi tervéről készült), a pénztár közgyűlése elé terjesztett beszámolókat köteles megvizsgálni abból a szempontból, hogy azok valós adatokat tartalmaznak-e, illetve megfelelnek-e a jogszabályok előírásainak, és köteles véleményét ismertetni, e nélkül a közgyűlés érvényes határozatot nem hozhat.

10.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár nem tett Észrevételt.

10.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár nem tett Észrevételt, az MNB a megállapítást fenntartja.

10.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 10. pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy a jogszabály által előírt esetekben a küldöttközgyűlés csak könyvvizsgálói vélemény ismeretében hozzon döntést.

11. A kapott kamatok kimutatásának vizsgálata

11.1 Megállapítás (tényállás)

A Pénztár a realizált kamat és hozambevételeit a „98119 felosztásra váró kamat” elnevezésű főkönyvi számlán tartja nyilván negyedév közben, melyről negyedév végén az összeget átvezeti a „44 felosztandó hozam átvezetési számla” elnevezésű főkönyvi számla követel oldalára.

A negyedévben kifizetett letétkezelői díjakat az „5613 befektetések vagyonarányos költségei” elnevezésű főkönyvi számlán tartják nyilván, melyről negyedév végén a könyvelt összeget átvezetik a 44 felosztandó hozam átvezetési számla tartozik oldalára.

A negyedév végén a „44 felosztandó hozam átvezetési számla” a könyvelési lépések után a nettó felosztandó hozamot mutatja. A Pénztár a nettó felosztandó hozamot a három alap között az alapok arányában, a tagok között a Hozamfelosztási szabályzata 6.2. pontja szerint a napi egyenlegek arányában osztja fel. A hozam felosztását követően a felosztott nettó hozamokat a működési alap esetében a 98111, a likviditási alap esetében a 98113 és a fedezeti alap esetében a 98112 kapott kamatok elnevezésű főkönyvi számlák egyenlege tartalmazza. (Számv.12, Jelentés (68) pont)

11.2 A Megállapítás minősítése

A Pénztár eljárása a kapott kamatok számveteli kimutatása tekintetében nem felel meg az Eszr. 29. § (5) bekezdés h) pont, (8) bekezdés h) pont és a (11) bekezdés előírásainak, illetve az Eszr. 39. § (1)-(2) bekezdéseiben hivatkozott, a 6. számú mellékletben részletezett számlakerettükörnek. A Pénztárnak az Eszr. 6. számú mellékletében foglalt 9. számlaosztályon belül a „9811. Kapott kamatok, kamatjellegű bevételek”, illetve az ugyanilyen elnevezésű, 9831 és 9841 számlaszámon a kapott kamatot kellett volna kimutatni és nem a realizált nettó hozamot.

11.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár nem tett Észrevételt.

11.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár Észrevételt nem tett, az MNB a megállapítást fenntartja

11.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 11. pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy a jövőben a pénzügyi műveletek bevételeit a jogszabályi előírásoknak megfelelően tartsa nyilván.

12. A beszámoló főkönyvvel való alátámasztása

12.1 Megállapítás (tényállás)

A Vizsgálat a befektetett eszközök esetében a 2014. évi főkönyvi kivonatot egyeztette az éves beszámoló adataival, valamint a 2014. december 31-i időpontra vonatkozó letétkezelői eszközértékeléssel. A Vizsgálat az alábbiakat állapította meg:

A 2014. évi beszámolóban jelentett értékpapír állomány összege 46.272 eFt volt, és ez az összeg szerepel a kiegészítő mellékletben is. A Pénztár 2014. évi főkönyvi kivonatában a 3211 kincstárjegyek állomány elnevezésű főkönyvi számla egyenlege 46.272 eFt volt. Ezzel szemben a 2014. december 31-re vonatkozó letétkezelői eszközértékelésben az értékpapír állomány könyv szerinti értékeként 44.877 eFt szerepel. Az eltérés 1.359 eFt volt a főkönyvi kivonat, a beszámoló és a letétkezelői jelentés között.

A 2014. évi beszámoló (sorkód:73SME1241) Pénztárak soron a Házipénztár záró állománya 2.572 eFt volt, a letétkezelőnél ez az érték: 2.642 eFt, míg a kiegészítő mellékletben 2.822 eFt szerepel. A Pénztár 2014. évi főkönyvi kivonatában a 3311 Házipénztár elnevezésű főkönyvi számla egyenlege 2.642 eFt volt. A 3311 Házipénztár elnevezésű főkönyvi katon záró egyenlege azonban 2.544 eFt volt. A házipénztár állományának összege a 2014. évi beszámolóban, főkönyvi kivonatban, főkönyvi katonon, kiegészítő mellékletben és a letétkezelői értékelésben eltérő összegként szerepel. (Adatszolg.1, Jelentés (69) pont)

12.2 A Megállapítás minősítése

Mivel a 2014. évi beszámoló értékpapír és házipénztár sorait a főkönyvi kivonat nem támasztotta alá, a Pénztár megsértette az Eszr. 40. § (2) bekezdését. A Pénztár és letétkezelő nyilvántartásai között eltérés megsérti az Sztv. 165. § (2) bekezdésében foglalt bizonylati elvet.

12.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár feltöltötte a 2014-es beszámolót javított változatát, mert korábban nem a végleges változat került beküldésre az MNB-be. A nyilvántartások egyeznek, így a Pénztár a jogszabály-sértést nem követte el. 73SME1222 - Beszámolóban jó helyen van feltüntetve az értékpapírok. 73SME1241 - Beszámolóban, kieg. mellékletben és a főkönyvi kivonaton is 2.642 eFt a házipénztár.

12.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A módosított éves beszámolót a Pénztár 2015. december 30-i dátummal küldte be az MNB-be. Az értékpapír állomány téves soron való jelentése módosításra került (73SME123 sorkód). A letétkezelői jelentéssel való eltérés továbbra is fennáll az értékpapír állomány vonatkozásában, ezért a Pénztárnak az eltéréseket rendeznie kell. Az MNB a megállapítást fenntartja.

12.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 12 a) pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy 2014. évi értékpapír nyilvántartásait a letétkezelői eszközértékelésekkel egyeztesse, a nyilvántartások között meglévő eltéréseket rendezze.

Az MNB arra is felszólította a Pénztárat jelen határozat rendelkező részének 12 b) pontjában, hogy a jövőben az értékpapírokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően tartsa nyilván.

13. A letétkezelő és a Pénztár nyilvántartásai közötti eltérés

13.1 Megállapítás (tényállás)

a) A Vizsgálat a befektetett eszközök esetében a 2013. évi főkönyvi kivonatot egyeztetette az éves beszámoló adataival, valamint a 2013. december 31-i időpontra vonatkozó letétkezelői eszközértékeléssel.

A 2013. évi beszámolóban jelentett értékpapír állomány összege 127.951 eFt volt. A Pénztár 2013. évi főkönyvi kivonatában a 3211 kincstárjegyek állomány elnevezésű főkönyvi számla egyenlege 127.951 eFt volt. Ezzel szemben a 2013. december 31-re vonatkozó letétkezelői portfólió értékelésben az értékpapír állomány könyv szerinti értékeként 127.885 eFt szerepel. Az eltérés 66 eFt volt a főkönyvi kivonat, a beszámoló és a letétkezelői jelentés között.

A házipénztár, pénzforgalmi számla, befektetési számla és a lekötött betét állományok esetében az éves beszámoló, főkönyvi kivonat és letétkezelői értékelés között az egyezés fennállt.

b) A Vizsgálat a 2015. I. negyedéves adatszolgáltatás 71SDAA portfólió tábla adatait egyeztetette a letétkezelői eszközértékeléssel. Főkönyvi kivonat az egyeztetéshez nem állt rendelkezésre, ezért a Vizsgálat a főkönyvi kartonokkal végezte az egyeztetést.

A 2015. március 31. időpontban a letétkezelői eszközértékelésben az értékpapírok könyv szerinti értéke 44.697 eFt volt, ami egyezett a 71SDAA12 sorkódon jelentett értékpapírok állományával. A letétkezelői jelentéssel nem egyezett és az adatszolgáltatást sem támasztotta alá a Pénztár 3211 kincstárjegyek állománya elnevezésű főkönyvi kartonon kimutatott 46.272 eFt. Ennek részben az volt az oka, hogy a kartonon 2015-ben annak rendszerből való kinyomtatásáig (2015. július 06.) könyvelés a nyitó tételen kívül nem történt. 2015-ben lejárt a Pénztár MÁK 2015/A kötvénye, melynek könyv szerinti értéke 180 eFt volt. A 2015. március 31. letétkezelői eszközértékelésben a házipénztár egyenlege: 32 eFt volt, az I. negyedéves adatszolgáltatásban: 43 Ft. (Adatszolg. 2–3, Vagyonkez 2, Jelentés (69–70, 98) pont)

13.2 A Megállapítás minősítése

Azzal, hogy a Pénztár és a letétkezelő nyilvántartásai között eltérés van, sérül az Sztv. 165. § (2) bekezdésében foglalt bizonylati elv.

13.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

a–b) A Pénztár és a letétkezelő nyilvántartása között nincs eltérés. Az értékpapírok darabszáma vagy névértéke alapján lehet az egyeztetést lefolytatni. A Pénztár a beszerzési (bruttó) áron tartja nyilván az értékpapírokat, amit a lejáratkor kivezet. A portfólió jelentés KSZE értéke a beszerzési nettó értéket mutatja, ami nem egyezik meg a beszerzési árral, mert csökkentti az addig megszolgált kamat. A portfólió jelentés piaci eszközérték oszlopa pedig az aktuális bruttó piaci értéket mutatja. Vagyis a portfólió értékelésnek és a pénztár által nyilvántartott beszerzési értéknek nem kell megegyeznie.

13.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

Az Eszr. 26. (3) bekezdése szerint a befektetett eszközöket és a forgóeszközöket – az Sztv. 60-62. §-ában foglaltak figyelembevételével – az Sztv. 47-51. §-a szerinti bekerülési értéken kell értékelni, csökkentve azt a rendelet 27. §-a (2) és (8) bekezdése, az Sztv. 53. §-a (1)-(2) bekezdése, valamint az 54-56. §-a szerint alkalmazott leírásokkal, növelve azt az Sztv. 57. §-a (2) bekezdése szerinti visszaírás összegével. Az Sztv. 61. § (1) bekezdés értelmében a hitelviszonyt megtestesítő, rövid lejáratú (éven belüli, illetve egyéves lejáratú) értékpapír beszerzési értéken (a vételár részét képező kamattal csökkentett vételáron) értékelhető mindaddig, amíg a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor várhatóan a névértéket (és a felhalmozott kamatot) megfizeti.

A Pénztár Észrevételei azt támasztják alá, hogy a portfóliójában lévő hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, ezen belül a kötvényeket nem a jogszabályi előírások szerint tartja nyilván. A vizsgált adatszolgáltatások (Adatszolg.1-3) alapján megállapítható, hogy a Pénztár által nyilvántartott értékpapír állomány és a letétkezelői eszközértékelések között hosszabb ideje (a vizsgált 2013-2014-2015 években) fennálló eltérés van. Az egyeztetés a Pénztár és a letétkezelő között nem megfelelő, mivel az eltérés nem került rendezésre. Az MNB a megállapítást fenntartja.

13.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 13. pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy az 2013. évi és a 2015. I. negyedévi értékpapír nyilvántartásait a letétkezelői eszközértékelésekkel egyeztesse, a nyilvántartások között meglévő eltéréseket rendezze.

14. A kifizetéseket alátámasztó bizonylatok hiánya

14.1 Megállapítás (tényállás)

A Pénztár 2013 decemberében 650.000 Ft-ot fizetett ki az Izys Financial Bt. részére házipénztáron keresztül. A számlán pénztárszolgáltatói tevékenység megnevezés szerepel, míg a 3311 házipénztár elnevezésű főkönyvi kartonon a tétel elnevezése "stratégiai" megjegyzést kapott. 2014. december 30-án az Izys Consulting Kft. 900.000 Ft-os számlája bankon keresztül került kifizetésre, stratégiai workshop megnevezéssel. A számlákhoz teljesítésgazolás vagy egyéb dokumentum nem tartozik.

Az IT-elnök mindkét esetről azt a tájékoztatást adta, hogy év végén a Pénztár vezetősége stratégiai megbeszélést tartott, a számlák ezek költségeit takarják, amelyet alátámaszt az, hogy december 31-én küldöttközgyűléseket szoktak tartani. Az IT-elnök 2015. július 8-án kelt nyilatkozata szerint a stratégiai workshopok célja a következő: "A workshop alkalmával a múlt vizsgálatát követően feltárjuk, hogy milyen megoldásokat tudunk adni a problémákra, milyen fejlesztéseket kell véghez vinni, mik azok a kiemelt területek, amikre koncentrálni kell a jövőben. Ez egy brainstorming keretében történik. Néhány példa az eddig megvalósult tervekből: kártyás fizetési lehetőség bevezetése, versenykiírások ötlete, e-okirat kiküldés megvalósításának ötlete." (Jövedelm.4, Jelentés (100) pont)

14.2 A Megállapítás minősítése

A kifizetéseket alátámasztó bizonylatok hiánya sérti az Sztv. 165. § (1) bekezdésében foglaltakat, mert ezek hiányában nem állapítható meg a számlázott értékek jogszerűsége.

14.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A számlákat mind teljesítésigazolás támasztja alá, mind a stratégiai workshop után készült komplex pénzügyi marketing fejlesztési terv átadásra került a helyszíni vizsgálat során. A stratégiai tervezés sikere és hatása a taglétszám és a pénztári alapok bevételeiben egyaránt jól megmutatkozik.

Az IT-elnök nem adott ilyen tartalmú tájékoztatást, vagy az elhangzottakat nem jegyezték fel pontosan. A stratégiai tervezés mindig egy több hetes folyamat, amiben a pénztár vezetői, a pénztárat kiszolgáló cégek vettek részt. A workshopon különböző forgatókönyveket, értékesítési modelleket dolgoztak ki.

Egy jól működő vállalatnál a tanácsadók, illetve azok bevonása egy tervezési folyamatba, akik a legjobban értenek hozzá, minden esetben fontos. Az egyik legnagyobb egészségpénztár több tízmillió forintos szakértői díjat fizet ki olyan migrációs feladatokért, amit a Pénztár önerőből végzett el, amikor négy pénztárat olvasztott be.

14.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

Az IT-elnök nyilatkozatát írásbeli dokumentum tartalmazza. A Vizsgálatnak átadott dokumentumok pedig legfőlegbb általános programtervezetnek tekinthetők, amelyek az elszámolt költségek kifizetését nem indokolják. Megfelelő dokumentumok hiányában a kifizetett az összegek nem tekinthetőek a Pénztár működtetéséhez szükséges költségtételeknek. Az MNB a megállapítást fenntartja.

14.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 14. pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy a jövőben csak megfelelő teljesítés igazolással alátámasztott szolgáltatói számlákat egyenlítsen ki.

15. A Pénztár MNB részére teljesített adatszolgáltatásainak vizsgálata

15.1 A Pénztár negyedéves jelentéseinek vizsgálata

15.1.1 Megállapítás (tényállás)

- a) A Vizsgálat a 2014. IV. negyedéves jelentéssel kapcsolatosan a következő eltéréseket állapította meg:
- 71SA101 Tagok által fizetett tagdíj soron (fedezeti alap oszlopban) a Pénztár nem szerepelteti a szolidáris alapra jutó befizetések összegét
 - 71SA101 Tagok által fizetett tagdíj soron (működési alap oszlopban) a Pénztár 13.415 eFt-ot szerepeltet, azonban a főkönyvi kivonatban 12.993 eFt van, különbség 422 eFt
 - 71SA102 Munkáltatói tagdíj hozzájárulás soron (fedezeti alap oszlopban) a Pénztár 14.645 eFt-ot szerepeltet, azonban a főkönyvi kivonatban 14.660 eFt van, különbség 15 eFt
 - 71SA103 Tagok egyéb befizetései soron (fedezeti alap oszlopban) a Pénztár 246 eFt-ot szerepeltet, azonban a főkönyvi kivonatban 0 eFt van, különbség 246 eFt
 - a főkönyvi kivonatban 92221 Egyéni belépési díj soron szerepel 1.422.000 Ft, azonban az adatszolgáltatásban nincs beállítva

- 71SH11011 gyermek születéséhez kapcsolódó ellátások soron a rendszeres, egyéni számláról finanszírozott szolgáltatás oszlopban 12.435 eFt szerepel, azonban a főkönyvi kivonatban ez az összeg nem a születéshez tartozik, hanem az 512131 Gyermeknevelési támogatás / egyéni sorhoz
- 71SH1104 betegséghez, egészségi állapothoz kapcsolódó segélyek soron a rendszeres, egyéni számláról finanszírozott szolgáltatás oszlopban 262 eFt szerepel, azonban a főkönyvi kivonatban ez az összeg nem a betegséghez tartozik, hanem az 512312 Iskoláztatási támogatás / szolidáris sorhoz
- 71SH táblázatban nem szerepelnek az esetszámok csak a kifizetett összegek

b) A Vizsgálat a 2015. I. negyedéves jelentéssel kapcsolatosan a következő eltéréseket állapította meg:

- 71SA103 Tagok egyéb befizetései soron (fedezeti alap oszlopban) a Pénztár 305 eFt-ot szerepeltet, azonban a főkönyvi kivonatban 0 eFt van, különbség 305 eFt
- 71SDAA111 Házipénztár soron a negyedéves jelentésben összesen 43 eFt szerepel, ezzel szemben a főkönyvi kivonatban -124 eFt van, különbség 167 eFt
- 71SDAA12 Értékpapírok összesen soron a negyedéves jelentésben összesen 44.697 eFt szerepel, ezzel szemben a főkönyvi kivonatban 46.081 eFt van, különbség 1.384 eFt
- 71SB10204 Tagszervezéssel kapcsolatos költségek soron (működési alap oszlopban) 3.800 eFt szerepel, ezzel szemben a főkönyvi kivonatban 3.870 eFt van, a különbség 70 eFt
- 71SB10211 Kommunikációs költségek soron (működési alap oszlopban) 500 eFt szerepel, ezzel szemben a főkönyvi kivonatban 515 eFt van, a különbség 15 eFt
- 71SB10212 Informatikai szolgáltatások díja soron (működési alap oszlopban) 60 eFt szerepel, ezzel szemben a főkönyvi kivonatban 387 eFt van, a különbség 327 eFt
- 71SB10303 Befektetések vagyonarányos költségei soron 91 eFt szerepel, ezzel szemben a főkönyvi kivonatban 0 Ft szerepel, a különbség 91 eFt
- 71SH11011 gyermek születéséhez kapcsolódó ellátások soron a rendszeres, egyéni számláról finanszírozott szolgáltatás oszlopban 8.446 eFt szerepel, azonban a főkönyvi kivonatban ez az összeg nem a születéshez tartozik, hanem az 512131 Gyermeknevelési támogatás / egyéni sorhoz
- 71SH11012 nevelésiív-kezdési, tanévkezdési (beiskolázási támogatás)soron az eseti jellegű, egyéni számláról finanszírozott szolgáltatás oszlopban 1.441 eFt szerepel, azonban a főkönyvi kivonatban 1.538 eFt van, különbség 97 eFt
- 71 SH1108 gyógyszer vételárának támogatása sorban (eseti jellegű befizetés, egyéni számláról) 22.199 eFt szerepel, ezzel szemben a főkönyvi kivonatban 21.829 eFt van, különbség 370 eFt
- 71SH táblázatban nem szerepelnek az esetszámok csak a kifizetett összegek (Adatszolg.4–5 Jelentés (71) pont)

15.1.2 A Megállapítás minősítése

A Pénztár 2014. IV. negyedéves és 2015. I. negyedéves főkönyvi kivonata nem támasztotta alá maradéktalanul az adatszolgáltatást, ezzel a Pénztár megsértette a pénztárak és a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény által a jegybanki információs rendszerhez elsődlegesen a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti feladatai ellátása érdekében teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 37/2013. (XII. 29.) MNB rendelet 2. § (2) bekezdését, illetve az azonos című 50/2014. (XI. 28.) MNB rendelet (Adatszolgáltatási Rendelet) 2. § (2) bekezdését. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint a felügyeleti jelentés elkészítésének alapját a magyar számviteli jogszabályok szerint készített főkönyvi, analitikus és egyéb nyilvántartások képezik, azaz a felügyeleti jelentésekben szereplő adatokat ezen nyilvántartások adatainak alá kell támasztania.

15.1.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

a) A 71SA101 2014. IV. negyedéves jelentést megelőző negyedéves jelentéseiben eddig ebben a sorban szerepeltek, 2014. IV. negyedéves jelentésben rossz helyre írta, aki kitöltötte a táblát. (A 71SA103-ba)

71SA102 - A 15e ft eltérés, a szolidáris alap a 71SA103 soron van kimutatva.

71SA103 soron az alábbi tételek szerepelnek: egyéni tagdíj szolidáris 227 eFt, munkáltatói tagdíj szolidáris 15 eFt, támogatás szolidáris alap javára 4 eFt.

71SH11011 - gyermeknevelési támogatásra könyveljük a CSÉD/GYED/GYES kiegészítést, ami születéshez kapcsolódó rendszeres ellátás, ezért szerepel a rendszeres oszlopban, míg az esetiben az egyszeri szülés szolgáltatás szerepel.

71SH1104 - főkönyvi kivonat 512431 megváltozott munkaképességűek támogatása 262 eFt értékű, és ez szerepel az egészségi állapothoz kapcsolódó segélyek rendszeres oszlopában.

b) 71SA103 sorba szolidáris alapba átsorolás +függő bevétel + 4312-ről számokat szoktuk írjuk, de ugyanaz a hiba történt, mint ami a 2014. IV. negyedéves jelentésben. Vagyis ide kerültek a szolidáris, vagy másnéven közösségi alapba levont összegek.

71SDAA111 - a főkönyvben nincs -124 eFt.

71SDAA12 - letétkezelőinél megmagyarázva miért nincs különbség.

Pár számla tévesen lett lekönyvelve és a negyedéves beszámoló beküldése után javítottuk a könyvelést miután az ellenőrző bizottság jelezte, hogy a számlák nem jó helyre vannak lekönyvelve, de negyedéves beszámolót elfelejtettük újra beküldeni.

71SB10303 - 5613 főkönyvi számlán van kimutatva, azonban ez az összeg a hozamfelosztás után a hozamot csökkentve kivezetésre kerül. Az értéke átvezetésre kerül a 44-es számlára, ahonnan a hozamfelosztás történik.

71SH11011 - gyermeknevelési támogatásra könyveljük a CSED/GYED/GYES kiegészítést, ami születéshez kapcsolódó rendszeres ellátás, ezért szerepel a rendszeres oszlopban, míg az esetiben az egyszeri szülés szolgáltatás szerepel.

71SH1108 - Az eltérést az okozza, hogy a 485-ös kártyás zárolási számla negyedévek közötti különbségével módosítjuk a gyógyszereket, mert azok olyan vásárlások, amit még nem fizetünk ki a patikának, de pénztártag vásárolt a kártyával, és akkor tud egyezni a pénzforgalommal, ha korrigáljuk ezzel a számmal. (mert tényleges kifizetés még nem történt)

A hibákat a Pénztár kijavította és a negyedéves beszámolókat beküldte a helyes számokkal.

15.1.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár észrevétele nem fogadható el, az csupán az eltéréseket magyarázta. A Pénztár az értékpapírokat az Adatszolg.2-ben szereplő megállapítás alapján nem a jogszabályi előírásoknak megfelelően tartja nyilván. A Pénztár módosított adatszolgáltatást sem küldött be az MNB-be. Az MNB a megállapítást fenntartja.

15.1.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 15 a) és b) pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy vizsgálja felül 2014. IV. és 2015. I. negyedéves adatszolgáltatásait, és tegye meg az azok javításához szükséges intézkedéseket, valamint a jövőben adatszolgáltatásait a jogszabályi előírásoknak megfelelően teljesítse.

16. A Pénztár Alapképzési szabályzata

16.1. Megállapítás (tényállás)

A Pénztár 2011. február 1-jétől hatályos Alapképzési szabályzata nincs összhangban az Alapszabály VIII. fejezetében a támogatói adományok alapok között megosztására és a IX. fejezet 94/A. pontjában a díj-visszatérítési kedvezményre vonatkozó szabályaival. Az Alapképzési szabályzat nem tartalmazza az adományok esetében az eltérő megosztási arányokat az alapok között, illetve a díj-visszatérítési szabályokat.

Az Alapképzési szabályzat szerint a tagokat megillető adományok megosztása az alapok között (94,1-0,1-5,7-0,1%) megegyezik az egységes tagdíj, az egységes tagdíjon felüli tagdíjbefizetések és a munkáltatói hozzájárulás jogcímén történő befizetések megosztási arányaival. Az Alapképzési szabályzatnak a tagokat megillető támogatások megosztására vonatkozó előírása ellentétes az Alapszabály VIII. fejezetében foglaltakkal. Az Alapszabály VIII/88. pontja szerint amennyiben a támogatási szerződés másként nem rendelkezik, akkor az adományból a Pénztár 94%-ot a fedezeti alap egyéni számláján, 3%-t a fedezeti alap szolidáris számláján és 3%-ot a működési alapon ír jóvá.

Az Alapképzési szabályzat nem tartalmazza az alapok egymás közötti átcsoportosításának módját és nem részletezi az alapok felhasználásának feltételeit sem. (Számv.8, Jelentés (64) pont)

16.2 A Megállapítás minősítése

Az Alapképzési szabályzat hiányos tartalma miatt nem felel meg az Eszr. 6. § (5) bekezdésének. E jogszabályhely szerint a pénztár számviteli politikája keretében köteles elkészíteni egyebek közt a pénztári alapok képzésére vonatkozó szabályzatot, amely tartalmazza az Öpt. szerinti kötelező alapok képzésének, felhasználásának és egymás közötti átcsoportosításának feltételeit és módját, továbbá a pénztár alapszabályában rögzített, egyéb

alapok képzésére, felhasználására vonatkozó szabályokat is. A szabályozás az Alapszabállyal összevetve nem egységes a tagi támogatások egyéni számlán való jóváírási arányának tekintetében.

16.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

Az új Alapképzési elveket a soron következő IT ülésen frissítik, és a megállapításban foglaltakat átültetik a szabályzatba.

16.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár Észrevétele tervezett intézkedést tartalmaz. Az MNB a megállapítást fenntartja.

16.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 16. pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy Alapképzési szabályzatát a jogszabálynak és az Alapszabálynak megfelelően módosítsa, és a módosított Alapképzési szabályzatot az MNB-nek nyújtsa be.

17. A tagoknak teljesített kifizetések

17.1 Megállapítás (tényállás)

a) A Pénztár az Optic Shop 2009 Kft. által 2013. július 30-án a 10123699 tagkódú tagnak kiállított 111.290 Ft értékű számla alapján úgy teljesített kifizetést, hogy a dokumentumok között nem volt optometrista vagy orvos által kiállított igazolás.

b) A Pénztár Elszámolási és Szolgáltatási szabályzata szerint a megváltozott munkaképességűek jövedelmének kiegészítése jogcímen is nyújtott támogatást. A Pénztár a 10121693 azonosító számú tagnak 2012. június 25-én ezen a jogcímen 306.122 Ft-ot fizetett ki. A tag az igényléskor csatolta az édesanyjának mint szolgáltatási kedvezményezettnek a Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság által megküldött értesítését arról, hogy 2012. január 1-jétől a korábbi rokkantsági nyugellátását öregségi nyugdíjként kapja, bár az ellátás 88.485 forintos összege nem változott.

c) A Pénztár 2015-ben a 10125084 azonosító számú tagnak közüzemi díj támogatása címen teljesített szolgáltatást a benyújtott FÖGÁZ számlák alapján. A szolgáltatás feltétele, hogy a tag igazolja, hogy védendő fogyasztónak minősülő pénztártag, de a Pénztár erről szóló igazolást nem mutatott be.

A 10123417 azonosító számú tagnak a Pénztár a szolidáris alap terhére devizahitel törlesztési támogatást nyújtott. A tag igazolta, hogy rendelkeztek banki hitellel, de a kamatteher növekedéshez adott pénztári támogatást banki dokumentum nem támasztotta alá. (Pénzt.szolg.10, 17, 19, Jelentés (87, 94, 95) pont)

d) A 10124843, 10124844, 10124845, 10124848, 10124849 tagkódú tagok gyereknevelési szolgáltatást vettek igénybe, minden tag a 10124848-es tagkódú Horváth Tímea T-gyás/gyed jövedelem kiesése kapcsán számolt el szolgáltatást, mint közeli hozzátartozó. Az IT-elnök 2015. július 17-i nyilatkozatában arra a kérdésre, hogy milyen dokumentumok alapján tekintette a Pénztár a 10124848 tagkódú tag közeli hozzátartozóinak a 10124843, 10124844, 10124845, 10124849 tagkódú tagokat, azt a választ adta, hogy telefonos egyeztetés alapján a 10124848-as tagkódú tagnak az édesanyja (tagi azonosító: 10124843), az édesapja (tagi azonosító: 10124845), a testvére (tagi azonosító: 10124849) és a férje (tagi azonosító: 10124844) a szolgáltatás elszámoló közeli hozzátartozó. (2.sz. táblázat) (Pénzt.szolg.15, Jelentés 3.3 (92) pont)

17.2 A Megállapítás minősítése

a) A Pénztár megsértette az Öpt. 51/D. § (2) bekezdését, amely szerint a látás javítását elősegítő fénytani eszközök megvásárlásának támogatása orvosi javaslat vagy működési engedéllyel rendelkező, szakképzett optometrista javaslata alapján vehető igénybe.

b) A Pénztár megsértette az Öpt. 50/D. § (2) bekezdés cc) pontját, amelynek értelmében a rokkantsági járadék összegének kiegészítése a folyósítás időtartama alatt, legfeljebb az ellátással megegyező mértékben nyújtható.

c) A Pénztár megsértette az Öpt. 50/B. § (1) bekezdés i) pontját, amely kimondja, hogy a közüzemi díjak finanszírozásának támogatása a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvényben meghatározott védendő fogyasztónak minősülő pénztártag által fizetendő közüzemi díjak megtérítésére biztosítható. A Pénztár megsértette továbbá az Öpt. 50/B. § (1) bekezdés j) pontjának a Vizsgált Időszakban hatályos rendelkezését, amelynek alapján lakáscélú jelzáloghitel törlesztését támogathatja, amennyiben a törlesztő részlet mértéke a hitelszerződés aláírásának időpontját követő árfolyamváltozás következtében húsz százalékot meghaladó mértékben nőtt és a támogatást a pénztártag igényelte. A lakáscélú devizahitel törlesztésére fordítható támogatás havi összege, legfeljebb a tárgyév első napján érvényes havi minimálbér 15 százalékának megfelelő összeg lehet.

d) A Pénztár a fentiekkel megsértette az Öpt. 50/B. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat. Az Öpt. 50/B. § (1) bekezdés a) pontja az alábbiakat tartalmazza:

a) *gyermek születéséhez kapcsolódó ellátások*, melyeket a pénztár a gyermeket nevelő szülő, örökbefogadó szülő vagy gyám részére biztosíthat. A gyermek születéséhez kapcsolódó ellátások a várandósság ideje alatt a magzat 91 napos korától megszületéséig, a gyermek megszületése, örökbefogadása, valamint a csecsemőgondozási díj, a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozási segély és a gyermeknevelési támogatás folyósítása esetén vehetők igénybe.

A fenti jogszabályi rendelkezésből következően a gyermek születéséhez kapcsolódó szolgáltatást kizárólag a szülő, az örökbe fogadó szülő vagy a gyám vehet igénybe, tehát se a testvér, se a nagyszülő nem vehette volna azt igénybe.

17.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

a)-b) A Pénztár nem tett észrevételt.

c) A Pénztár a 10125084 számú tag védendő fogyasztó státuszát dokumentum benyújtásával kívánta igazolni. A Pénztár mellékelte továbbá a 10123502 számú tag igénylését, amely véleménye szerint minden követelményt teljesít.

d) Az Észrevételekben az IT-elnök vitatta, hogy nyilatkozata "telefonos egyeztetés alapján", valamint konkrét tagokra vonatkozó állítást tartalmazott.

„A törvény értelmezése is téves az MNB részéről, ugyanis a törvényi hivatkozás azt mondja, hogy a szülő, örökbefogadó szülő, vagy a gyám veheti igénybe, de azt nem mondja ki, hogy kizárólag tagként vehetnék igénybe a szolgáltatást. Ebben az esetben a kedvezményezett jogán veszik igénybe a közeli hozzátartozók. Mit mond a törvény?

"a) gyermek születéséhez kapcsolódó ellátások, melyeket a pénztár a gyermeket nevelő szülő, örökbefogadó szülő vagy gyám részére biztosíthat. A gyermek születéséhez kapcsolódó ellátások a várandósság ideje alatt a magzat 91 napos korától megszületéséig, a gyermek megszületése, örökbefogadása, valamint a csecsemőgondozási díj, a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása esetén vehetők igénybe;"

Ha megnézik ugyanezen bekezdés d) pontját, akkor látni fogják, hogy a d) pont egyértelműen a pénztártag kieső jövedelmére vonatkozik, míg az a) pont lehet a kedvezményezett is.

Ezen felül a 1993. évi XCVI. törvény, 50/A. § így fogalmaz: "Az önszegélyező pénztár kiegészítő önszegélyező pénztári szolgáltatásokat, valamint életmódjavító önszegélyező pénztári szolgáltatásokat nyújthat a pénztártagok, illetve rendelkezésük alapján a közeli hozzátartozók részére." Ez alapján egyértelmű, hogy ebben az esetben a kedvezményezett révén igénybe lehet venni a fenti szolgáltatást, mert azt a törvény sehol nem zárja ki."

17.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

a)-b) A Pénztár észrevételt nem tett.

c) A 10125084-es tag esetében az Észrevétel az alábbiak miatt nem fogadható el. Az Öpt. 50/B § (1) bekezdés i) pontja szerint közüzemi díjak finanszírozásának támogatása a hivatkozott jogszabály által védendő fogyasztónak minősülő pénztártag által fizetendő közüzemi díjak megtérítésére biztosítható. Az észrevételhez csatolt önkormányzati határozat 2.500 Ft normatív támogatást állapított meg a víz és csatornadíj kiegyenlítésére. A Pénztár azonban nem csatolt olyan határozatot, mely a magánszemélyt védendő fogyasztónak minősítené.

A 10123417 azonosítójú tag tekintetében a Pénztár nem tett észrevételt. Az MNB a megállapítást fenntartja. 17.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 17. pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy a jövőben a tagok részére nyújtott szolgáltatások esetében tartsa be a jogszabályi előírásokat és az Elszámolási és Szolgáltatási szabályzatában foglaltakat.

d) A 2015. július 17-én kelt nyilatkozat második bekezdésében az szerepel, hogy "Telefonos egyeztetés alapján Horváth Tímea édesanyja, Horváthné Gyárfás Erzsébet (10124843), édesapja Horváth László (10124845), testvére Horváth Norbert (10124849) és férje Horváth Márton (10124844)."

A Pénztár által hivatkozott Öpt. 50/A. § általános jelleggel határozza meg, hogy kinek nyújthat szolgáltatást az önszegélyező pénztár, amit az 50/B. § (1) bekezdés az egyes szolgáltatások esetében korlátoz. Az 50/B. § (1) bekezdés a) pontja szerinti szolgáltatás kizárólag a gyermeket nevelő szülő, örökbefogadó szülő vagy gyám részére nyújtható, amint az általánosságban érvényesül a gyermek születéséhez kapcsolódó – a társadalombiztosítás által nyújtott – szociális ellátások esetében. Az Öpt. 10. § (1) bekezdés b) pontja visszautal a szociális ellátásokra vonatkozó jogszabályokra: b) szociális kockázat bekövetkezte esetén, jogszabály által előírt szociális kötelezettségek alapján biztosított kiegészítő ellátás, valamint a gyógyszer és gyógyászati segédeszköz árának támogatása (önszegélyező pénztár).

A Pénztár az Öpt. 50/B. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott jogosultak körét értelmezte a jogszabályban foglaltaktól eltérően. A testvér vagy nagyszülő kizárólag gyámi minőségében lehet jogosult az említett szolgáltatásra, de ekkor is kizárólag egy személy részesülhet ugyanazon gyermek után szolgáltatásban. Ettől eltérő következtetésre az Öpt. 50/B. § (1) bekezdés d) pontja szerinti esetben sem lehet jutni.

A megállapítást az MNB fenntartja.

18. A tagsági jogviszony megszűnése

18.1 Megállapítás (tényállás)

A 10121716-os tagkódú tag 2014. november 25-i keltezésű átlépési nyilatkozatban kezdeményezte az OTP Nyugdíjpénztárba történő átlépését, valamint kérte, hogy 1.100.000 Ft-ot fizessenek ki az átvevő pénztárnál 2005 óta meglévő nyugdíjpénztári számlájára. A tag számlaegyenlege 2015. január 19-én 1.100.000 Ft-tal csökkent, de 35.005 Ft-os számlaegyenlege maradt. A 2015. I. negyedéves hozam, valamint a 2015. június 23-i adójóváírás révén 2015. június 30-án a számlának 86.766 Ft-os záró egyenlege volt, holott a tag 2014. november 25-i keltezéssel átlépési kérelmet terjesztett elő.

A Pénztár 2014. május 31-től hatályos Elszámolási és Szolgáltatási Szabályzatának V.3-as pontja rögzíti, hogy "Az átlépést a tag köteles írásban közölni a Pénztárral, illetve a pénztártag átlépési szándékát írásban kérheti, melyhez csatolni kell a befogadó pénztár által záradékolt belépési nyilatkozat másolatát. Az átlépéssel kapcsolatos dokumentáció része a befogadó nyilatkozat, melyet az átlépési szándék bejelentését követően a Pénztárnak kell megkérni a befogadó pénztártól". A Pénztár a szóban forgó tag számláján szereplő tételekről, levonásokról, kifizetésről a tagsági jogviszony lezárását követően a pénztártag és a befogadó pénztár részére megküldött írásbeli elszámolást nem adott át. (Pénzt.szolg.4, Jelentés (81) pont)

18.2 A Megállapítás minősítése

A Pénztár a fenti tag esetében nem tartotta be az Öpt. 15. § (2) bekezdését és az Ebr. 21/B. § (1) a) pontját, amely rendelkezések szerint a tagsági viszony megszűnése esetén a pénztártaggal elszámolási kötelezettség keletkezik, illetve az átlépésre vonatkozó bejelentést követő 15 napon belül kell elvégezni a kifizetést, átutalást. A Pénztár megsértette egyúttal az Elszámolási és Szolgáltatási Szabályzat V.3-as pontját.

18.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A tag maga kérte, hogy a nevezett összeg maradjon a számláján, az egyéb összeg átutalása pedig határidőn belül megtörtént. A Pénztár észrevételéhez csatolta a tag átlépési kérelmét, valamint a befogadó pénztár belépési nyilatkozatát.

18.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A jogszabály nem teszi lehetővé, hogy az átlépő részösszeget utaltasson az átvevő pénztárba, mert ez ellentétes volna az Öpt. 15. § (2) bekezdésével, valamint az Ebr. 21/B. § (1) bekezdésével. A Pénztár nem küldte be a taggal való elszámolás dokumentumát, ezért a megállapítást az MNB fenntartja.

18.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 18. pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy az átlépő tagi elszámolások során a jogszabályok szerint járjon el.

19. A Pénztár tagszervezési tevékenységének vizsgálata

19.1 Megállapítás (tényállás)

Az IT-elnök 2015. július 07-i nyilatkozata szerint a Pénztár nem rendelkezik tagszervezők oktatására vonatkozó szabállyal, az oktatásokat az IT-elnök, egy pénztári alkalmazott vagy egy pénztári tagszervező tartja. A Pénztárnál a tagszervezői tevékenység előírásait és a jutalék-elszámolás szabályait a tagszervezőkkel kötött szerződések tartalmazzák. (Term.8, Jelentés (37) pont)

19.2 A Megállapítás minősítése

A fentiekkel a Pénztár megsértette az Öpt. 11/A. § (2) bekezdését, amely szerint a pénztár köteles kidolgozni és szabályzatban rögzíteni a tagszervezők oktatásának és ellenőrzésének rendszerét.

19.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

Korábban ez nem volt kötelező, legalábbis az előző helyszíni vizsgálat során erre nem derült fény. A soron következő IT ülésre a tagszervezői szabályzatot elkészítik és elfogadják.

19.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár a jogsértést nem vitatta, csupán annak jövőbeni kiküszöbölése érdekében megtett intézkedéseit ismertette. Az MNB a megállapítást fenntartja.

19.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 19. pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy nyújtsa be a tagszervezési tevékenységére, annak ellenőrzésére, valamint a tagszervezők oktatására vonatkozó szabályzatát.

20. A Pénztári küldöttközgyűlések lebonyolítása

20.1 Megállapítás (tényállás)

A Pénztár a Vizsgált Időszakban megtartott küldöttközgyűlései közül a 2011. december 31-én, a 2012. május 31-én, a 2013. január 31-én, május 7-én, május 31-én, december 31-én és a 2014. május 31-én megtartott küldöttközgyűlések iratait a jogszabály által előírt 30 napos határidőhöz képest 80, 70, 28, 65, 46, 20, illetve 97 napos késedelemmel küldte meg az MNB-nek. A 2015. május 31-én megtartott küldöttközgyűlés anyagait és a 2015. június 30-án megtartott küldöttközgyűlés anyagait a Pénztár 2015. szeptember 25-én küldte meg az MNB-nek, azaz 87, illetve 57 nappal a határidő után. (Tulajd.szerk.1, Jelentés (1) pont)

20.2 A Megállapítás minősítése

A Pénztár megsértette az Öpt. 23. § (2) bekezdésében foglaltakat, miszerint a közgyűlésen felvett jegyzőkönyv egy példányát a csatolt iratokkal együtt a közgyűlést követő harminc napon belül meg kell küldeni az MNB-nek.

20.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár arra hivatkozott, hogy az utóbbi években drasztikusan emelkedett a taglétszám, az új dolgozók betanítása lényeges terhelést okozott a vezetésnek, a késedelem ebből adódott. Jelezte továbbá, hogy a jövőben a dokumentumokat határidőben megküldik az MNB-nek.

20.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár a megállapítást nem vitatva tervezett intézkedésről számolt be. Az MNB a megállapítást fenntartja.

20.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 20. pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy a küldöttközgyűlésekről felvett jegyzőkönyveket, valamint az azokhoz csatolt mellékleteket minden esetben a jogszabályban előírt határidőben küldje meg az MNB-nek.

21. A küldöttközgyűlési döntések

21.1 Megállapítás (tényállás)

A 2011. május 31-én megtartott küldöttközgyűlésén az „Egyebek” napirendi pont keretében született döntés a könyvvizsgáló megbízatásának meghosszabbításáról. A könyvvizsgáló megbízatásával kapcsolatos napirendi pont ugyanakkor nem került előzetesen meghirdetésre és a küldöttközgyűlésen felvett jegyzőkönyv alapján a jelenlévő küldöttek sem járultak hozzá egyhangúan ezen napirendi pont megtárgyalásához. (Tulajd.szerk.2, Jelentés (2) pont)

21.2 A Megállapítás minősítése

A Pénztár megsértette az Öpt. 21. § (5) bekezdésében foglaltakat, miszerint a küldöttközgyűlés a meghívóban (hirdetményben) nem szereplő napirendi pontokat az Öpt. 23. §-ának (1) bekezdésében meghatározott, a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozó kérdések esetén csak akkor tárgyalhatja meg, ha az ülésen valamennyi tag jelen van, illetve képviselve van, továbbá a jelenlévők egyhangúan hozzájárulnak a napirendi kérdés megtárgyalásához.

21.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár nem tett Észrevételt.

21.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár nem tett Észrevételt. Az MNB a megállapítást fenntartja.

21.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 21. pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy a jövőben a kizárólagosan küldöttközgyűlési hatáskörbe tartozó kérdések esetén a küldöttközgyűlésen csak a meghívóban feltüntetett napirendi pontokban hozzon döntést, vagy – a meghívóban nem szereplő napirendek esetében – akkor, ha valamennyi tag képviselte biztosított, és a jelenlévők egyhangúan hozzájárulnak a napirendi kérdés megtárgyalásához .

22. A Pénztár pénzmosás és terrorizmus finanszírozásának megelőzésére és megakadályozására vonatkozó szabályozásának és gyakorlatának vizsgálata

22.1. Megállapítás (tényállás)

A Vizsgálat a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény által előírt belső szabályzat vizsgálatakor megállapította, hogy a szabályzat utolsó módosításának dátuma 2005. november 15. napja volt, és a Pénztár a szabályzat aktualizálását a hatályos törvény alapján nem végezte el. (Term.1, Jelentés (31) pont)

22.2 A Megállapítás minősítése

A Pénztár megsértette a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény (Pmt.) 33. § (3c) bekezdésének előírásait, amely értelmében a Pénztár a jogszabályban, a felügyeletet ellátó szerv által rendelkezésre bocsátott mintaszabályzatban vagy a belső rendjében bekövetkezett változást követően köteles a belső szabályzatát felülvizsgálni és szükség esetén módosítani.

22.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár közölte, hogy a következő Igazgatótanácsi ülésen a pénzmosási szabályzatot aktualizálja.

22.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár a jogsértést nem vitatta, intézkedési szándékáról számolt be. Az MNB a megállapítást fenntartja.

22.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 22. pontjában az MNB arra hívta fel a Pénztárat, hogy a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló hatályos törvény alapján vizsgálja felül és módosítsa belső szabályzatát, és azt az MNB-nek nyújtsa be.

23. A Pénztár ügyfél-átvilágítási gyakorlata

23.1 Megállapítás (tényállás)

A Vizsgálat során a szolgáltatást igénybevevő tagok közül szűrőpróbaszerűen kiválasztott 47 fős mintából a Pénztár egyetlen esetben sem adott át a kifizetések dokumentációja között a Pmt. alapján készítendő belső szabályzat 3. sz. melléklete szerinti, kitöltött azonosítási adatlapot, illetve nem csatolta a tagok hozzájárulásával ellátott személyazonosító okmány másolatokat.

Az IT-elnök a Vizsgálat során tett nyilatkozatában megerősítette, hogy a vizsgált tagoknak nincs ügyfél-átvilágítási adatlapja, ugyanakkor álláspontja szerint a tagok összes azonosító okmányának adatával rendelkeznek. Kifejtette továbbá, hogy a tagi kifizetések jelentős hányada bankszámlára utalással történik, a bankszámlák esetében pedig – megítélése szerint – a tagok már beazonosításra kerültek. A házi pénztárból történő kifizetésekkel kapcsolatban előadta, hogy annak során a pénztáros köteles ellenőrizni a felvevő személyazonosságát és beazonosítani a pénztártagot, állítását ugyanakkor a Vizsgálat során nem tudta dokumentumokkal alátámasztani.

Az Igazgatótanács elnökének nyilatkozatával szemben a Vizsgálat megállapította, hogy a Pénztár által alkalmazott belépési nyilatkozatok az azonosító adatok közül több esetben nem tartalmazták a tag állampolgárságát (tagkód: 10124880, 10125008, 10124849, 10122309, 10124879, 10122564, 10124045, 10124880, 10121760, 10124813, 10123027, 10123553, 10123491) és az állampolgárságra vonatkozóan a kifizetési igénybejelentő sem tartalmazott információt. A felsorolt tagok esetében a Pénztár nem csak az azonosítási adatlapot nem tudta átadni a Vizsgálat részére, hanem személyazonosító okmányok a tagok hozzájárulásával ellátott másolata sem volt megtalálható az átadott dokumentumok között.

A Vizsgálat megállapította továbbá, hogy a fenti mintából három tag (tagi azonosító: 10122309, 10121760, 10123553) esetében a belépési nyilatkozaton ugyan szerepelt mindegyik, a Pmt. 7. § (2) bekezdésében szereplő rögzítendő adat, azonban a belépési nyilatkozat formanyomtatvány 2013-ban módosult, a nyomtatvány a változás óta nem tartalmazza az állampolgárság megadására vonatkozó rubrikát, így a vizsgált többi tag esetében hiányos volt az adatfelvétel.

A Pénztár a kiválasztott mintában szereplő elhunyt tagok örökösei, kedvezményezettjei részére történő kifizetések esetén sem igazolta egyetlen esetben sem a Pmt. szerinti ügyfél-átvilágítás elvégzését (tagi azonosítók: 10001125, 10122466, 10002033, 10122569). (Pénzm.1–2, Jelentés (58–59) pont)

23.2 A Megállapítás minősítése

A Pmt. 7. § (1) bekezdése szerint a szolgáltató köteles a Pmt. 6. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben – ezen belül az üzleti kapcsolat létesítésekor – az ügyfelet, annak meghatalmazottját, a rendelkezésre jogosultat, továbbá a képviselőt azonosítani és személyazonosságának igazoló ellenőrzését elvégezni, az azonosítás során pedig a Pénztár legalább a 7. § (2) bekezdésben meghatározott adatokat köteles rögzíteni.

A Pmt. 11. § (1) bekezdése alapján a szolgáltató – ugyanezen szakasz (2)-(5) és (8) bekezdése kivételével – az üzleti kapcsolat létesítése vagy az ügyleti megbízás végrehajtása előtt köteles lefolytatni az ügyfél és a tényleges tulajdonos személyazonosságának igazoló ellenőrzését. Az (5) bekezdés rögzíti, hogy az önkéntes kölcsönös biztosítópénztárként működő szolgáltató jogosult az Öpt. szerinti egyéni számla megnyitására, feltéve, ha biztosítja, hogy az ügyfél és a tényleges tulajdonos személyazonossága igazoló ellenőrzésének lefolytatásáig az ügyfél és a kedvezményezett nem részesülhet szolgáltatásban. A (6) bekezdés végezetül előírja, hogy ha a szolgáltató nem tudja végrehajtani a Pmt. 7-9. §-aiban meghatározott ügyfél-átvilágítást, akkor az érintett ügyfélre vonatkozóan köteles megtagadni az ügyfél megbízása alapján fizetési számlán keresztül művelet végzését, üzleti kapcsolat létesítését és ügyleti megbízás teljesítését, vagy köteles megszüntetni a vele fennálló üzleti kapcsolatot.

Azzal, hogy a Pénztár az azonosítás dokumentálását, az előírt adatok rögzítését nem végezte el a kifizetés előtt, megsértette a Pmt. fent idézett 7. § (1)-(2) bekezdéseiben valamint a 11. § (1) és (5)-(6) bekezdéseiben foglaltakat.

23.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár nem tett észrevételt.

23.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A megállapítást a Pénztár nem vitatta. Az MNB a megállapítást fenntartja.

23.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 23. pontjában az MNB arra hívta fel a Pénztárat, hogy a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása területén fennálló kötelezettségei körében a jövőben a tagok átvilágítási kötelezettségének minden esetben tegyen eleget, továbbá kizárólag teljes körűen átvilágított tagnak, kedvezményezettnek, örökösnek teljesítsen kifizetést, valamint az átvilágítások megtörténtét hitelt érdemlően, dokumentumokkal alátámasztva igazolja.

24. A panaszügyek kezelésére és az ügyfélszolgálat rendjére vonatkozó szabályzatok

24.1 Megállapítás (tényállás)

A Vizsgálat megállapította, hogy a Pénztár panaszkezelési szabályzata (hatályos 2010. február 14-től) nem tartalmazza a Pénztár levelezési címét, elektronikus levelezési címét, telefonszámát és telefaxszámát, továbbá a pénztártagok panaszairól, valamint az azok rendezését, megoldását szolgáló intézkedésekről szóló nyilvántartás vezetésének szabályait. (Term.2, Jelentés (32) pont)

24.2 A Megállapítás minősítése

A Pénztár panaszkezelési szabályzata nem felel meg az Öpt. 29/A. § (10) bekezdésében rögzített előírásoknak, amelyek szerint a pénztár a pénztártagok panaszai hatékony, átlátható és gyors kezelésének eljárásáról, a panaszügyintézés módjáról, valamint az ugyanezen szakasz (11) bekezdése szerinti nyilvántartás vezetésének szabályairól szabályzatot köteles készíteni. A pénztár a panaszkezelési szabályzatban tájékoztatja a pénztártagot a panaszügyintézés helyéről, levelezési címéről, elektronikus levelezési címéről, telefonszámáról és telefaxszámáról.

A Pénztár panaszkezelési szabályzata a fenti hiányosságok miatt nem felel meg a pénzügyi szervezetek panaszkezelésére vonatkozó szabályokról szóló 28/2014. (VII. 23.) MNB rendelet (28/2014. MNB Rendelet) 7. § (1) bekezdése rendelkezésének sem, amely alapján a pénztár panaszkezelési szabályzatának kötelezően tartalmaznia kell a rendelet 1. mellékletében foglalt tartalmi elemeket.

24.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár előadta, hogy a panaszkezelési szabályzat belső használatra készült, a kollégák pedig mindannyian ismerik a Pénztár elérhetőségeit, illetve a panaszügyi táblázat vezetésének szabályait. A szabályzatot a korábbi felügyeleti helyszíni vizsgálat nem kifogásolta.

24.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

Az Öpt. fent idézett előírásai alapján a pénztár a panaszkezelési szabályzatban tájékoztatja a pénztártagot a panaszügyintézés helyéről, levelezési címéről, elektronikus levelezési címéről, telefonszámáról és telefaxszámáról, illetve az Öpt. 29/A. § (13) bekezdése rögzíti, hogy a „pénztár a panaszkezelési szabályzatot a pénztártagok számára nyitva álló helyiségében, ennek hiányában a székhelyén kifüggeszti és a honlapján közzéteszi”. Előzőek alapján a panaszkezelési szabályzat nem belső szabályzat, hanem a tagok tájékoztatására készül, kötelező tartalmi elemeit az Öpt. és a 28/2014. MNB Rendelet rögzíti. Az MNB a megállapítást fenntartja.

A Pénztár korábbi felügyeleti vizsgálatára vonatkozó észrevételével kapcsolatban az MNB álláspontja az, hogy amennyiben valamely jogszabálysértést a felügyeleti hatóság egy korábbi ellenőrzési eljárása egy intézménynél nem tárt fel, nem jelenti azt, hogy a jogszabálysértés egy későbbi vizsgálat során nem kerülhet megállapításra.

24.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 24. pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy a jogszabályi előírásoknak megfelelően módosítsa a panaszkezelési szabályzatát.

25. A Pénztár panasznyilvántartásának vizsgálata

25.1 Megállapítás (tényállás)

A Vizsgálat helyszíni szakasza során az MNB kérte a Pénztár aktuális panasznyilvántartásának bemutatását. Az MNB kérésére átadott panaszokat tartalmazó táblázat megegyezett az Izys Egészségpénztár átfogó vizsgálatához megküldött panaszügyi nyilvántartással. A Vizsgálat megállapította, hogy a Pénztár az Izys Egészségpénztárral közös panasznyilvántartást vezet, amelyből ugyanakkor nem derül ki, hogy a panaszos melyik pénztár tagja, illetve – abban az esetben, ha mindkét pénztárban rendelkezik tagsággal – melyik pénztár magatartására, tevékenységére vagy mulasztására irányul a panasz.

Az átadott panasznyilvántartás nem tartalmazza továbbá a panasz rendezésére vagy megoldására szolgáló intézkedés teljesítésének határidejét, sem a végrehajtásáért felelős személy megnevezését, illetve a panasz megválaszolásának időpontját. (Panasz.1, Jelentés (47) pont)

25.2 A Megállapítás minősítése

Az Öpt. 29/A. § (11) bekezdése előírja a pénztárak számára, hogy a pénztártagok panaszairól, valamint az azok rendezését, megoldását szolgáló intézkedésekről nyilvántartást vezessenek, a nyilvántartás kötelező tartalmát pedig a (12) bekezdés rögzíti. Azzal, hogy a pénztár az Izys Egészségpénztárral közös, a jogszabály által előírt adatokat nem tartalmazó nyilvántartást vezet, megsértette az Öpt. 29/A. § (11) és (12) pontját.

25.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár jelezte, hogy a nyilvántartást bővítette a tag azonosító számával, így a nyilvántartásból egy szűréssel azonnal megállapítható, hogy melyik pénztárra vonatkozik a panasz. A módosított nyilvántartást a Pénztár az Észrevételekhez csatolta.

25.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

Az Észrevételekhez csatolt panasznyilvántartás továbbra sem felel meg az Öpt. 29/A. § (12) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek, mivel nem tartalmazza a panasznyilvántartásra vonatkozó előírások közül a d) és e) pontokat. Az MNB a megállapítást fenntartja.

25.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 25. pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy panaszügyi nyilvántartását feleltesse meg a jogszabályi előírásoknak, és a Pénztárra vonatkozóan önálló nyilvántartást vezessen.

26. Az Alapszabálynak a számlaértésterítő vonatkozó rendelkezései

26.1 Megállapítás (tényállás)

A Pénztár 2015. január 1-jétől hatályos Alapszabályának 22. b) pontja a számlaértésterítő tartalmáról a következőket tartalmazza: „[a] Számlaértésterítőnek tartalmaznia kell a tárgyévi nyitóegyenleget és záróegyenleget, valamint a befizetéseket, a jóváírt hozamot, az adókedvezményt és a számla megterheléseit tételesen, továbbá a pénztár elérhetőségeit és a Felügyelet internetes honlapjának címét azzal a megjegyzéssel, hogy azon a pénztárak működését, működésének eredményeit bemutató, összehasonlító adatok is találhatóak”. Az Alapszabály nem tartalmazza, hogy a számlaértésterítőben szerepeltetni kell a közösségi szolgáltatásokra átvett összegeket, továbbá a tag által közösségi szolgáltatásként igénybe vett összegeket. (Term.5) (Jelentés II.1 (34) pont)

26.2 A Megállapítás minősítése

Az Ebr. 21/D. § előírja, hogy a pénztártagnak kiküldött számlaértésterítőnek legalább a befizetésekre – ezen belül elkülönítetten a tag nyilatkozata alapján az adóhatóság által átutalt összegre –, a számla megterheléseire – ezen belül elkülönítetten a közösségi szolgáltatásokra átvett összegekre, a tag által közösségi szolgáltatásként igénybe vett összegekre –, a pénztár elérhetőségeire, továbbá egészségpénztárak esetén az egészség számlán lekötött összegekre, azok lekötésének és a lekötés lejáratát időpontjára vonatkozó adatokat tételesen kell tartalmaznia. A számlaértésterítőnek tartalmaznia kell a Felügyelet internetes honlapjának címét azzal a megjegyzéssel, hogy azon a pénztárak működését, működésének eredményeit bemutató, összehasonlítható adatok is találhatóak. Ugyanezen jogszabályhely előírja, hogy a pénztár alapszabályában meg kell határozni a számlaértésterítő részletes tartalmát.

Azzal, hogy a Pénztár Alapszabálya nem tartalmazza a közösségi szolgáltatásokra átvett összegeket, továbbá a tag által közösségi szolgáltatásként igénybe vett összegeket a számlaértésterítő tartalmi elemei között, a Pénztár nem felelt meg maradéktalanul az Ebr. 21/D. §-ában foglaltaknak.

26.3 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár az Észrevételekben jelezte, hogy a számlaértésterítő részletes tartalmát az Alapszabály 22. b) pontja tartalmazza.

26.4 Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

Az Alapszabály Pénztár által hivatkozott 22. b) pontja nem teljes körűen tartalmazza a jogszabály által előírt tartalmakat, tekintettel arra, hogy hiányzik a részletezésből a közösségi szolgáltatásokra átvett összegek, valamint a tag által közösségi szolgáltatásként igénybe vett összegek bemutatása. Minthogy a Pénztár több közösségi szolgáltatást is nyújt, szükséges, hogy az Alapszabályban szerepeltesse a számlaértésterítő tartalmi elemei között a fenti tételeket. Az MNB a megállapítást a 26.1 pontban foglalt tartalommal fenntartja.

26.5 Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel jelen határozat rendelkező részének 26. pontjában az MNB felszólította a Pénztárat, hogy a jogszabályi előírásnak megfelelően módosítsa alapszabályának a számlaértésterítő részletes tartalmára vonatkozó rendelkezéseit, ennek keretében egészítse ki azzal, hogy a számlaértésterítőnek tartalmaznia kell a közösségi szolgáltatásokra átvett összegeket, továbbá a tag által közösségi szolgáltatásként igénybe vett összegeket.

III. AZ MNB ÁLTAL ALKALMAZOTT INTÉZKEDÉSEK

Az intézkedések jogalapja

Az MNB tv. 42. § d) pontja alapján az MNB a pénztárak felügyeletével kapcsolatos feladatkörében – többek között – ellenőrzi a Pénztár működésére és tevékenységére vonatkozó, a feladatkörébe tartozó hazai jogszabályi rendelkezések és európai uniós jogi aktusok betartását és az MNB által hozott határozatok végrehajtását. Az MNB tv. 75. § (1) bekezdés a) pontja alapján, ha az MNB a 62. § (2) bekezdése szerinti ellenőrzés – mint a Vizsgálat – végén vagy az általa hivatalosan ismert tények alapján megállapítja a Pénztár működésére és tevékenységére vonatkozó jogszabályokban meghatározott kötelezettségek megszegését, elkerülését, elmulasztását, késedelmes vagy hiányos teljesítését – ha törvény eltérően nem rendelkezik – az Öpt. szerinti intézkedést, kivételes intézkedést alkalmazza, illetve bírságot szab ki.

A Pénztár kötelezettségeinek teljesítése, a pénztártagok érdekeinek védelme, valamint a pénztártevékenységre vonatkozó jogszabályi előírások betartása érdekében az MNB az Öpt. 65. § (3) bekezdése alapján az ott meghatározott intézkedéseket – akár együttesen is – alkalmazhatja.

Az MNB tv. 88. § (1) bekezdésének d) pontja szerint, ha az MNB megállapítja a fogyasztóvédelmi rendelkezések vagy a fogyasztóvédelmi ellenőrzés során hozott határozatának megsértését (...) az arányosság követelményének szem előtt tartásával határidő tűzésével a feltárt hibák, hiányosságok megszüntetésére kötelezheti a jogsértőt azzal, hogy az a hibák, hiányosságok megszüntetése érdekében tett intézkedéséről köteles értesíteni az MNB-t.

Az MNB tv. 89/B. § (2) bekezdése szerint, ha az MNB a fogyasztóvédelmi rendelkezések megsértését ellenőrzési eljárása során észleli, akkor e rendelkezések megsértése miatt a 88. és 89. §-okban meghatározott intézkedéseket alkalmazhatja.

Az MNB tv. 89/B. § (3) bekezdése értelmében, ha az ellenőrzési eljárás keretében megállapított tényállás alapján a 75. § (1) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott esetkörök mellett a fogyasztóvédelmi rendelkezések megsértése is megvalósult, akkor az MNB valamennyi jogsértésre egységes intézkedést is alkalmazhat, amelyre a 75. és a 76. §-ban meghatározottakat kell alkalmazni.

A Pmt. rendelkezéseinek a megsértése, illetőleg a Pmt-ben meghatározott kötelezettségek nem megfelelő teljesítése esetén az MNB a jogsértés súlyával arányosan a Pmt. 35. § (1) bekezdésében meghatározott intézkedéseket alkalmazza.

1. Felszólítás a jogszabályoknak való megfelelésre (jelen határozat 1-25. pontjai, ide nem értve az 1 ca), valamint 22-23. pontokban foglaltakat)

Az Öpt. 65. § (3) bekezdésének a) pontja alapján az MNB az Öpt.-ben és pénztártevékenységre vonatkozó más jogszabályban meghatározott feltételeknek való megfelelésre, valamint a jogsértő magatartás abbahagyására – esetleg határidő kitűzésével – felszólíthat.

Az MNB tv. 88. § (1) bekezdés a) pontja szerint ha az MNB megállapítja a fogyasztóvédelmi rendelkezések vagy a fogyasztóvédelmi ellenőrzés során hozott határozatának megsértését, a 75. § (4) bekezdés a), c) és e)-i) pontjában meghatározott szempontok figyelembevételével a szükséges intézkedések és a jogszabályok betartására, a feltárt hiányosságok megszüntetésére hív fel.

Az MNB tv. 75. § (4) bekezdése szerinti mérlegelési jogkörében eljárva az MNB úgy ítélte meg, hogy a Vizsgálat által feltárt jogsértések esetén a Pénztár jogszabályszerű működésének helyreállításához szükséges a Pénztár rendelkező rész szerinti, a vonatkozó jogszabályi előírások betartására vonatkozó felszólítása, valamint felhívása, illetve a feltárt jogsértések és hiányosságok orvoslásához a kidolgozandó és végrehajtandó intézkedések nélkülözhetetlenek. Ezen túlmenően a felszólítás, illetve felhívás alkalmazását az MNB szükségesnek tartotta azon jogalkalmazói cél eléréséhez is, hogy a Pénztár a jövőben tartózkodjon a hasonló típusú jogsértések megvalósításától, továbbá ösztönözve legyen a jogszabálysértéseket megvalósító körülményei megváltoztatására.

Fentiekre tekintettel az MNB a jelen határozat rendelkező részének 1-25. pontjaiban – kivéve az 1 ca), valamint 22-23. pontokat – előírt felügyeleti intézkedésekről határozott. Az MNB az intézkedések alkalmazása során az MNB tv.

75. § (4) bekezdésében meghatározott körülmények közül az a) pont alapul vételével tekintettel volt a szabályok megsértésének, illetőleg a hiányosságoknak a súlyosságára.

2. Az Alapszabály módosítására felhívás (1 ca) és 26. pont)

Az Öpt. 65. § (3) bekezdésének h) pontja alapján az MNB a pénztár kötelezettségeinek teljesítése, a pénztártagok érdekeinek védelme, valamint a pénztártevékenységre vonatkozó jogszabályi előírások betartása érdekében a pénztárat felszólíthatja az alapszabály módosítására.

A jelen határozat indokolásának 1.1, illetve 26.1 pontja szerinti tényállás és a jogszabályi felhatalmazások alapján az MNB a Pénztárt a határozat rendelkező részének 1 ca) és 26. pontjaiban alapszabályának módosítására szólította fel. A jelen határozat hivatkozott pontjai szerinti jogsértések csak ezen intézkedés alkalmazásával orvosolhatók.

3. Rendkívüli küldöttközgyűlés összehívása (27. pont)

Az Öpt. 65. § (3) bekezdés e) pontja alapján az MNB a pénztár kötelezettségeinek teljesítése, a pénztártagok érdekeinek védelme, valamint a pénztártevékenységre vonatkozó jogszabályi előírások betartása érdekében rendkívüli közgyűlést hívhat össze.

A rendkívüli közgyűlés összehívása szükségszerű, mert az Alapszabály módosítására az Öpt. 23. § (1) bekezdés a) pontja alapján csak a közgyűlésnek van hatásköre. Az önkéntes pénztárak az Öpt. 21. § (2) bekezdése alapján évente egy rendes közgyűlést kötelesek tartani, az éves beszámoló, valamint a pénzügyi terv, legkésőbb május 31-ig történő elfogadására. Mivel az MNB számára nem volt ismert, hogy a Pénztár a jelen határozat kiadmányozását megelőzően intézkedik-e rendes küldöttközgyűlésének összehívása iránt, az MNB szükségesnek tartotta egy rendkívüli közgyűlés összehívását jelen határozat rendelkező részének 27. pontjában foglaltak szerint.

Amennyiben a Pénztár a jelen határozat kiadmányozásáig nem intézkedik az éves rendes küldöttközgyűlés összehívása iránt, úgy a Pénztár a jelen határozat 27. pontjában foglalt határidőn belül összehívott rendes küldöttközgyűlésén is meghozhatja azon határozatokat, melyeket jelen határozat előír.

4. Felhívás a Pmt. rendelkezéseinek betartására (22-23. pontok)

Az MNB a Pénztárat – mint a Pmt. 1. § (1) bekezdés l) pontjában meghatározott szolgáltatót, ide tartoznak az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak – a Pmt. 35. § (1) bekezdés a) pontja alapján felhívhatja, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket a Pmt. rendelkezéseinek betartására, a feltárt hiányosságok megszüntetésére.

A jelen határozat indokolásának 22.1 és 23.1 pontjaiban kifejtett megállapításokra, illetve a határozatban hivatkozott jogszabályi rendelkezésekre, valamint a jogsértés súlyára tekintettel, az MNB a határozat rendelkező részének 22. és 23. pontjaiban előírt intézkedésről határozott. Az intézkedés megválasztásánál az MNB figyelembe vette egyrészt a jogszabálysértések alacsony számát és azt, hogy az önkéntes öngyelmező pénztári kifizetéssel összefüggésben a pénzmosás vagy a terrorizmus finanszírozásának valószínűsége csekély, másrészt értékelte a Pénztár együttműködési készségét.

A fentiek alapján az MNB a Pmt. rendelkezéseinek a megsértésére, illetőleg a Pmt-ben meghatározott kötelezettségek nem megfelelő teljesítésére tekintettel, az MNB a jogsértés súlyával arányosan a Pmt. 35. § (1) bekezdésében meghatározott intézkedést alkalmazza.

AZ MNB ÁLTAL KISZABOTT BÍRSÁG

5. Felügyeleti bírság kiszabása (28. pont)

A Pénztár kötelezettségeinek teljesítése, a pénztártagok érdekeinek védelme, valamint a pénztártevékenységre vonatkozó jogszabályi előírások betartása érdekében az MNB az Öpt. 65. § (3) bekezdés f) pontja alapján felügyeleti bírság megfizetésére kötelezhet. Az MNB tv. 76. § (1) bekezdése alapján a pénztárakkal szemben kiszabható felügyeleti bírság összege százezer forinttól kétmilliárd forintig terjedhet.

Az MNB tv. 4. § (9) bekezdés a), b) és d) pontjai – a pénzügyi közvetítőrendszer felügyelete körében – az MNB tevékenységének céljaként jelöli meg a pénzügyi közvetítőrendszer zavartalan, átlátható és hatékony

működésének biztosítását, a pénzügyi közvetítőrendszer részét képező személyek és szervezetek prudens működésének elősegítését, illetve a pénzügyi szervezetek által nyújtott szolgáltatásokat igénybevevők érdekeinek a védelmét, a pénzügyi közvetítőrendszerrel szembeni közbizalom erősítését.

A fentiek alapján az MNB úgy ítélte meg, hogy – a fokozatosság elvére is figyelemmel – a jogszabályoknak való megfelelésre felszólítás mint intézkedés önmagában nem szolgálja elégséges módon az MNB által elérni kívánt – az MNB tv.-ben meghatározott, és jelen határozatban idézett – célokat. A Pénztár működésére vonatkozó jogszabályi rendelkezések maradéktalan betartásának kikényszerítése érdekében ezért, ami közvetett módon biztosíthatja a fogyasztóvédelmi rendelkezések teljes körű érvényesülését is, a jelen határozat indokolásának 1.2., 2.2, 3.2, 4.1, 5.2.2 és 5.3.2 pontjaiban rögzített jogszabálysértések tekintetében az MNB felügyeleti bírság kiszabását is szükségesnek tartotta.

Az MNB az alábbi indokok alapján tartotta indokoltnak a fent meghatározott esetekben a felügyeleti bírság alkalmazását:

- A közösségi szolgáltatási tartalék javára történő – az Átvezetési Megbízások alkalmazásával – történő átcsoportosítást (jelen határozat 1.2 pontjában megállapított jogsértést) az MNB az alábbiak szerint értékelte: Az Átvezetési Megbízások alkalmazásával a Pénztár egyidejűleg négy jogszabálysértést valósít meg, egyrésztől megkerüli a 180 Napos Korlátra vonatkozó szabályt (Öpt. 50. § (2) bekezdése), illetve a kizárólag a közösségi szolgáltatási tartalék terhére igénybe vehető szolgáltatásokra vonatkozó jogszabályt (Öpt. 50/D. § (1) bekezdése) másrésztől megsérti a Pénztári tartalékok közötti átcsoportosításra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket (Öpt. 50. § (5) bekezdése), valamint a támogatás nyújtására vonatkozó jogszabályi előírást (Öpt. 17. § (2) bekezdése). A Pénztár az Átvezetési Megbízások alkalmazásra vonatkozó formanyomtatvány bevezetésével a közösségi tartalék pótlásának nélkülözhetetlen forrásává tette a jogsértő átcsoportosítást. Az említett pénztári gyakorlatot az MNB az MNB tv. 75. § (4) bekezdés a) pontja – a szabályszegés vagy mulasztás súlyossága – alapján bírság kiszabását megalapozó jogsértésként értékelte.
- Az MNB ugyancsak szükségesnek tartotta a bírságintézkedés alkalmazását az 2.2 pontban megállapított jogsértés esetén. Az említett – a házipénztárban elhelyezett összeg nagyságával kapcsolatosan megállapított – jogsértés esetében az MNB azért tartotta indokoltnak bírságintézkedés alkalmazását, mert az Ebr. 6. § (2) bekezdésében megállapított 500.000,-Ft-os limithez képest a Pénztár az érintett időpontban mintegy ötször nagyobb összeget helyezett el a házipénztárban. E jogsértés kapcsán az MNB tv. 75. § (4) bekezdés a) pontja és e) pontjai alapján – a szabályszegés súlyosságára, valamint az előidézett kockázatokra tekintettel – tartotta szükségesnek a bírságintézkedés alkalmazását. Az 500.000,-Ft-os limit felállításának nyilvánvaló célja, hogy minimalizálja a házipénztárban, – tehát nem hitelintézetnél – elhelyezett biztonsági kockázatnak kitett összeg nagyságrendjét. Az MNB enyhítő körülményként értékelte ugyanakkor a jogsértés egyszeri előfordulását az MNB tv. 75. § (4) bekezdés i) pontja alapján, továbbá a Pénztár vezető tisztségviselői által tanúsított együttműködési hajlandóságot a jogsértés minél hamarabbi megszüntetése érdekében (MNB tv. 75. § (4) bekezdés f) pontja).
- Az MNB a bírság kiszabását megalapozó jogsértésnek minősítette a 3.2 pontban leírt – kölcsön nyújtási – gyakorlatot. Az IT-elnök két ízben, míg a pénztári alkalmazottak a házipénztár hiányának pótlására több alkalommal nyújtottak kölcsönt a Pénztár részére. Azon jogsértés mellett, miszerint a Pénztár nem jogosult magánszemélytől kölcsönt felvenni, a fentiek a Pénztárnál az érintett időszakban több alkalommal jelentkező forráshiányra, illetve likviditási zavarokra utalnak. Az MNB a MNB tv. 75. § (4) bekezdés a) pontja és i) pontjai alapján – a szabályszegés súlyosságára, valamint a szabályok megsértésének ismétlődésére figyelemmel – tartotta indokoltnak bírság alkalmazását. Az MNB enyhítő körülményként értékelte, hogy a Pénztár nyilatkozatában foglaltak értelmében a Pénztár működési alapjának bevétele 2015. IV. negyedévben 3 millió forint felé emelkedett, így a forráshiány a Pénztár által jelzettek alapján elhárult.
- Az MNB ugyancsak bírság alkalmazását indokoló jogsértésnek minősítette, hogy a Pénztár – figyelemmel a határozat 4. és 5. pontjaiban feltárt jogsértésekre – több tekintetben nem felelt meg a pénztári tevékenység végzése személyi feltételeinek. Az MNB súlyosító körülményként értékelte, hogy a Pénztár mintegy két éven keresztül – jogszabályi kötelezettség ellenére – nem nevezett ki vagyonekezelési tevékenységének irányítására megbízott személyt, mely körülmény az MNB tv. 75. § (4) bekezdés a) pontja és i) pontjai alapján – a szabályszegés súlyosságára,

valamint a szabályok megsértésének huzamos fennállására figyelemmel – nyilvánvalóan megalapozza a bírságintézkedés alkalmazását.

A fentiek mellett az MNB súlyosító körülménynek minősítette azt is, hogy a Pénztár 4 hónapot meghaladóan nem rendelkezett mérlegképes könyvelővel. Az MNB tv. 75. § (4) bekezdés i) pontja alapján tehát ismétlődően előforduló jogsértést tárt fel az MNB.

- Az MNB a fentiekkel összefüggésben arra figyelemmel is szükségesnek tartotta, a bírság alkalmazását, mert a Pénztár úgy végezte az IZYS Fitt részére a nyilvántartás vezetését, hogy erre ő maga – figyelemmel a személyi feltétel hiányára – nem volt jogosult.

E jogsértés kapcsán az MNB tv. 75. § (4) bekezdés a) pontja és e) pontjai alapján – a szabályszegés súlyosságára, valamint az előidézett kockázatokra tekintettel – tartotta szükségesnek a bírságintézkedés alkalmazását.

A felügyeleti bírság összegének meghatározásánál – az arányosság elvére is figyelemmel – az MNB elsősorban azt mérlegelte, hogy a Pénztár által elkövetett jogsértések piacra gyakorolt hatására, gyakoriságára, a tagok érdekeinek potenciális és tényleges sérelmére, valamint a Pénztár piaci súlyára tekintettel mekkora összegű felügyeleti bírság alkalmas arra, hogy egyrészt a Pénztárt a jövőre nézve visszatartsa a hasonló típusú jogsértések megvalósításától, másrészt ösztönözze a Pénztárt a jogszabálysértést megvalósító körülményei megváltoztatására, harmadrészt a Pénztár által képviselt piac számára annak világos jelzésére, hogy az MNB a Pénztárnál feltárt jogszabálysértéseket milyen súlyú jogsértésnek tekinti, saját jogalkalmazói gyakorlatában azokhoz milyen jogkövetkezményeket rendel.

A Pénztár 2015. december 31-re vonatkozó adatai alapján – mintegy 4.500 fős taglétszámát tekintve – hozzávetőlegesen 11,1%-os piaci részesedéssel, míg a hozzávetőlegesen 550 millió forintos vagyona figyelemmel, nagyságrendileg 18%-os piaci részesedéssel rendelkezett az önkéntes önszegélyező pénztári piacon. A fenti mutatók alapján a Pénztár jelentős súlyú piaci szereplőnek minősül, amit az MNB a bírság kiszabása körében súlyosító körülményként vett figyelembe.

Az MNB súlyosító körülményként értékelte a megállapított jogsértések számosságát, ami arra utal, hogy a Pénztár működésének legfontosabb területeire kiterjedő átalakításra van szükség.

Az MNB enyhítő körülményként értékelte továbbá, hogy a Pénztárral szemben az elmúlt öt évben nem alkalmazott bírságszankciót.

A fentiek alapján a felügyeleti bírság összegét az MNB – figyelemmel az MNB tv. 76. § (1) bekezdésében rögzített, százezer forinttól kétmilliárd forintig terjedő bírságkeretre, és tekintettel az MNB tv. 75. § (4) bekezdésében foglalt mérlegelési szempontok fentiek szerinti értékelésére – a jelen határozat rendelkező részének 28. pontjában írt összegben állapította meg. Ezen összegű felügyeleti bírság kiszabásával látta elérhetőnek azt a jogalkalmazói célt, hogy a Pénztárt a jövőre nézve visszatartsa a hasonló típusú jogsértések megvalósításától, továbbá ösztönözze a Pénztárt a jogszabálysértést megvalósító körülményei megváltoztatására. Ezen bírságösszeg kiszabását tartotta továbbá alkalmasnak az MNB arra, hogy a többi piaci szereplő számára jelezze azt, hogy az MNB a jelen határozatban feltárt jogsértések elkövetését – figyelembe véve a fent kifejtett súlyosító és enyhítő körülményeket – megfelelő nyomatékú felügyeleti bírság kiszabásával szankcionálja. Az MNB tv. 77. § (1) bekezdése szerint a bírságot a kiszabásáról hozott döntés jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül kell a döntésben megjelölt számlára befizetni.

Tájékoztatás (29. pont)

A jelen határozat rendelkező részében előírt tájékoztatás a Pénztár jogi és ténybeli helyzete tekintetében elsőrendű fontosságú, hiszen a megfelelő tájékoztatás hiányában a Pénztár igazgatótanácsa (IT) és ellenőrző bizottsága (EB), illetve a küldöttközgyűlés az Öpt.-ben meghatározott jogköreit nem tudná teljességében gyakorolni, és ez sértené a pénztártagok jogait. Az IT, illetve az EB tagjainak feladatait és hatáskörét az Öpt. 24–27. §-ai, egyetemleges felelősségüket feladatkörükben kötelezettségeik megszegésével okozott kárért az Öpt. 20. §-a rögzíti.

A határozat a hivatkozott jogszabályhelyeken, az MNB tv. 42. § d) és e) pontján, valamint a Ket. 71. § (1) bekezdésén alapul.

A határozatot az MNB tv. 4. § (9) bekezdésében és a 39. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörömben – az MNB tv. 13. § (11) bekezdésében foglaltak szerint átruházott kiadmányozási jogkörömben – eljárva hoztam meg.

Az MNB tv. 77. § (1) bekezdése szerint a bírságot a kiszabásáról hozott döntés jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül kell a döntésben megjelölt számlára befizetni. A késedelmi pótlék MNB általi felszámításának lehetőségét a Ket. 132. §-a biztosítja. Az MNB által kiszabott bírságnak az állami adóhatóság útján, adók módjára történő behajtásának lehetősége a Ket. 126. § (1) bekezdés a) pontján és az MNB tv. 54. § (3) bekezdésén alapul.

Az MNB a Ket. 72. § (1) bekezdés df) pontja alapján hívta fel a Pénztár figyelmét arra, hogy amennyiben jelen határozati kötelezésnek nem, vagy nem teljes körűen, illetve késedelmesen tesz eleget, az MNB-nek – az MNB tv. 48. § (5) bekezdése és 75. § (1) bekezdése alapján – további, jogszabályban biztosított intézkedések alkalmazására van lehetősége.

A határozat elleni jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 100. § (1) bekezdés a) pontján, a 100. § (2) bekezdésén, a 109. § (1) bekezdés a) pontján, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdésén, 327. § (1)-(2) bekezdésein, a 330. § (2) bekezdésén, a 332. § (2a) bekezdésén és a 338. § (1)-(3) bekezdésein alapul.

A határozat a Ket. 73/A. § (1) bekezdés c) pontja, valamint 73/A. § (3) bekezdése értelmében a közlés napján jogerős.

Budapest, 2016. április 5.

